A-000148

THE ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

OFFICIAL REPORT

Thirteenth day of the Sixth Session of the Andhra Pradesh Legislative Assembly

---

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Thursday, the 2nd December 1965

The House met at Half Past Eight of the Clock.

[*Mr. Speaker in the Chair*]

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

FERTILIZER PLANT IN PUBLIC SECTOR

301—

* 978 Q.—*Sarvasri V. Visweswara Rao and P. O. Satyanarayana Raju (Put by Sri A. Ramachandra Reddy)* :- Will hon. the Chief Minister be pleased to state

(*a*) whether the Government propose to start one fertilizer plant in Public Sector in the 4th Five-year plan, and

(*b*) if not, the reasons therefor?

The Chief Minister (Sri K. Brahmananda Reddy) :—(*a*) The Government of India have been requested to set up one factory in the 4th Plan in the Public Sector.

(*b*) Does not arise.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు (నందిగామ):—ఇప్పుడు మనం కొత్తగూడెం దగ్గర పెట్టబోయే ఫెర్టిలైజర్ ఫ్యాక్టరీ ప్రైవేటు సెక్టరుకు ఇచ్చాము. వారు ఇంత వరకు ప్రారంభించ లేదు. ప్రారంభిస్తారనే ఆశకూడా ప్రజోపీకానికి లేదు. కనుక వెంటనే దానిని పబ్లిక్ సెక్టారులోనికి తీసుకొని ఏర్పాటు చేయటానికి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—నేను హుమాయూన్ కబీర్‌గారికి జూన్‌లో, ఆగస్టులో కూడా వ్రాశాను. ఈ స్టేటులో ఫెర్టిలైజర్స్ యొక్క కన్సంషన్ చాలా

ఎక్కువ మొత్తం రెండు వస్తాయి అనుకొంటే ఒకటి కోరమండలంది 66 చివర వరకు వచ్చేటట్లు లేదు కొత్తగూడెంలో దానికి యింకా shape రాలేదు, తప్పకుండా కట్టాలని వ్రాశాను. వారు దానికి నాల్గవ ప్రణాళికలో ఇదివరకే commit అయ్యాము కనుక తరువాత ఆలోచిస్తామని వ్రాశారు.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు —కొత్తది పెట్టాలంటే తరువాత ఆలోచిస్తారు. కొత్తగూడెంది దురదృష్టవశాత్తు ప్రైవేటు సెక్టారుకు వచ్చింది 5 సంవత్సరాలయినా తాడూ బొంగరం లేదు. ప్రైవేటు సెక్టారులలో ఫెయిల్ అయింది కనుక పబ్లిక్ సెక్టారులో తీసికోటానికి ప్రయత్నిస్తారా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి —నేను మనవిచేశాను అది రానివ్వండి, రాక పోనివ్వండి ఒకవేళ అది వచ్చినా 'there is a great need for a public sector project in this State' అని చెప్పాము దాని విషయంలో మొట్టమొదట కోల్ చేస్ట్ ఇండస్ట్రీగా పెట్టారు. దానిని నీఫ్తాకు మార్చాలనే ఉద్దేశంతో కేంద్ర ప్రభుత్వం ఒప్పుకొన్నది మన శాసన సభ్యులు హరిశ్చంద్రప్రసాద్‌గారితో పదేపదే మాట్లాడు తున్నాడు వారు తప్పకుండా పెడతారు కదా. ప్రయత్నం చేస్తున్నామని చెబు తున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (సత్తెనపల్లి).—హరిశ్చంద్రప్రసాద్‌గారు ఏఏ attempts చేశారో చెప్పగలరా ? వారికి ఇప్పించాలని మనం అంతా కృషి చేశాము. వారికి ఇచ్చిన తరువాత వారు చేసిన కృషి ఏమిటి ? కొలాబరేషన్ వచ్చిందా ? సైట్ తీసికొన్నారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి —ఇప్పటికి నాల్గు సంవత్సరాలైంది. వారు ప్రయత్నం చేస్తున్నామనే నమ్మకాన్ని కల్గిస్తున్నారు. అమెరికా నుండి మంచి కంపెని కోలాబరేషన్ వచ్చిందని వారు పదేపదే చెబుతున్నారు నేను పదేపదే మాట్లాడు తున్నాను.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు (మైలవరం):—ప్రభుత్వమే ప్లాన్స్, ఎస్టిమెట్స్ తయారుచేసి వారికి అప్పగించారు నాలుగు సంవత్సరాల నుండి మాట్లాడుతున్నాం అంటున్నారు మరి ఇంతవరకు ఎందుకు పూర్తి కాలేదు ? వారికి ఒక time fix చేసి ఆ time లోపల పూర్తి చేయకపోతే గవర్నమెంటు తీసుకోటానికి ప్రయత్నిస్తారా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — వారికి కొంత time ఇచ్చారు. బహుశా డిసెంబరు లోగా తెల్పిపోవాలి. ఏమి చేయాలనేది.

శ్రీ జె. వెంగళరావు (వేమ్సూర్)·—కొత్తగూడెంలోని ఎరువుల ఫ్యాక్టరి మనం అనుకున్న ప్రకారం అసలు మూడవ ప్రణాళికలోపుననే ప్రొడక్షన్‌కు రావాల్సి వుంది. ముఖ్యమంత్రిగారు డిసెంబరు వరకు time ఇచ్చామన్నారు. డిసెంబరు లోగా పూర్తికాకపోతే ఏమి చేయబోతున్నారు ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి:— ఇదివరకే వ్రాయటం జరిగింది I have already written twice and I have also spoken with him personally. Some of our M Ps also went to him and spoke with him personally ఇది రావటం అనుమానం ఒక వేళ ఇది నిజం అయినప్పటికి ఒక ఫర్టిలైజర్ ప్లాంట్ ఈ స్టేటుకు పబ్లిక్ సెక్టార్‌లో అవసరం అని నేను వ్రాశాను వారు ఇంప్రెస్ అయ్యారు.

శ్రీ టి కె ఆర్ శర్మ (కర్నూలు):—డిసెంబరులోగా వారు ఇటువంటి ప్రయత్నము చేయకపోతే ఇది ప్రభుత్వం తీసికొంటుందని కూడా వ్రాశారా ? డిసెంబరు లోగా reply రాకపోతే ప్రభుత్వమే స్వంతంగా తీసుకోటానికి ప్రయత్నిస్తుందా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి:—స్టేటు ప్రభుత్వం పెట్టే అవకాశం లేదు పబ్లిక్ సెక్టర్ అండర్ టేకింగ్స్‌లో అక్కడక్కడా కేంద్రప్రభుత్వం వారు పెడుతున్నారు కదా ? ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో కూడా పెట్టవలసిందని ఈ పరిస్థితుల దృష్ట్యా మనవి చేశానని చెప్పాను

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు.—డిసెంబరులోపు మాకు తెలియచేయాలని అన్నారు. వారు ఏదో వ్రాస్తువుంటారు అంతేగాని construction లో ముందుకు పోయేది ఎక్కడా కనుపించదు. అలాంటప్పుడు ప్రభుత్వం ఏమి చేయబోతున్నది డిసెంబరులోగా వారు డిఫినెట్‌గా పూర్తి చేయటానికి అవకాశంలేదని రుజువు అయితే టైమ్ ఎక్స్‌టెండ్ చేస్తారా లేక కాన్సిల్‌చేసి మరో రకంగా అక్కడ స్థాపించటానికి ప్రయత్నిస్తారా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి.—మనం extend చేయటం లేదు డిసెంబరు అని నేను చెప్పింది ఫరమ్ ఇండికేషన్ కాదు. వారు చెప్పే మాటలనుబట్టి అది వస్తుందని చెబుతున్నారు. మేము చేయగల్గిందల్లా యూనియన్ గవర్నమెంటును మళ్ళీ press చేయగలం. అయ్యా ఇటువంటి పరిస్థితులు వున్నాయి కొత్తగూడెం కానివ్వండి మరోటి కానివ్వండి, తప్పకుండా పబ్లిక్ సెక్టర్ అండర్ టేకింగులో కావాలని కోరటానికి ప్రయత్నించగలము.

శ్రీ వి విశ్వేశ్వరరావు —మనం ఇప్పుడు డిసెంబరులోనే వున్నాము. మంత్రిగారు చెప్పేదానినిబట్టి పాజిటివ్‌గా కన్పించటం లేదు. కనుక పబ్లిక్ సెక్టార్‌లో పెట్టటానికి ప్రభుత్వం గట్టి చర్యలు తీసికొంటారా ? ఇప్పటికే చాలాసార్లు extend చేశారు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి·—Extend చేయటం, చేయకపోవటం కేంద్ర ప్రభుత్వానిది. నేను రెండుసార్లు వ్రాశాను, పర్సనల్‌గా మీట్ అయ్యాను. యం.పి. డెలిగేషన్ మీట్ అయింది. We are trying to impress upon them the need for setting up a public sector fertiliser plant here.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ (మంగళగిరి)·— అధ్యక్షా, ఈ Fertiliser Plant రాక పోవడమే కాకుండా చుట్టుప్రక్కల గ్రామాల చెఱకు రైతులకు రావలసిన డబ్బు మంది సుమారు 10 లక్షలు రూపాయలు చెఱకు factory నిమిత్తం వసూలుచేశారు. ఈ

చెఱకు factory యజమానిగా శ్రీముళ్లపూడి హరిశ్చంద్రప్రసాద్ గారు వున్నారు. వారు ఫ్యాక్టరీ పెట్టకపోతె దానిని కనీసం Cancel అయినాచేసి ఆరైతాంగానికి యిబ్బందిలేకుండా చేస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి.—ఆ information నాదగ్గరలేదు అధ్యక్షా. But we are also advising him నేను అనేకసార్లు చెప్పాను. మధ్యనమేము వలిగిపోతున్నాము.

శ్రీ ఎ. రామచంద్రారెడ్డి·—ముఖ్య మంత్రిగారు అనేక సందర్భాలలో మాట్లాడారు. M.Ps మాట్లాడారు ఆ ఘరానా పెద్దమనిషి తనకు Difficulties వుంటే నేను చేయజాలనని చెప్పడంమంచిది. ప్రభుత్వంకూడా December మాసాంతంలోగా చేయకపోతే వారి లైసన్సును Cancel చేస్తామని categorical assurance యిస్తారా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి —నాకేమీ ఆక్షేపణలేదు. కొద్దిగా wait చేసి మాకు ఆశగాని లేకపోతె తప్పకుండా Cancel చేయమని recommend చేస్తాం. మేము కూడా చెప్పాం

CEMENT FACTORY AT ASIFABAD.

302—

*967 Q.—*Sri P Narsa Reddy* (*Nirmal*).—Will hon the Chief Minister be pleased to state

(*a*) whether it is a fact that raw material for producing Cement is available in Asifabad and Adilabad taluks in Adilabad District; and

(*b*) if so, the steps taken to utilise the same and establish a Cement factory there?

Sri K Brahmananda Reddy.—(*a*) Yes, Sir

(*b*) A private party has already been granted a letter of intent by the Government of India to set up a Cement Factory at Asifabad.

Sri P Narsareddy·—Till now he has not taken steps whatever to establish it Would the Government consider issuing licence to another person? Secondly in Adilabad Taluk also, a Maharashtrian has come and he has surveyed this I want to know whether he has been given a license as such?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి.—లేదండి. ఎవరుపెట్టినా encourage చేస్తాం. దానికి objection లేదు. కాని వారు intent యిచ్చారు. He has applied for the P L for limestone The reports of the Director of Mines and Geology are awaited on his application. The Government of India have granted him extension of time till December 1965.

Sri P. Narsareddy —Would the Government encourage small industrialists to open small industries in manufacturing cement

Sri K Brahmananda Reddy —Certainly Sir We have no objection In fact one license for a small 10 ton factory was given someone I have forgotten the name of that place

శ్రీ కె. రాజమల్లు (చిన్నూర్):—అధ్యక్షా, ఆ licence ఎవరికి యివ్వబడింది? ఇచ్చి ఎంతకాలం అయింది?

Sri K. Brahmananda Reddy :—He is one

Sri C Bali Reddy:—An Ex-M P, from Kambham. He was issued letter of intent in April 1964.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు —గవర్నమెంటు recommendation చేసేవుంటుంది. 64లో ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో 8 సిమెంటు Factories కు licences యిచ్చారు గాని ఒక్కదానికిగూడా ముఖ్యమంత్రిగారు శంఖుస్థాపన చేసినట్లులేదు Time limit లోగా formalities జరగకపోతే ఒకటికూడా రాకుండా పోవడానికి అవకాశంవుంది. అందుచేత ముఖ్యమంత్రిగారు యీ విషయంపై శ్రద్ధ వహిస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—ఒక తడవేకాదు రెండుతడవులుకాదు. అనేకసార్లు వారిని పిలిపించి అయ్యా మీ difficulties ఏమిటి? మేము ఏమైనాసహాయం చెయ్యగలమా, మీ యిబ్బందులు తీర్చగలమా అని periodical గా అడుగుతునేఉన్నాము. తమకు తెలుసును అధ్యక్షా అనేకసార్లు యీ ప్రశ్నవచ్చింది. అనేకచోట్లలో లైసన్సులు యిచ్చాము. జగ్గయ్యపేటలో ఒకటి పెట్టుతున్నాము. ఆసిఫాబాద్‌లో ఒకటి వస్తుంది. ఎఱ్ఱగుంటలోకూడా వస్తుందనే మాకు ఆశవుంది.

MANUFACTURE OF SODA ASH

303—

*902 Q.—*Sarvasri A. Vasudeva Rao* (*Huzurnagar*) *and K. Rajamallu*.—Will hon the Chief Minister be pleased to state.

(a) whether there is any possibility of finding necessary material in Andhra Pradesh for manufacture of Soda Ash and

(b) if so, what would be the cost of the total project and where it is likely to be located?

Sri K Brahmananda Reddy: (a) Yes Sir. The main raw material required is common salt and it is available in plenty in Visakhapatnam and Srikakulam Districts.

(b) The estimated cost of the project is about Rs 8 crores The plant is likely to be set up by the Andhra Pradesh Industrial Development Corporation either in Srikakulam District or Visakhapatnam District

PRODUCTION CAPACITY IN BODHAN SUGAR FACTORY.

304—

*924 Q —*Sarvasri A Vasudeva Rao and K. Rajamallu*:—Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the annual production capacity of sugar has considerably gone down in Bodhan Sugar Factory;

(b) if so, the reasons therefor; and

(c) will the Minister place on the Table of the House a statement with annual production figures of sugar from 1960 up-to-date?

Sri K Brahmananda Reddy —(a) No Sir. There was a fall in production in 1963-64

(b) The fall in production was on account of (i) Inadequate supply of cane to the factory, and (ii) Poor quality of cane with less recovery percentage of sugar content

(c) Sugar production of the factory from 1960 was—

Season	Bags
1959-60	506,821.
1960-61	652,196
1961-62	575,665
1962-63	590,010.
1963-64	472,424
1964-65	562,496

శ్రీ టి కె. ఆర్. శర్మ —అధ్యక్షా, యీ మధ్యనేచెప్పారు. Sugarcane area ను మొత్తం రాష్ట్రంలోనే తగ్గించాలనే సూచన వున్నట్లు పత్రికలలో పడింది. బోదన్ Sugar Factory area లో కూడా తగ్గించడానికి ఆలోచిస్తున్నారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి —అటువంటిదేమీకాదు Localisation చేస్తున్నారు. ఇదంతా తమకు తెలుసును Nizam Sugar Factory కి పెద్ద Farm వుంది. ఈమధ్యనే నేను రివెన్యూ మినిష్టర్ గారు Agricultral Minister గారు, M. L As, Sugar Factory Director, Managing Director గారు అంతా కూర్చొని దీనిలో difficultes ఏమిటి, ఏమిటిచెయ్యాలి అనేవిషయాలు ఆలోచించి కొన్నినిర్ణయాలు తీసుకున్నాము.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య.—East Asia లో యింతపెద్ద పెట్టుబడి గలిగింది యిదొక్కటే దానిలో Production తగ్గడానికిగల కారణంఏమిటి? దీనిలో నడుస్తున్న ప్రతి Sugar factory కు లాభం వస్తుండగా దీనికి returns తగ్గడానికి గల కారణం ఏమిటి? నష్టంవస్తుందని మీకెందుకు భయం?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి.—నష్టంవస్తోందని ఎవరు చెప్పారు?

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—అధ్యక్షా, గవర్నమెంటు ఎందుకు 25 lakhs of rupees assistance యిచ్చింది.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:— అది purely temporary accomodation. ఇక్కడ point ఏమంటే 1963-64 లో ఎందుకు తగ్గిందని అంటున్నారు? దానికి కారణాలు చెప్పాను "Inadequate Supply of cane" అనీ poor percentage of sugar cont nt అని నేను మనవిచేశాను. "Sir in the year 1963 64 there was a short fall in the production. There was however not much profits earned by the factory. The gross profit for 1962-63 was Rs 77,51,837 as against Rs. 78,65,747. The net profit for 1963 64 was Rs. 41,98,767 after making provision for provident fund, bonus to employees, interests on loans, etc.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు —యీ బోధన్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీ ప్రభుత్వ యాజమాన్యాన నడుస్తోంది లాభంవచ్చినప్పటికి రైతులకు బోనస్ యివ్వడంలేదు ప్రభుత్వం బోనస్‌యిచ్చి మిగతా factories చేత యిప్పించే ఆలోచనచేస్తారా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి:- అటువంటిదేమీలేదు అనుకుంటాను. The cost of sugar-cane is too much

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం (మాడుగుల) - Installed capacity 6,000 కదా? 4,200 అన్నారు.

Sri K. Brahmananda Reddy:—Maximum is 4,200.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:- లాభం బాగానే వచ్చిందన్నారు? Production తగ్గిందన్నారు. ధరలుపెరిగినందువల్ల over all charges పెరిగివుంటుంది. Production పెంచాలని మనం కోరుతున్నాము లాభంవచ్చిందని సంతృప్తిపడడమే కాకుండా production పెంచడానికి ప్రయత్నంచేస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి - మనం దానిని యింకా efficient గా function చేయడానికి farm side, irrigation side, water supply కొన్ని difficulties వున్నాయి. Water supply చేయడానికి localisation యింకా కొంతప్రాంతంలో కాకపోవడం యీ విషయాలన్నీ క్షుణ్ణంగా discuss చేశాం. Adequate steps have been taken.

శ్రీ టి కె ఆర్. శర్మ:-1963-64లో fall of production కు కారణాలు చెప్పుతూ adequate suppl1y of cane కాదని చెప్పారు. దీనిని overcome చేయడానికి 64-65 లో తీసుకొన్నచర్యలు ఏమిటి? దానివల్ల యీ సంవత్సరం supply బాగా జరుగుతోందా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:- ఈ సంవత్సరం బాగానే [illegible]ందని మేము అనుకుంటున్నాము. మనం బాగాచెప్పం. There are several variable factors.

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు (ఏలూరు):- [illegible] మంత్రులంతా బోధన్ వెళ్లారనీ, Directors తోనూ, వారితోనూ, మాట్లాడారనీ అవన్నీ చర్చించి[illegible] కొన్ని నిర్ణయాలు తీసుకున్నారనీ చెప్పారు. ఆ నిర్ణయాల స్వభావం ఏమిటో చెబుతారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:- మేము బోధన్ వెళ్లలేదండి. [illegible] అక్కడ ఇంకా కొంచెం [illegible] అది efficient గా [illegible].

ఫ్యాక్టరీలో ఒక Expert కావాలంటే అతన్నిగురించి advertise చేయమనడం, లైట్ రైల్వే నష్టంలో నడుస్తున్నప్పటికీ, అక్కడవుండే రైతులకు అది ఉపయోగం-కార్టింటుగు దానికీ ఉపయోగకరంగా వుంటోందనీ, కనుక దాన్ని అలాగే వుంచాలనీ, ఇటువంటి అనేకవిషయాలను గురించి ఆలోచించాము.

శ్రీ ఎం. రాంగోపాల్ రెడ్డి (మైదారం):- వారు తీసుకున్నచర్యలు కొంత ఫలప్రదంగానే వున్నాయి. ఈ సంవత్సరం production బాగానేవుంది. కాని వచ్చే సంవత్సరం production 50 % తగ్గేటుగావుంది రెండవది, Sugar Factory లో facilities తక్కువఅయినాయి. అంచేత పాత facilities వారికి కల్పిస్తే వచ్చే సంవత్సరంకూడా ఈ సంవత్సరంలాగే production బాగాచేయడానికి అవకాశం వుంటుంది. కనుక ఆవిధంగా ఆదేశాలు ఏమైనా ప్రభుత్వంవారు కల్పిస్తారా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి:- Production తగ్గకుండా వుండడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాం. Water supply ఎక్కువగా యివ్వడానికి ప్రయత్నించమని Irrigation Minister గారిని కోరినాం. ఇదివరకు రైతులకు రూ. 600 లు యిచ్చేవారు. అది తగ్గించి రూ. 400 లు పైచిలుకు యిస్తున్నాం. ఏయితర ఫ్యాక్టరీలకూ దొరకని Loan Assistance ఆ రైతులకు దొరుకుతున్నది. అయితే వెనుకటికన్నా కొంత తగ్గినమాట వాస్తవమే.

శ్రీ ఎం. రాంగోపాల్ రెడ్డి:- Facilities తగ్గించడంవల్ల ఉత్పత్తి తగ్గుతుంది; సేల్సుటాక్సు తగ్గుతుంది; ఎక్సయిజ్ డ్యూటీ తగ్గుతుంది. It is a link అందువల్ల యిప్పుడు ఏరియాకూడా తగ్గింది కనుక ఆ పాతపద్ధతిలోనే అడ్వాన్సులు యివ్వడానికి ప్రయత్నిస్తారా? లేకపోతే ప్రమాదం ఏర్పడుతుంది.

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి:- ఇంతకన్నఎక్కువ యివ్వలేము. ఇప్పటికే 400 రూపాయలకుపైనే ప్రతిఎకరానికి, రైతులకు యిస్తున్నాం. రాష్ట్రంలో ఎక్కడాకూడా యింతసహాయం యివ్వడంలేదు. అంతకన్నా ఎక్కువయిచ్చే పరిస్థితి ఏమీ కనిపించడంలేదు.

శ్రీ కె. రాజమల్లు:- ఇప్పుడు అక్కడవున్న మేనేజిమెంటు అధికారులు corrupt practice వల్లనే production పడిపోతున్నట్లు తెలుస్తున్నది. అందువల్ల మంచి ఆఫీసర్సును అక్కడ ఏర్పాటు చేసేదానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:-ఇప్పుడు మంచి ఆఫీసర్లే ఉన్నారండి. Mr. M.R. Pai, Managing Director గా వున్నారు యింకా Board of Directors వున్నారు. Industries Department Secretary Mr. V.K. Rao, I.C.S is the Chairman of the Board They are all competent Officers, Sir. క్రింద ఉద్యోగులలో ఎవరైనా చెడ్డవారు వున్నారేమో తెలియదు. దీంట్లో యింకోటికూడా వుంది. మనం retrench చేయడానికి వీలులేదు. వాళ్లను తగ్గించినప్పటికీ జీతాలు యివ్వవలసిందే. మొదట్లో ఎలావుండేదో నేను చెప్పలేను కాని యిప్పుడు వచ్చే పోష్టులు fill up చేయవద్దన్నాం. ఇప్పటికే బాగా over staff వుంది. దానికికూడా చర్యలు తీసుకుంటున్నాం.

CO-OPERATIVE SUGAR FACTORY AT BHIMASINGI, VISAKHAPATNAM DISTRICT

305—

*853 (1365) Q.—*Sarvasri T. Sanyasi Naidu (Gajapathinagaram) and P. V. Ramana (Kondakarla)*:—Will the hon. the Chief Minister be pleased to state:

(*a*) whether it is a fact that a Sugar Factory is going to be started on Co-operative basis at Bhimasingi, Visakhapatnam district;

(*b*) if so, the capacity (in tons) for which the licence has been sanctioned;

(*c*) the taluks for which the Co-operative Sugar Factory will be useful;

(*d*) the taluk-wise amount collected towards the share capital; and

(*e*) the total amount of share capital to be raised?

Sri K. Brahmananda Reddy:—(*a*) Yes, Sir.

(*b*) The licensed capacity is 1,250 metric tonnes of sugar cane crushing per day.

(*c*) and (*d*)—

Taluks	Share capital collected
	Rs.
Visakhapatnam	3,42,900.
Bheemunipatnam	3,38,700.
Sungavarapukota	2,35,900

(*e*) The Society has to raise a share capital of Rs. 10 lakhs, within a period of six months from the date of issue of letter of intent (i.e.) before 1st December, 1965 to enable it to place orders for plant and machinery with indigenous Sugar Machinery manufactures. Ultimately it has to raise a Capital of Rs. 25 lakhs, within one year of going into production.

శ్రీ పి. వి. రమణ :— 25 లక్షలు వసూలు చేయాలంటే, ఆ ప్రాంతంలో యిప్పుడు sugar cane లేదు. కొత్తగా sugar cane ప్రారంభం చేయాలి. కాబట్టి share capital మేరకు loans యివ్వడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—లేదండి. అసలు పది లక్షలు వసూలు చేయాలి. నాకు ఈ information అందే సమయానికి '9 లక్షల, 17 వేలు 'వసూలు చేశారు. డిసెంబరు ఒకటి నాటికి ఆ మిగతాది కూడా వసూలుచేసి వుంటారు.

POWER ALCOHOL SUPPLIES TO M/s SIRSILK LTD.

306—

*767 (4953) Q.—*Sri P. V. Ramana*:—Will the hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether the Power Alcohol produced in Government Factories was supplied to Messrs Sirsilk in the year 1962;

(b) if so, what was the quantity supplied;

(c) at what rate it was supplied and the reasons therefor; and

(d) what was the market rate of power alcohol in 1962?

Sri K. Brahmananda Reddy:—(a) Rectified spirit produced in the Andhra Pradesh Government Power Alcohol Factory was supplied to M/s Sirsilk Ltd., in the year, 1962.

(b) 5,063,060 litres.

(c) At 19 Paise per litre ex-Factory.

(d) The same rate of 19 paise per litre, ex-factory. This was the rate uniformly made applicable throughout the Country in 1962.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— Concession యిచ్చామనీ, అందుచేత ధర మార్చడానికి వీలులేదని చెప్పారు. మరి యిప్పుడాధర మార్చారాండి ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— నేను ముందే మనవిచేశానండి. మీరు వినలేదేమో "At what rate......it was supplied and the reasons therefor" అనేదానికి At 19 paise per litre ex-factory, అని చెప్పాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఇప్పుడు రేటు ఎంత వుందండి ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—నాకు తెలియదండి.

శ్రీ కె. గోవిందరావు (అనకాపల్లి) :— ఈ Rectified Sprit కొన్నిచోట్ల Denatured Sprit అనే పేరుతో అమ్మకం అయిపోతున్నదని తెలుస్తుంది. అది నిజమేనాండి.

Sri K. Brahmananda Reddy:— Unless a separate question is put, I cannot answer, Sir.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు :— లీటరుకు production cost ఎంతండి ?

Sri K. Brahmananda Reddy:—I have no information, Sir.

శ్రీ ఎం. రాంగోపాల్ రెడ్డి :— ఈ ఆల్కహాల్ ఫ్యాక్టరీలు కొంతవరకూ లాభాలు బాగానే సంపాదిస్తున్నాయి. ఇది open market లో అమ్మబడదు. ఇది

గవర్నమెంటుయొక్క controlled commodity కనుక it is to be sold only in the markets This is the information Sir

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు :— సర్ సిల్కుకు యింత quantity యివ్వాలని agreement వుందాండి ? మన factory వారు produce చేస్తున్నది market లో ఏమైనా అమ్ముతున్నారా ? రేటు ఎంత ?

Mr Speaker —There is no information, it seems.

శ్రీ కె. రాజమల్లు :— సర్ సిల్కుకు సప్లై చేసే ఆల్కహాల్ Free of cost కు supply చేస్తున్నారా ? లేక వాళ్ల డబ్బు pay చేస్తున్నారా ? Pay చేస్తూ వుంటే ఏమైనా arears వున్నాయా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి .— Cost తీసుకుంటున్నాం. వాళ్ల మనకు కొంత డబ్బు యివ్వాలి వాళ్ల మనకు ఎంత యివ్వాలి, ఎంత యిచ్చారు ? అనేది ఈ మధ్యనే discuss చేశాం. ఈ సంవత్సరం 40 లక్షలు మనకు యిస్తామన్నారు. దానికి వేరే ప్రశ్న వేస్తే సమాధానం చెబుతాను.

శ్రీ కె. రాజమల్లు —వాళ్ల డబ్బు యివ్వరన్నట్టు తెలిసింది

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి —ఇవ్వకపోతే వసూలు చేయడానికి మనకు వుండే అధికారాలు మనకు వున్నాయి.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు :— సర్ సిల్కుకు సప్లై చేసేటప్పుడు production cost కు యిస్తున్నారా ? లాభం ఏమైనా వేసుకుని యిస్తున్నారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అది నేను చెప్పలేనండి.

Mr. Speaker :—I think this question might have been put to the Excise Minister.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు —ఇది ఎక్సైజులోకి వెళ్లదండి.

Sri K Brahmananda Reddy :—The information is that they are being sup plied at the same rate

Sri Vavilala Gopalakrishnayya .—They are supplying like alchohol at the market rate.

Sri K Brahmananda Reddy —These questions lead to a very embarassing situation.

PUBLIC DEBT LIABILITY OF THE STATE

307—

*945 (1685) Q.—*Sarvasri A Sarveswara Rao and V Satyanarayana (Penugonda)* —Will the hon. Minister for Finance be pleased to state.

What is the Public Debt Liability of the State by 31st March 1965 and the interest to be paid thereon for the year 1964-65 ?

[The Minister for Education deputised the Minister for Finance and answered the questions]

The Minister for Education (Sri A. Balarama Reddy):—The Public Debt Liability of the State at the end of March, 1965 was Rs. 361.55 crores and the interest paid for the year 1964-65 was Rs. 10.23 crores.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—Central Government మనకు యిచ్చిన డబ్బు మీద interest యివ్వడానికి డబ్బు లేకుండా వుంది గనుక interest యివ్వడానికి ఏమైనా అప్పు యిమ్మని అడిగాం. కాబట్టి ఈ interest గవర్నమెంటు pay చేస్తే యిచ్చామా లేకపోతే పత్రికల్లో వచ్చినట్లుగా interest మీద interest యిమ్మన్నారా.

శ్రీ ఎ. బలరామరెడ్డి :—గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియావారి నుండిగాని, open మార్కెట్టులోగాని మనం తీసుకున్న loans పైగాని మొత్తంపైన రూ. 10.23 కోట్లు 1964-65 లో pay చేశాం. అది separate issue అధ్యక్షా ।

శ్రీ జి. లచ్చన్న (సోంపేట) :— Interest పూర్తిగా చెల్లించినట్లైనా లేక యింక ఏమైనా బాకీ వుందా ?

శ్రీ ఎ. బలరామరెడ్డి :— రూ. 10.23 కోట్లు 64-65 లో మనం యివ్వవలసింది యిచ్చినాం అని చెప్పాను.

Sri K. Brahmananda Reddy:—All interests are being paid on the loans taken by us either from the Central Government or other sources But regarding Nagarjunasagar it is still under correspondence and out of the amount that is due, they have deducted at the source 2.28 crores and that is also under dispute.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—చాలా సంతోషం. యిప్పుడు అది చాలా రోజులనుంచి జరుగుతున్నది. $2\frac{1}{2}$ కోట్లు యిచ్చామన్నారు. దాంట్లో dispute వుంది అన్నారు. అసలు మనం అడిగింది ఏమిటి అంటే నాగార్జునసాగర్ production వచ్చేంతవరకూ వడ్డీని మీరు వసూలు చేయవద్దని చెప్పాం. దానికి Finance Commission recommendation కూడా వుంది. అది ఏ స్థితిలో వుంది? మనం వడ్డీ తీర్చడానికి తెచ్చిన అప్పుకుకూడా వడ్డీ యిమ్మంటున్నారు. దాని విషయంలో persue చేస్తే ఏమి అయిందో కాస్త చెప్పమంటున్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఇంకా ముముఖంగా వుందిఅండి. కొద్ది రోజుల్లో రావచ్చును. నేను మనవిచేసింది ఏమిటి అంటే ఆ loan ను capitalise చేయమంటున్నాను.

CANCER CENTRE AT NELLORE

808—

*1394 Q.—*Sri P. Rajagopal Naidu (Tavanampalli)*:—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state:

(a) whether a Cancer Centre is going to be set up at Nellore;

(b) if so, when; and

(c) whether anybody is donating buildings for the above centre?

(The Minister for Revenue deputised, the Minister for Health and Medical and answered the questions)

The Minister for Revenue Sri N. Ramachandra Reddy —

(a) The matter is under consideration.

(b) During the Fourth Plan if so decided

(c) Sri Rebala Lakshminarasa Reddy of Nellore has offered to donate a building.

శ్రీ జి లచ్చన్న :—Consideration అన్నారు. అది మరొక నెల, 2 నెల్లో తుదినిర్ణయం అవుతుందని ఆశించవచ్చునా?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి:—130 వేల రూపాయలు extra cost అవుతుందని D M. S. గారు proposals పంపించినారు. అవి Finance Department లో ఆలోచన జరుగుచున్నది.

LOCAL FUND DISPENSARIES

309—

*318 (4718) Q.—*Sri G C Kondaiah* —Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state

(a) whether all the Local Fund Dispensaries have been brought under the fold of Zilla Parishads;

(b) if so, the number of the said dispensaries,

(c) whether they have been brought under Zilla Parishads, and

(d) whether the pay scale of the Medical Officers that were being paid under local fund authorities have been enhanced now?

Sri N Ramachandra Reddy —(a) No Local Fund Dispensaries are under the control of Zilla Parishads

(b) Does not arise.

(c) Does not arise.

(d) Yes, Sir.

Sri N Ramachandra Reddy:—They are under Panchayat Samithis at present The Zilla Parishads are only supervising bodies as far as recruitment is concerned Regarding enhancement of salary, it is an entirely different matter. If every one sends proposals for enhancement, whether it is possible or not will be considered.

శ్రీ జి. సి. కొండయ్య (నెల్లూరు):—Pay Scales raise చేశారన్నారు. మరి ఆ Scales of pay చేస్తున్నారా?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి.—Rural Medical Practitioner కు, 90 నుంచి 120 రూపాయలవరకు పెంచినారు. అది pay చేస్తున్నారు.

శ్రీ పి వెంకటరెడ్డి (ఉదయగిరి) — ఈ local fund dispensaries సమితి ఆధీనంలో వున్నాయి. అక్కడ 2 categories వున్నాయి. (1) S R dispensaries (2) Local Fund dispensaries. S. R dispensaries కు గవర్నమెంటు subsidy యిస్తున్నారు. Local dispensaries లో వాళ్ళ salaries అన్నీ సమితే భరించవలసి వస్తోంది. చాలాకొద్ది ఆదాయంవున్న సమితుల్లోను backward areas ను వారి ఆదాయం వాళ్ళ salaries కు సరిపోవడం లేదు. కాబట్టి మందులు యిచ్చేదానికి అవకాశం లేకుండా ఆసుపత్రులు వృధాగా వుంటున్నాయి. కాబట్టి ఆ విషయంలో ఆలోచించి వాళ్ళ సిబ్బందికి జీతాలు యిచ్చేదానికి డబ్బు మంజూరు చేస్తారండి?

Sri N Ramachandra Reddy:—They are under Panchayat Samithis at present as I said. Regarding the enhancement of salary, it is a different matter.

శ్రీ పి. వెంకటరెడ్డి —Enhancement విషయం కాదండి. సమితి general funds నుంచి యివ్వవలసి వస్తోంది అందువల్ల వీలులేకుండ పోతుంది. కాబట్టి ప్రభుత్వమే ఆ డబ్బును సమితికి మంజూరు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా అని?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి.— ఇప్పుడు పంచాయితీ సమితే bare చేయాలని వుంది. మరి ప్రభుత్వమే వేరే grant చేయాలంటే అది వేరే It is entirely a difficult matter. It should be considered at that State level considering the ways and means position and where it is being paid, we will have to consider.

ANTI MOSQUITO OFFICERS IN THE STATE

310—

*605 Q —*Sri S Vemayya* —Will the hon Minister for Health and Medical be pleased to state

(*a*) the number of Anti-Mosquito Officers in the State now,

(*b*) the qualifications and pay of those officers now, and

(*c*) what are their functions?

Sri N Ramachandra Reddy — (*a*) Seven

(*b*) The Anti-Mosquito Officers are appointed by promotion from the category of Senior Entomologists in the Andhra Pradesh Public Health Service The basic qualifications of the Senior Entomologists is a first or second class B Sc (Hons) or M A or M Sc, Degree in Zoology The scale of pay of Anti-Mosquito Officers is Rs. 350-25-600

(*c*) They supervise both adulticidal and anti-larval measures in their respective jurisdictions to effectively control transmission of Malaria and Filariasis

శ్రీ జి. లచ్చన్న —అధ్యక్షా : Anti-Malaria Officers 7 గురు వున్నారన్నారు. ఈ 7గుర్ని వేసినందువల్ల దోమలు తగ్గాయో, పెరిగాయో కొంచెం చెపుతారా ?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి —చాలా తగ్గాయండి. ఇదివరకు మలేరియాఉన్న ప్రాంతాలలో మనుష్యులు పోవడానికే వీలులేకుండా వుండేది ఇప్పుడు అవి అన్నీ కూడా చాలావరకు clear అయిపోయినాయండి.

Cases booked by Prohibition Staff of Kosigi, Kurnool District

311—

*887 (1516) Q —*Sri P O Satyanarayana Raju* [*Put by Sri V Visweswara Rao*] Will the hon Minister for Excise and Prohibition be pleased to state

(*a*) the number of cases booked by the Prohibition staff of Kosigi in Kurnool district between April and December, 1964 ,

(*b*) whether charge-sheets have been filed for all the cases ,

(*c*) the number of persons convicted , and

(*d*) the number of persons acquitted ?

The Minister for Excise and Prohibition (*Sri M R Appa Rao*) — (*a*) 73

(*b*) Yes

(*c*) 39

(*d*) 8 26 cases are pending trial

Pathway for Harijans of Balarampuram

312—

*268 (3419) Q —*Sri G Rama Rao* [*Put by Sri V Visveswara Rao*] Will the hon Minister for Social Welfare be pleased to state ·

(*a*) whether it is a fact that a pathway for harijans of Balarampuram h/o Kowtaram, Gudivada taluk was acquired by Government in Rs. No. 690/2 and 683/IB in Kowtaram Village; if so, the total length and width and the total area of the pathway so acquired; and

(b) whether it is a fact that the harijans complained to the Collector Krishna in the year 1962, 1963 and 1964 about the encroachment of the pathway in (a) by the adjacent ryots, if so, what action has been taken thereon ?

The Minister for Social Welfare (Smt T. N. Sadalakshmi): (a) The Collector, Krishna has stated that S. No. 633/IB is presumably a mistake for S No. 698/IB Subject to this presumption the answer is in the affirmative The total length of the pathway is 1380 links, width 20 links and the total area acquired is Ac. 0 29.

(b) No complaints have been received by the Collector, Krishna in the years 1962, 1963 and 1964

A petition was received by the Tahsildar of Gudivada on 7-10-1964 about the encroachments of the pathway by the adjacent ryots. The encroachment has been held objectionable Action is being taken by Tahsildar to evict the ancroacher

శ్రీ వి విశ్వేశ్వరరావు:—Collector కు రాలేదు. తహశీలుదారుకు వచ్చింది. Action is being taken అన్నారు. ఎప్పటిలోపున action పూర్తి అవుతుంది ?

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి:—తొందరగానే తీసుకోబడుతుంది.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు·—Applications వచ్చి సంవత్సరాలుదాటిపోయింది. అటువంటప్పుడు త్వరగా అంటే ఎప్పటిలోగా పూర్తి అవుతుందని ?

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి:—నేనుకూడా తొందరగా action తీసుకొని తొందరగా report చేయాలని pursue చేస్తున్నాను. తొందరగానే action తీసుకోబడుతుందని చెపుతున్నాను

Harijan Housing Colony

313—

*295 (4425)Q.—*Sri N Subba Reddy* (Badud)·-Will the hon. Minister for Social Welfare be pleased to state

(a) whether it is a fact that the construction work has been stopped after laying foundations and raising the wall to a small extent for the Harijan housing colony at Vuppativaripalli in Badwel taluk, Cuddapah district,

(b) if so, the reasons therefor , and

(c) when the work will be taken up ?

Smt. T. N. Sadalakshmi · (a) No Sir, the walls of the houses were constructed upto roof level in the Harijan Housing Colony at Vappativaripalli in Badwel Taluk, Cuddapah District. But unfortunately due to heavy rains during October and November, 1962, the walls were damaged, which have since been repaired and raised upto roof level

(*b*) Does not arise.

(*e*) It is reported that the District Social Welfare Officer, Cuddapah has prevailed upon the sponsor during February, 1965 to complete the work before the monsoon sets in As the scheme has been transferred to the Panchayat Samithi, Perumamilla, the District Social Welfare Officer has requested the Block Development Officer to finish the work immediately.

శ్రీ ఎన్. సుబ్బారెడ్డి.—అధ్యక్షా : యీ పని యీ నెలలో పూర్తి అవుతుందా ?

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి:—B. D. O. ద్వారా పూర్తిచేయించడానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి.

శ్రీ జి. లచ్చన్న:—Roof level వరకూ గోడలు కట్టారు తరువాత వర్షం వచ్చుటవలన పోయిందన్నారు. దాని తాలూకు బిల్లు payment అయినదా ?

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి:—Payment పూర్తి అయినది

శ్రీ కె శాంతయ్య (పాలేరు) —అధ్యక్షా : యిలా కట్టిన గోడలన్నీ rectify చేస్తామని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు అలాంటివి State లో యెక్కడయినా పడిపోయినవి వున్నాయా ? అక్కడ కాపురం చేయకుండా వుండే కాలనీలు వున్నట్లు ప్రభుత్వదృష్టికి వచ్చినదా ? అలాంటివాటి విషయంలో ఏమి పరిష్కారం చేయాలని అనుకొన్నారు ?

శ్రీమతి టి. ఎన్ సదాలక్ష్మి —వర్షంవలన పడిపోయినవి మరల కట్టబడినాయి. అనంతపురంజిల్లాలో ఒకటి వుంది. ఈ విధంగా fail అవుతుందని రద్దుచేయబడింది. కొన్ని కాలనీల విషయమై తీసుకొనవలసిన చర్యగురించి ఆలోచిస్తున్నాము. అనంతపురంజిల్లానుండి ఒక appeal పెట్టుకొన్నారు. మాకు యిచ్చినచో వినియోగపర్చుకుంటామని requisition వచ్చింది. అది consideration లో వుంది.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:—ఆ స్కీమును రద్దుచేశారు సరే. దానికి ప్రత్యామ్నాయంగా ఏ స్కీము పెట్టారు ?

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి:—4 వ ప్రణాళికలో మొత్తాన్ని పెంచాలని include చేశారు.

Sri Ramachandra Rao Deshpande (*Narayankhed*):—Is there any defect in the scheme or in the implementation of the scheme ?

Smt. T N Sadalakshmi:—There is no defect in the scheme. But the amount is less

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం.—అదే డబ్బుతో వారు స్వయంగా కట్టుకొనిన ఇళ్ళు పడిపోవడంలేదు. కాని మనం కట్టించినవిమాత్రమే పడిపోతున్నట్లు మంత్రిగారి దృష్టికి వచ్చిందా ?

శ్రీమతి టి ఎన్. సదాలక్ష్మి:—స్వయంగా వారి లేబరుతో కట్టుకొనిన తరువాత materials supply చేస్తున్నారు Members' labour మాత్రం తప్పనిసరిగా ఉండవలసివస్తుంది.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు :—డబ్బు తక్కువ అంటున్నారు 4వ ప్రణాళికలో పెంచగలరా ? ఉన్నటువంటి డబ్బును స్వయంగా కట్టుకొంటామనేవారికి యిస్తారా ?

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి:—4వ ప్రణాళికలో డబ్బు పెంచడానికి అవకాశం వుంది. అది ఆలోచనలో వుంది. అది floor పై చెప్పడం అంత అనుకూలంగా వుండదనుకుంటాను. ఆలోచించి defect లేకుండా చూడడానికి ఆలోచిస్తాను.

COACHING FOR I.A.S. EXAMINATION

314—

*1427 Q.—*Sri P. O. Satyanarayana Raju* [*Put by Sri V Visweswara Rao*] Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(*a*) whether any course has been started in Andhra University to coach up condidates to I.A.S and other allied services ;

(*b*) if so, when was the course started ;.

(*c*) the number of students that have joined ; and

(*d*) whether the other Universities in our State also contemplate to start such course ?

Sri A. Balarami Reddy.: (*a*) No Sir,

(*b*) and (*c*) Do not arise.

(*d*) The Sri Venkateswara University has already started the course. The Osmania University has not started the Course due to poor response.

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు :—సరైన coaching లేనటువంటి కారణంవల్లనే. మనకు వచ్చేటటువంటి I. A. S. Officers కోటా యితర రాష్ట్రాలతో పోల్చి చూసుకొంటే చాలా తక్కువగా వుంది. అందువల్ల యూనివర్శిటీలో తప్పనిసరిగా coaching యివ్వాలి. లేనిచో మనకు poor results వస్తుంటాయి. All India Pool లో వెనుకబడిపోతాము. ఈ విషయం ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా ?

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి:—ఇది మంచిదే. మన విద్యార్థులు చాలామంది ఉత్తీర్ణులవడానికి వీలుంటుందనే ఉద్దేశ్యంతోనే కొన్ని loans వెంకటేశ్వర యూనివర్శిటీవారికి యిచ్చాము. 9-11-65 న దీనిని ప్రవేశపెట్టారు. విద్యార్థులను trainup చేస్తున్నారు. ఉస్మానియా యూనివర్శిటీవారు ప్రకటిస్తే, చాలినంతమంది విద్యార్థులు లేనందువల్ల, ఈ సంవత్సరం ప్రారంభించలేమని చెప్పారు. University లకు సలహాయిచ్చేవారమేకాని, force చేసేదానికి వీలువుండదని మనవిచేస్తున్నాను.

SELECTION GRADE POSTS FOR SECONDARY GRADE TEACHERS

315—

*550 (6506) Q.—*Sarvasri S. Vemayya and P Anthony Reddy (Ananthapur)* Will the hon Minister for Education be pleased to state ·

(*a*) whether there are proposals with the Governeoment toraeq selection grade posts for the Secondary Grade Teachers , and

(*b*) if so, the ratio that has been fixed for the promotion to this cadre ?

Sri A Balarami Reddy (*a*) Yes, Sir

(*b*) The strength of Selection Grade is proposed to be fixed at 25% at the end of 5th year and thereafter

Sri P Anthony Reddy ·—Are the Government going to fix up any qualifications for this selection grade or are they going to observe only seniority ?

Sri A Balarami Reddy There is a grade now, Rs 85–150. As soon as they reach that grade, afterwards on seniority they are given the extended scale of Rs 150–180 , and in that we are going to taek teachers on seniority

EDUCATIONAL LOANS DURING 1964-65

316—

*404 (5162) Q —*Sri K Mara Reddy [Put by Sri G Latchanna]* Will the hon Minister for Education be pleased to state

(*a*) what is the total amount of Educational Loan sanctionep to students during 1964-65 , and

(*b*) number of students to whom those educational laons were sanctioned ?

Sri A Balarami Reddy (*a*) Rs 22,22,540

(*b*) Rs 2,647

TEXT BOOKS IN REGIONAL LANGUAGES FOR HIGHER STUDIES

317—

*314 (4742) Q —*Sri A Sarveswara Rao* —Will the hon Minister for Education be pleased to state :

(*a*) whether the Union Government has adivsed the State Government to bring out text books and dictionaries in the regional languages for use in Higher Studies ;

(b) what are the books so published during 1964 and 1965, and

(c) Centre's share in expenditure incurred on the above books?

Sri A Balarami Reddy (a) No such reference has been received

(b) and (c) Do not arise.

Seminar on the Language for School Text Books

318—

*534 (6342) Q —*Sarvasri A Serveswara Rao and V Satyanarayana:* Will the hon. Minister for Education be pleased to state.

(a) whether the State Government had organised a 3 days seminar at Tirupathi in the last week of April for the adoption of literary and spoken style of Telugu language for the school text-books;

(b) what are the recommendations of the Seminar, and

(c) whether the appointment of an expert Committee was recommended by it to implement the recommendations of the seminar?

Sri A Balarami Reddy (a) Yes, Sir

(b) The recommendations of the workshop are placed on the Table of the House

(c) Yes, Sir

Paper Placed on the Table of the House

(Vide L A.Q No 318 [*534(6342)]

Recommendations of the Telugu Language Workshop.

1 That the long standing controversy between classical School and modern school with regard to the form of Telugu to be used in the language and non-language text books at all school levels, be ended and that a revision in outlook is called for to effect a healthy compromise between the conflicting view points

2 that in the choice of the form of the language, distinction should be made between the text books in non-language subjects and the 2nd language texts on the one hand and the first language texts for detailed and non-detailed study on the other hand.

3. that the శిష్ట వ్యావహారిక Modern, natural and idiomatic should be the frame of reference for formulating the style that has to be suggested for use in preparing (1) non-language texts and (2) second language texts upto 7th Class in the first instance.

Note —(a) శిష్ట వ్యావహారిక is defined here as that form of Telugu which is being used extensively in many modern literary and communicative media (i e, Fiction, Radio and News Paper) during the past three or four decades and which is recognised to possess a greater degree of uniformity than the local and the less pervasive dialects with special reference to grammer and idiom

(b) శిష్ట వ్యావహారిక can admit all those form (whether lexical or grammatical) that have recognised currency among the educated and cultured sections of speakers representing all parts of the State

(c) where choice has to be made among a given set of acceptable variants (as defined in (b) above) that variant which is the closest to the classical form should be preferred by the writers of the text-books

(d) care should be taken to see that written froms do not carry the distortions inherent in speech శబ్దస్వరూపము చెడకూడదు.

4 that with regard to the detailed and non-detailed texts under first language, the existing classical style should be liberalised in such a way as to bring it close to the శిష్టవ్యావహారిక as far as possible without prejudice to chastity and idiom

5 that a committee of experts be appointed immediately by the Government to work out details on the above recommendations

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు —వారి రికమండేషన్‌లో ఒక ప్రధానమైనటువంటి అంశం వుంది Experts Committee వేయాలనేది. అధికార భాషగా తీసుకో బోతున్నాము. ఇతరత్రా ఉపయోగంగా వుంటుంది కమిటీని వెంటనే వేసే విషయంలో ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి —కమిటీని వేయడం జరిగింది.

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు·—ఏవరండీ వారు ?

Sri A. Balarami Reddy'—A Committee has been appointed. I have got the names

శ్రీ ఎ సర్వేశ్వరరావు —అవి తర్వాత చెప్పమనండి. పత్రికా సంపాదకులు మూల పురుషులై వుంటున్నారు. అటువంటివారు కమిటిలో వున్నారా ? లేనిచో మీ యిష్టం ఆయినవారిని అందులోనికి తీసుకొనడానికి ఒక సూచన చేస్తున్నాను. దానిని ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి.—అందరితో కూడిన కమిటీని వేశారు వారు చేసిన రికమండేషన్స్ దృష్ట్యా పేర్లు యిప్పుడే యిస్తాను ......

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు:—వుంటే సరేసరి. లేనిచో ఆలోచిస్తారా

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి:—ఎవరెవరుంటే బాగుంటుందనేది దృష్టిలో పెట్టుకుని ఆలోచించి కమిటీని వేశాము.

FREE DISTRIBUTION OF BOOKS AND CLOTHES TO ELEMENTARY SCHOOL BOYS

319—

*597(1682) Q.—Sarvasri A. Sarveswara Rao and V. Satyanarayana:— Will the hon. Minister for Education be pleased to state:

(a) whether the Government have any proposal under active consideration to provide funds from next year onwards for free distribution of books and clothes to all poor students in elementary schools;

(b) if so, what is the estimated expenditure for this scheme?

Sri A. Balarami Reddy:—(a) No, Sir,

(b) Does not arise.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు:—ఎలిమెంటరీ స్కూళ్లలో పుస్తకాలు, పలకలు యివ్వడానికి ప్రభుత్వంవారు ఆలోచిస్తారా? పేదవారు పుస్తకములను కొనుక్కొనలేని స్థితిలో వున్నారు.

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి:—Text books విషయంలో ప్రభుత్వం అందరికీ పుస్తకాలను, బట్టలనూ యిస్తున్నారని ప్రశ్న కాని బీద పిల్లలకు కావలసిన పుస్తకాలను మనం యిస్తున్నాము. 1-6 తరగతులకుగాను యితర దేశాలవారు ఉచితంగా యిచ్చినటువంటి paper ను కేంద్ర ప్రభుత్వం యిస్తున్నది. దాని ఖరీదు ఎంతో చూసి ఆ ఖరీదుకు సరిపోయే పుస్తకాలను బీద పిల్లలకు యిస్తున్నాము. 1-6 తరగతుల పిల్లలకు సరిపోతుందని అనుకుంటున్నాము.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—ఉచితంగా ఒకటికూడా యివ్వడం లేదు. యిచ్చినచో, యెక్కడ యిచ్చారో చెప్పమనండి. Free గా యిచ్చారని ఒప్పుకొంటున్నారు. అయినప్పటికి యెవరికి యివ్వడంలేదు.

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి:—1964—65 లో, మరి 6 లక్షలు, 30 వేలు రూపాయలు విలువ గలిగిన పుస్తకాలు యివ్వడం జరిగింది. 1965-66 లో అంటే ఈ సంవత్సరం, 7 లక్షలు, విలువగలిగిన పుస్తకాలు ఇచ్చేదానికి ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. The Director, Andhra Pradesh Text Book Press వారి ఆధ్వర్యాన ఇవన్నీ ఇస్తున్నాము.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—ఏ institutions లో ఇచ్చినారండి. ఒక చోటకూడా ఇచ్చినట్లు నేను వినలేదు.

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి:—రాష్ట్రంలో అన్ని పాఠశాలలో 1 నుంచి 5 తరగతులలో బీదపిల్లలకు ఈ పుస్తకాలు ఇవ్వబడినాయి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—అధ్యక్షా, ఎక్కడా ఇచ్చినట్లు నేను వినలేదు.

శ్రీ జి. సి వెంకన్న (ఉరవకొండ) — ఎలిమెంటరీ స్కూళ్లలో ఇస్తున్నారండి, 1 నుంచి 5 తరగతులకు పంచాయితీ సమితులద్వారా ఇస్తున్నారు.

శ్రీ జి లచ్చన్న: —ఇప్పుడు ఇవ్వడంలేదు, ఇస్తున్నారు అనే వచ్చింది సమస్య కాబట్టి, దయచేసి D P I ద్వారా ఏయే schools లో ఎవరెవరికి ఎంతవరకు ఇచ్చారు అని ఒక జాబితా తెప్పిస్తే మంచిదని మనవిచేస్తున్నాను.

Mr. Speaker.—Hon. member Sri G. C. Venkanna is saying that in Elementary Schools under the control of Panchayat Samithis, they are being given

శ్రీ జి లచ్చన్న — ఒకవేళ supply చేసి ఉంటే, పద్ధతి ప్రకారంగా అమ్మబడినాయా అని కొంచెము గమనించ వలసియున్నది.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు — పలకలు మాత్రం ఇవ్వడం జరుగుతున్నది. కాని పుస్తకాలు ఇవ్వడం లేదండి.

Mr Speaker— Hon member Sri Vavilala Gopalakrishnayya said that nothing is supplied. Sri G C Venkanna says that in Elementary Schools under the manangement of Panchayat Samithis they are being supplied Now, he says that only slates are being supplied

Sri P Venkata Reddy — On a point of information, Sir సమితులలో పుస్తకాలు, పలకలు, తరువాత చిన్న పిల్లలు తీసుకు వెళ్లే bags కూడా supply చేస్తున్నారు.

శ్రీ టి. కె ఆర్. శర్మ — ఒకటి మాత్రం clear అవుతున్నది. అన్ని చోట్ల అన్నీ ఇవ్వడంలేదు

శ్రీ వావిలాల గోపాలక్రిష్ణయ్య — గుంటూరు జిల్లాలో ఎక్కడ ఇచ్చినారో చెప్పమనండి పలకలు అంటె, we are not concerned.

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి: —ఆయన ఏ Schoolsలో చూసినారో చెప్పమనండి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలక్రిష్ణయ్య — మీరు ఏ Schools లో చూసినారో చెప్పండి. నేను అనేక Schools లో చూశాను.

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి: — ఇట్లా wild allegations చేస్తే ఏమి ప్రయోజనమండి వారు ఏ School కు పోయినారు. ఏ school లో చూసినారు? సమితులతో సంబంధం ఉంటే, రోజూ పోయేటటువంటి సభ్యులందరు ఇచ్చినారని చెప్పుతున్నారు. 7 లక్షల రూపాయలు ఖరీదు అయినటువంటి పుస్తకాలు supply చేస్తున్నారంటే ఎట్లా చెప్పాలి?

శ్రీ వావిలాల గోపాలక్రిష్ణయ్య: — ఎట్లాగండి! చెప్పండి ఎక్కడ ఇచ్చారో

Sri K Brahmananda Reddy— We say, Sir, that Rs. 7.0 lakhs worth of books are being supplied free to poor students in elementary schools,

Sri Vavilala Gopalakrishnaiah —No, Sir. Let it be proved. అది ఎక్కడ ఇచ్చారో చెప్పమనండి

Mr. Speaker — The Minister for Education may now call for detailed information regarding the names of Schools in which these things are being supplied.

Sri K Brahmananda Reddy ·—It is being supplied to all Elementary Schools, and there are thousands and lakhs of Schools. My submission is, many hon. Members coming from Panchayat samithi areas who know very well have been saying that books are being supplied; one hon Member says 'No, No' and he has not seen one book in Guntur district. This is a wild allegation.

శ్రీ వి విశ్వేశ్వరరావు .—Block వారిగా అయినా statement పెట్టించండి.

Sri P Anthony Reddy · Sir, books are being supplied. I only request the Government to supply them at the beginning of the year instead of supplying a little late.

Mr. Speaker —Let us take the information given by hon. Member Sri Anthony Reddi; he himself was President of a Samithi till 1964 April or so, He says that books are being supplied, but not in time.

Sri Vavilala Gopala Krishnayya :—That is a second point. అసలు గుంటూరు జిల్లాలో చెప్పమనండి గుంటూరు జిల్లాలో నాకు సంబంధించిన మూడు బ్లాకులలో నాకు తెలిసినంతవరకు ఎక్కడా ఇవ్వడం లేదు.

శ్రీ జి లచ్చన్న —ఇప్పుడు ఆంతోనిరెడ్డిగారు ఇచ్చిన information చాలా ఉపయోగమైనది. చాలా late గా ఇచ్చినారని అన్నారు అందుచేత పేదపిల్లలకు ముందుకొనుక్కోవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడిందని వారు చెప్పినదానిలోనే ఉన్నది. మరి ఈ late గా ఇచ్చిన పుస్తకాలు బట్వాడా అయినాయో లేక ఏమైపోయినాయో ఆ information రాలేదండి.

శ్రీ డి. మురళీధరరెడ్డి (అలంపూర్) ·—Last month; 29వ తేదీ General Body సమావేశములో ఉండినాను, అలంపూరులో. అక్కడ వెయ్యి రూపాయలు ఇవ్వబడినాయి, ఉచితంగా ఈ పుస్తకాలు ఇవ్వడం కొరకు అక్కడ అన్ని ఏర్పాట్లు కూడా జరిగినాయి ఈ విధంగా ప్రతి సంవత్సరమూకూడా పంపడం జరుగుతున్నది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఆ వెయ్యి రూపాయలు ఇచ్చింది. ఈ సంవత్సరానికా, వచ్చే సంవత్సరానికా ?

శ్రీ డి. మురళీధరరెడ్డి —ఈ సంవత్సరానికే, current year కే.

మిస్టర్ స్పీకర్ ·—"Current year" డిసెంబరులో వస్తుందా ?

శ్రీ డి. మురళీధరరెడ్డి :—General Body సమావేశములో submit చేసిన ఆ Report విషయం చెప్పుతున్నాను. ఏ యే గ్రామాలలో, ఏ యే స్కూల్సులో ఎన్ని పుస్తకాలు పంచారు అనేది ఆ General Body సమావేశములో complete report submit చేశారు. ప్రతి సంవత్సరముకూడా అదేవిధంగా ఇవ్వబడుతున్నాయి

OVER-VALUATION OF P U C PAPERS IN ANDHRA UNIVERSITY

320—

*225 (2351) Q - Sri P O Satyanarayana Raju (Put by Sri V. Visveswara Rao] —Will the hon Minister for Education be pleased to state

(a) whether it is a fact that there was over valuation of Pre-University answer papers in Andhra and Sri Venkateswara Universities during 1964 March,

(b) if so, whether any enquiry was instituted to enquire into it

(c) what was the result of the enquiry and

(d) whether a copy of the report be placed to the Table of the House ?

Sri A Balarami Reddy —(a) This is a matter relating to the internal administration of the Universities concerned and not the concern of the State Government.

(b) (c) and (d) —Do not arise

NEHRU ZOOLOGICAL PARK

321—

*1077Q- *Sarvasri K Mara Redddy and P O Satyanarayana Raju* — Will the hon Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) what are the various steps teken by the Government to improve the Nehru Zoological Park at Hyderabad during this year ;

(b) what is the additional allotment made for this year ; and

(c) whether it is a fact that the Railway Ministry is presenting Children's Train to the above Park ?

The Minister for Municipal Administration (Sri N. Chandrarama Naidu) —(a) Besides acquiring rare animals like Ostriches, Hippo, King Cobra, Hog Deer, Block Panthers etc., moated enclosures have been constructed for various animals

(b) Rs 5 50 lakhs.

(c) It is a fact that the Railway Ministry promised to supply a Children's Train to the park as and when such trains are manufactured But due to the present emergency, there will be delay in the supply of Children's Train

PODU-CULTIVATION

322—

*772 (5372) Q.—*Sri S. Vemayya*.—Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state

(a) what are the schemes that have been started to prevent "PODU" cultivation in the State during 1963-64 and 1964-65;

(b) the amount allotted to implement the Schemes referred in clause (a) during the said period; and

(c) unspent amount, if any, out of clause (b)?

Sri N Chanchurama Naidu - (a), (b) and (c): The information is as follows.

Name of the Scheme started during 1963-64 *and* 1964-65	*Amount allotted*		*Unspent balance out of the allotted amount*	
	1963-64	1964-65	1963-64	1964-65
	Rs. in lakhs.		Rs in lakhs.	
1 Coffee Plantation Scheme	8 50	7.22	..	0.10
2. Pilot Demonstration Project .	0 26	0 28	..	0 02
3. Machkund Soil Conservation Scheme.	13.85	17.28	0.67	0 77

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాధం — బహుశా వారు చెప్పింది పోడు సాగు ఆపు చేయడం కోసం, ఈ విధంగా measures తీసుకొంటే podu cultivation ఆగిపోతుందనే ఉద్దేశంతో ఈ కాఫీ plantation వగైరాలు మొదలుపెట్టినారు కాబోలు, అది clear చేసినట్లయితే బాగుంటుంది ?

శ్రీ ఎన్ చెంచురామనాయుడు : — వారికి ఉద్యోగము కలిగించేదానికోసం coffee plantation ఇవి పెట్టారు.

FOREST REST HOUSE AT BHAIRAVANIKONDA

823—

*1309 Q.—*Sri P. Venkata Reddy*:—Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether it is a fact that sanction has been accorded for the construction of a forest rest house at Bhairavanikonda in Kanigiri Taluk of Nellore district

(b) if so, what is the estimated cost; and

(c) when it will be taken up for execution?

Sri N Chenchurama Naidu — (*a*) Yes, Sir,

(*b*) Rs 9,000

(*c*) The Chief Conservator of Forests has since requested the Government to drop the proposal as the Rest House will be neither useful nor remunerative to the Forest Department The matter is under consideration of the Government.

శ్రీ పి వెంకటరెడ్డి .—మీరు మూలప్రాంతములలో ఆ వైపున Forest Offices గాని, ఎవరైనాగాని అక్కడికిపోయే అవకాశములేకుండా, అక్కడ camp చేయాలంటే వీలులేకుండా, పూర్తిగా ఆ ప్రాంతమంతా ignore చేసినట్లు అవుతున్నది. కనుక అక్కడ ముఖ్యంగా ఒక Forest Rest House ఉంటే, Forest Officers మాత్రమేకాకుండా, ఎవరైనా సరే పోయి ఉండేదానికి అనుకూలంగా ఉంటుంది మంత్రిగారికికూడా ఆ ప్రాంతము పూర్తిగా తెలుసు, ఆ ప్రాంతమువారు సందర్శించారు. దయచేసి ఈ విషయంలో ఆలోచించి అక్కడ ఉండుటకు తగిన సదుపాయము ఏర్పాటుచేయవలెనని కోరుతున్నాను పైగా 9,000 అంటున్నారు. 9,000కు ఒక గదికూడా రాదంటున్నారు. కాబట్టిదయచేసి దానికి కొంచెము ఎక్కువగా grant మంజూరుచేసి త్వరలో అది ప్రారంభించేదానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు ·— Chief Conservator గారు మళ్లీ revised proposals పంపించి, ఇంకా ఎక్కువ డబ్బుకావాలని కోరి ఉన్నారు, ఆ విషయం గవర్నమెంటు ఆలోచిస్తున్నది

Cane Shrubs in Mulugu Talu

324—

*1210 *Q* —*Sri N. Mohan Rao* (*Ghanpur*) ·—Will the hon Minister for Municipal Administration be pleased to state ·

(*a*) whether there are any cane shrubs in Mulugu Taluk, Warangal District,

(*b*) the extent of the same ; and

(*c*) whether any steps have been taken to extend the same ?

Sri N. Chenchurama Naidu (*a*) Yes, Sir.

(*b*) About 50 to 60 acres.

(*c*) Yes, Sir

శ్రీ ఎన్ మోహన్‌రావు :—ఇదిచాల విలువగల వస్తువ. ఇది ఇంకా extend చేయడానికి పూనుకుంటే ప్రభుత్వానికి చాల లాభం వస్తుంది. కాబట్టి దానిన్నిగుర్తించి గవర్నమెంటు స్టెప్స్‌తీసుకొనుటకు ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు .—విస్తీర్ణం ఎక్కువచేయడానికి స్టెప్స్ తీసుకొంటున్నారు.

శ్రీ జి. మల్లిఖార్జునరావు (చిల్లంచెర్ల):—ఆ కేన్ ఉపయోగించడానికి ఏ వైనా పరిశ్రమలు సూచించారా?—సమితుల తరఫునగాని, గవర్నమెంటు తరఫునగాని.

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు :—ఏమీ సూచించలేదు.

శ్రీ జి. లచ్చన్న —ప్రభుత్వం తీసుకొంటున్న స్టెప్స్ ఏమిటో చెప్పగలరా?

శ్రీ ఎన్ చెంచురామనాయుడు.—ఆ ఏరియాలో యింకా విస్తీర్ణం తీసుకొని ఎక్కువ కేన్‌గ్రో చేయడానికి స్టెప్స్ తీసుకొంటున్నారు.

శ్రీ జి. మల్లిఖార్జునరావు:—బుట్టలు వగైరా అల్లుకొని ఆటవిక ప్రజలు జీవిస్తూ ఉంటారు వారికి దాని కొరకు చార్జిచేస్తున్నారా, free of cost యిస్తున్నారా? అక్కడ కేన్‌తో పరిశ్రమలు ఏమైనా ఉన్నవా? లేక ఇక ముందు పెట్టబోతున్నారా?

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు:—వేరే ప్రశ్న వేయాలి.

GRAZING PERMITS.

325—

*958 Q *Sri S. Vemayya (Put by Sri V. Visweswara Rao)* :— Will the hon Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) whether it is a fact that grazing permits valued Rs 4,805 25 are missing since February, 1965 from Kondapuram Section, Proddatur Division, Cuddapah district ;

(b) if so, the reasons therefor ;

(c) Who is responsible for the loss ; and

(d) the action taken in the matter ?

Sri N. Chenchurama Naidu —(a) The answer is in the affirmative.

(b), (c) and (d)--Enquiries revealed that this is not a case of missing of grazing permits but a case of misappropriation of grazing revenue by the Deputy Range Officer, Kondapuram and concocting a story of theft of permits The concerned Deputy Range Officer was kept under suspension pending disciplinary proceedings which are under progress.

RIOTINGS IN NIZAMABAD AND ADILABAD DISTRICTS.

467—

*1505 *Q.—Sarvasri A. Sarveswara Rao, V. Satyanarayana and Sultan Salahuddin Ovaisi (Pathargatti)*:—Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether violence broke out and abnormal situation developed in September, 1965 due to political jealousies and local feuds in Nizamabad and Adilabad districts ;

(*b*) what are the measures taken to restore normalcy; and

(*c*) who are the parties to this violence?

Sri K. Brahmananda Reddy:—(*a*) Violence broke out in September 1965, in the Nizamabad and Adilabad districts. In the Nizamabad district the disturbances were mainly due to students, though communal tinge was not absent.

In Adilabad district the trouble was due to political jealousies and local feuds.

(*b*) (*i*) All the available police force was utilised and additional forces were sent from Hyderabad to control the situation;

(*ii*) Tear-gas was used to disperse unruly crowds.

(*iii*) Section 144 Cr P.C. was enforced in the towns;

(*iv*) with the aid of the reinforcements sent from Hyderabad and Andhra Pradesh Special Police, 1st Battalion, pickets were posted at all strategic points and vulnerable spots in the towns and intensive patrolling was organised round the clock;

(*v*) the miscreants who were responsible for loot, arson etc., were arrested and action taken against them;

(*vi*) The assistance of the local leaders and respectables was taken at all stages to restore peace and to maintain law and order,

(*vii*) All possible measures were taken to restore confidence in the minds of minority community.

(*c*) In Nizamabad students and unruly elements were involved.

In Adilabad, two rival groups headed by Sri Shankarlal, Municipal Chairman and Sri Ramulu, a local Advocate, were responsible. Sri Ramulu's group exploited local students and unsocial elements to foment communal trouble.

శ్రీ జి. లచ్చన్న:—"Communal element absent" కాదని చెలవిచ్చారు. ఏ ఏ communal elements యిందులో partake చేశారో చెప్పగలరా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—హిందూ-ముస్లిమ్—

Sri Ramachandra Rao Deshpande:—What is the number of people from both the communities injured in Adilabad and Nizamabad?

Sri K. Brahmananda Reddy:—I have not got a list, Sir.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ:—అదిలాబాదులో జరిగిన తగాదాలలో మొత్తం అక్కడ నష్టమైన ఆస్తి విలువ ఎంత? అనష్టపోయిన వాళ్ళు ఏ ప్రత్యేక కమ్యూనిటీకి చెందినవారో ఆ వివరాలు చెబుతారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి.—Authentic వివరాలు లేవుగాని ఉభయులకీనష్టపడింది.

شری سلطان الدین اویسی — جتنے بھی نقصانات ہوئے جن لوگوں کے نقصانات ہوئے انکو کچھ امداد دینے کیلئے گورنمنٹ کے پاس کیا کوئی پروپوزل ہے؟

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి.— Huts కాలిపోతే లోకల్ కలెక్టరు యిచ్చి ఉంటాడు. వేరే విషయం ఎక్కడైనా జరిగింది అది ఎంక్వైరీలో ఉన్నది— షాప్సు లూటీ అయినదీ అది. ఏమి ఇవ్వాలి, ఇవ్వకూడదు, జనరల్ పాలసీ ఏమిటీ అనేది ఆలోచించవలసిన విషయం.

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు.— ఒకచోట poltical jealousies and local feu ls అన్నారు. వాటి స్వభావం ఏమిటో చెప్పగలరా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—మామూలేకదా—అప్పుడు మునిసిపల్ ఎలక్షన్సు వస్తున్నవి.

Sri Ramachandra Rao Deshpande —Who was the Superintendent of Police at Nizamabad and Adilabad at the time of these disturbances?

Sri K Brahmananda Reddy—There were Superintendents of police at both the places, I do not know the names.

Sri Ramachandra Rao Deshpande :—That is exactly what I want.

Sri K. Brahmananda Reddy:—I do not actually know the names, Sir.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ.—ఆదిలాబాదులో Series of incidents— ఒక దినం జరిగింది, తరువాత జరిగింది, తరువాత జరిగింది ఎడం ఉండి తేడా ఉండి జరిగినవి. అటువంటప్పుడు ఒక incident జరిగిన తరువాత ఏమి చర్య తీసుకొన్నారు? అవి ఆపడానికి వీలులేని పరిస్థితి ఏర్పడడానికి కారణం ఏమిటీ? నిజామాబాదులో ఉన్న సూపరింటెండెంటును అక్కడ అల్లరులు జరిగిన తరువాత ఆదిలాబాదు transfer చేశారా. ఈ విషయం విచారించి తెలియజేస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఎవరిని transfer చేయలేదు. No S.P. was transferred.

شری سلطان صلاح الدین اویسی — نظام‌آباد میں ۹ سے ۱۰ تاریخ تک فسادات ہوتے رہے - ۹ تاریخ کو جس دن فسادات ہورہے تھے ہوم منسٹر صاحب نظام‌آباد میں موجود تھے - نظام‌آباد کو انگار لگ رہی تھی اور آگ لگنے ہوئے لوگوں کو بچانے کیلئے کچھ نہیں کیا گیا کیونکہ اسمیں برسراقتدار پارٹی - کانگریس پارٹی - کے لوگ انوالو (involve) تھے - ہوم منسٹر نظام‌آباد میں موجود تھے لیکن وہ کچھ نہ کرسکے -

— —

Sri M. Ramgopal Reddy —He is making a false allegation.

شری کے- برھانندا ریڈی — معلوم نہیں ھوسکا -

Sri M. Ramagopal Reddy —He is making wild and false allegat ons and he should not speak in this manner

Sri K Brahmananda Reddy —I request that this matter may be closed at this stage

Mr. Speaker.—There are two short notice questions

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

Grants to the Tribal Community Students in the Hostels and Boarding Houses

S. No. 475-A.

S N Q. No 1779-*T* · *Sri P Gunnayya* —Will the hon Minister for Social Welfare be pleased to state

(*a*) the amount of grant being given per month to a student belonging to tribal community (Girijans) in the Hostels and Boarding homes in Andhra Pradesh State, and

(*b*) the amount of grant being given per month to such students in harijan boarding houses at present ?

Smt T N. Sadalakshmi · (*a*) and (*b*) An amount of Rs 20 per month per boarder has been ordered to be paid in all subsidised and Government Social Welfare Hostels under the control of the Director of Social Welfare irrespective of the fact whether the inmate belongs to schedule tribes or economically backward classes

The question of enhancement of food charges from Rs 15 to 20 per month per boarder in the Free Boarding Homes and Ashram Schools pertaining to scheduled Tribes under the control of the Director of Public Instruction is under the consideration of the Government.

శ్రీ పి. గున్నయ్య (కోతూరు):—అధ్యక్షా, రూపాయలు 15 లు గిరిజన విద్యార్థులకు, రూ 20 లు హరిజన విద్యార్థులకు యిస్తున్నారు. పార్వతీపురం తాలూకాలో 3 హాస్టల్సులో రు 15 లు ఇస్తున్నారు. ఇది కరువు పరిస్థితులలో చాలదు. కాబట్టి హరిజన్సుకు యిచ్చిన గ్రాంటు, గిరిజన పిల్లలకు కూడ యివ్వాలని కోరుతున్నాను. ఆ విధంగా చేస్తారా?

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి :—సోషల్ వెల్ఫేర్—ప్రైవేటు హాస్టల్సులో రు. 20 లకు పెంచబడింది. Economically backward classes కు కూడ పెంచబడింది కాని విద్యాశాఖ క్రింద ఉండినడపబడే హాస్టల్సులో రు. 15 లు మాత్రమే ఉన్నది. 15 to 20 రూపాయలకు పెంచడానికి ప్రయత్నం చేశాను. కాని ఈ అత్యవసర పరిస్థితులలో యిక ఫీజు పడదని సమాధానం వచ్చింది.

శ్రీ టి. బాలకృష్ణయ్య (సత్యవేడు) :—అధ్యక్షా, ఇప్పుడు నూతనంగా ప్రయివేట్ హాస్టల్స్ ఓపెన్ చేయటానికి వీలులేదు. ప్రభుత్వం వారే హాస్టల్స్ ఓపెన్ చేస్తామని ఒక డిసీషన్ తీసుకొన్నారు, కాని ఇంతవరకు ఏ జిల్లాలోకూడ ప్రభుత్వం హాస్టల్స్ నూతనంగా ఓపెన్ చేసినట్లుగా లేదు. ప్రయివేట్ వారిని ఓపెన్ చేయనివ్వ లేదు. మీరు ఓపెన్ చేయటంలేదు. మీరు ఎప్పుడు హాస్టల్స్ ఓపెన్ చేస్తారో, ఆ ఆర్డర్ త్వరగా జారీచేస్తారా?

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి :—25 హాస్టల్స్ ఇప్పటికి ఓపెన్ చేయటానికి ఆర్డర్ ఇస్యూచేయబడింది. చిత్తూరు జిల్లాలో 2 ప్లేసెస్ లొకేట్ చేస్తూ రెండు హాస్టల్స్ ఇవ్వబడినవి.

శ్రీ జి. వెంకటేశ్వర్లు (జగ్గయ్యపేట) :—అధ్యక్షా, 64—65 సంవత్సరానికి ఎన్ని సబ్సిడైజ్ హాస్టల్స్‌కు రికగ్నిషన్ ఇచ్చారు?

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి :—స్పెసిఫిక్‌గా ఎన్ని హాస్టల్స్ అని నెంబరు అడుగుతున్నారు. అది సాధ్యపడదు.

శ్రీ జి వెంకటేశ్వర్లు :— తమరు రికగ్నిషన్ ఇచ్చిన హాస్టల్స్‌కు డబ్బు మంజూరు చేయటం జరిగిందా?

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి :—అధ్యక్షా, ఇపుడు గున్నయ్యగారు వేసిన ప్రశ్నకు, యీ ప్రశ్నకు ఏమాత్రం సంబంధం లేదు. సబ్సిడైజ్డ్ హాస్టల్స్‌ను మేము రికగ్నిషన్ చేసినాము అంటే—వెంటనే డబ్బుకూడ మంజూరు అవుతుంది. అయితే వారికి చేరిందా, లేదా అనేది నేను ఇపుడు చెప్పలేను.

శ్రీ జి. అచ్చన్న :—కొన్ని హాస్టల్స్‌ను పెంచాలని ప్రపోజల్స్ వచ్చిందిగాని పెంచటానికి వీల్లేక పోయింది అన్నారు. ఆ హాస్టల్స్‌లో ప్రభుత్వం ఇస్తున్నటువంటి యీ 15రు.లతో ఆపిల్లలు చాలిచాలని తిండితో బాధపడుతున్నారు, అన్న విషయం ప్రభుత్వదృష్టిలో ఉన్నప్పుడు మరి, దానిని పెంచటానికి పునరాలోచన చేస్తారా?

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి :—ఇవి విద్యాశాఖక్రింద నడపబడే హాస్టల్స్. ఫైనాన్స్ డిపార్టుమెంట్ వారు ఆర్థికపరమైన పరిస్థితి మూలంగా డబ్బు చాలకపోవటంచేతని, అందువల్ల వీలుపడదని అన్నారు.

శ్రీ పి. గున్నయ్య :—ఈ గిరిజన ఏరియాలకు సంబంధించినంతవరకు ఇచ్చేది కాదు చెప్పేది. వేరే కాంట్రాక్టుకు ఇస్తున్నారు. ఆ కాంట్రాక్టుదారులు లాభాలు తీస్తున్నారు. అలా కాకుండా అక్కడ కార్పొరేషన్స్ పెట్టారు. వారు కొన్ని లాభాలు తీస్తున్నారని ప్రభుత్వం అంటున్నది. ఆ లాభాలు తీస్తున్నటువంటి కార్పొరేషన్‌కు గవర్నమెంట్ ఇస్తున్న గ్రాంట్స్ యీ 15రు.లు అప్పచెప్పినట్లయితే ఆ కార్పొరేషన్‌వారు కొంచెం కలుపుకుండా విద్యార్థులకు తిండి పెడతారు. ఆలాగైనా, ప్రభుత్వం తగిన చర్యలు తీసుకొంటారా?

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి :—వారి సలహా తీసుకొంటాము. పరిశీలన చేయిస్తాను.

శ్రీ ఎ. రామచంద్రారెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఈ హాస్టల్స్‌లో అనాధులు, దిక్కులేని వారు చేరుతూ ఉంటారు హాస్టల్స్‌లో ఉన్న విద్యార్థులకు కనీసం ప్లేట్స్ ఇవ్వరు. నలుగురైదుగురు విద్యార్థులు కలిసి ప్లేట్ కొంటారు ఒకరితర్వాత ఒకరు తింటూ ఉంటారు వారికి బెడ్డింగ్ ఇవ్వరు. ప్రతి వారికి ఒక బెడ్డింగ్ ఇవ్వకున్నా, ఒక జంపఖానా ఇచ్చినప్పటికీ, ఆ జంపఖానామీద పడుకొంటారు కాబట్టి ప్రతి విద్యార్థికి ఒక ప్లేటు, జంపఖానా ఇవ్వటానికి ప్రభుత్వం ఆలోచించి, ప్రతి హాస్టల్‌కు 200, 300 రూపాయలు శాంక్షన్ చేయటానికి పూనుకొంటారా?

శ్రీమతి టి ఎన్ సదాలక్ష్మి:—గవర్నమెంట్ హాస్టల్స్‌లో ప్రతివారికి ప్లేట్స్, పడక సప్లయి చేస్తున్నాము సబ్సిడైజ్డ్ హాస్టర్స్‌కు అటువంటి ప్రొవిజన్ మా దగ్గర లేదు.

AFFAIRS OF THE ANDHRA UNIVERSITY

S No 475—B

S N Q No 1779- P *Dr T V S Chalapathi Rao* (*Vijayawada—South*) — Will the hon Minister for Education be pleased to state.

(*a*) Whether it is a fact that the Government appointed, His Lordship Justice Gopalakrishnan Nair to enquire into the affairs of the Andhra University;

(*b*) if so, Whether the enquiry was completed; and

(*c*) if so, will the hon Minister be pleased to place a copy of the Report on the Table of the House?

Sri A Balarami Reddy : (*a*) Yes, Sir.

(*b*) Yes, Sir.

(*c*) The report will be placed on the Table of the House tomorrow

WRITTEN ANSWERS TO QUESTIONS

DISTRICT PLANS FOR THE IV PLAN.

466—

*159 (1511) *Q —Shri P O Satyanarayana Raju* :— Will hon. the Chief Minister be pleased to state.

(*a*) whether the District Plans have been prepared for the Fourth Five Year Plan in our State; and

(*b*) if so, when are they likely to be published?

A —

(*a*) No, Sir.

(*b*) Does not arise.

DROWNING OF TWO PERSONS INTO THE GODAVARI RIVER

468—

*1504 Q —*Sarvasri A Sarveswara Rao and V. Satyanarayana* :— Will hon. the Chief Minister be pleased to state·

(*a*) whether two persons were drowned and some were missing in Godavari river when a lorry bound for Calcutta fell on a steam launch at Aurangabad Ferry Ghat (Rajahmundry) in the last week of August, 1965, and

A—

(*b*) what are the details of the case and the number of persons dead?

(*a*) Only two persons, a woman and a child, who were passengers in the steam launch were drowned in the Godavari river, when two lorries bound for Calcutta fell on the steam launch from the Punt at the Aurangabad ferry point on 28-8-1965. The bodies of the two could not be traced.

(*b*) On 28-8-1965 two Calcutta lorries, bearing Nos. 4158 and 7451, boarded the punt one after another at the Aurangabad Ferry Point to cross the Godavari river After these two lorries, a third lorry APK 5337 got up the Iron-ladder, placed between the Punt and the bund in a slanting position, to get into the punt when lorry No. 7451 already on the punt moved forward to give room. While so moving, the lorry No 7451 went to the extreme left of the punt and the balance of the punt tilted to its left. Consequently, the lorry Nos. 7451 and 4158 fell upon the steam launch, tagged at the left of the punt. This steam launch was to tow the punt. Due to the impact of the fall, the steam launch and the two lorries were Submerged in the water. The third lorry was reversed and brought back to the bound. The steam launch was carrying 8 passengers at that time, besides two crew. Six of the passengers and the two crew of the steam launch jumped into the water and reached the bund, A woman and a child, who were left behind in the steam launch were drowned The personnel in the two lorries submerged also reached the bund safely.

RESTRICTION FOR THE USE OF ELECTRICITY BY HIGH TENSION CONSUMERS.

469—

*584 (1534) Q —*Shri S. Vemayya* Will hon. the Chief Minister be pleased to state

(*a*) whether it is a fact that the Government restricted the use of Electricity by High Tension Consumers with effect from 1-6-1965; and

(*b*) if answer to clause (*a*) is in affirmative, the reasons therefor?

A—

The matter relates to Andhra Pradesh State Electricity Board

(a) Yes, Sir

(b) The available generating capacity was not adequate to meet the loads during the morning and evening peak load hours

CONVERSION OF OSMANIA MEDICAL COLLEGE INTO POST-GRADUATE COLLEGE.

470—

*603 Q—*Sarvasri S. Vemayya and P O Satyanarayana Raju*: Will the hon Minister for Health and Medical be pleased to state:

(a) whether there are any proposals with the Government now to convert Osmania Medical College, into Post-Graduate Medical College; and

(b) if not, the reasons therefor?

A—

(a) The answer is in the affirmative

(b) Does not arise

COMPULSORY ARMY SERVICE FOR RECRUITMENT INTO STATE MEDICAL SERVICES.

471—

*1498 Q—*Sarvasri A Sarveswara Rao and V Satyanarayana* — Will the hon Minister for Health and Medical be pleased to state.

(a) whether army service for a certain period has been made compulsory for recruits to the State Medical Services, and

(b) if so, what is the period of service so prescribed?

A—

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

INCOME FROM COFFEE PLANTATIONS

472—

*1148 Q.—*Sri D. Kondala Rao (Chintapalli)*:— Will the hon. Minister for Social Welfare be pleased to state:

(a) the amount of income derived from Coffee Plantations at Chintapalli and Paderu taluks in the year 1964-65;

(b) the expenditure incurred for Coffee Plantations in the said year; and

(c) the number of tribal people, who have got employment on account of the above coffee plantations?

A—

(a) The total quantity of Coffee seed sold during 1964-65 was 4,880 Kgs, and the revenue fetched was Rs. 23,101

(b) The expenditure incurred for Coffee Plantations was Rs. 3.88 lakhs during 1964-65, and

(c) The number of tribal people employed to the above scheme from April, 1964 to March, 1965 is furnished below:

Labourers	Foresters	Forest Guards	Peons	Watchers	Maistries
1,25,124	9	56	48	98	77

TEACHING OF ENGLISH FROM III STANDARD IN SRIKAKULAM DISTRICT

473—

*318 (4789) Q — *Sri S. Jagannadham (Narasannapeta)*:—Will the hon. Minister for Education be pleased to state:

(a) whether English is being taught to students from 3rd Standard onwards in all the Elementary schools of Panchayat Samithis in Srikakulam district, and

(b) if not, the reasons therefor?

A—

(a) No, Sir.

(b) Teaching of English could not be introduced in all the Elementary schools under Panachayat Samithis in Srikakulam District due to non-availability of Trained Secondary Grade teachers and for want of Secondary Grade Teachers' posts in some of the Elementary schools in the District

ESTABLISHMENT OF MODEL SCHOOLS.

474—

*495 (5933) Q — *Sri P. O. Satyanarayana Raju*:—Will the hon. Minister for Education be pleased to state.

(a) whether there are proposals to establish "Model Schools" to improve the standard in the Secondary Education as is being tried out by our neighbouring State; and

(b) if so, when, and the places at which they are likely to be started in our State ?

A—

(a) No, Sir.

(b) Does not arise

MIDDAY MEALS SCHEMES IN THE STATE

475—

*406(5167) Q.—*Sarvasri K Mara Reddy (Rajampet), P O Satyanarayana Raju, A Vasudeva Rao and K Rajamallu* —Will the hon Minister for Education be pleased to state

(a) number of school children covered by the Midday meals schemes in the State till now ;

(b) number of school children yet to be covered by this Scheme,

(c) what is the cost of the food that was supplied by CARE to our State during 1963-64 and 1964-65, and

(d) what is the expenditure incurred by the State Government to implement this scheme during the above years ?

A—

		Children
(a) (i) Midday Meals Scheme	.	6,86,736
(ii) Milk distribution Scheme in 48 Municipalities		1,25,000
Total	..	8,11,736

		Children
(b) (i) Midday Meals scheme	.	1,13,264
(ii) Milk distribution scheme		27,000
Total		1,40,264

(c) Cost of CARE food material.

		Rs. in lakhs.
(i) during 1963-64	. .	161 5
(ii) during 1964-65	. ..	75 56

(d) Expenditure incurred.

(i) during 1963-64	.	18,07,814.32 P
(ii) during 1964-65	.. ....	24,47,494.94 P.

ELECTION TO THE DIVISIONAL RAILWAY USERS CONSULTATIVE COMMITTEE

Mr Speaker.—I am to announce to the House that the following is the only nomination received for the election of one representative to serve on the Divisional Railway Users Consultative Committee :

Name of the proposer	Name of the seconder	Name of the candidate
Sri I Satyanarayana	Sri M. V S. Subbaraju	Sri Bhattam Srirama moorthy.

As the number of candidates nominated is equal to the number of vacancies to be filled, namely one, I declare Sri Bhattam Sriramamoorthy to have been duly elected to the Divisional Railway Users Consultative Committee, Waltair

PRESENTATION OF THE REPGRT OF THE ADMINISTRATIVE REFNRMS COMMITTE

Sri K. Brahmananda Reddy —Sir, I beg to place on the Table of the House printed copies of the report of the Administrative Reforms Committee. On this occasion, I wish to thank all the members who have spared considerable time for this and given an unanimous report. The recommendations will be duly examined.

Mr Speaker·—Report placed on the Table.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—అధ్యక్షా, వారు కన్‌సిడర్ చేసే లోగా, మేము దీనిమీద డిస్కషన్ చేయటానికి అవకాశం ఇప్పిస్తారా? మా అభిప్రాయాలు చెబితే, మొత్తం కలిపి ఆలోచించటానికి వారికి అవకాశం ఉంటుంది.

Mr. Speaker.—Any way, not in this session, at any rate.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya:—I request the Chief Minister kindly to agree for this

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—ఈ సిట్టింగ్‌లో సాధ్యం కాదు. ఫిబ్రవరిలో-అందరికి ఇష్టమయితే, బడ్జెట్ డిస్కషన్‌లో మాట్లాడవచ్చును. There will be ample scope then and if we feel one day should be allotted for that, you may kindly consider.

POINT OF INFORMATION

re —Censoring Letters Intended for M. L. As.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:—అధ్యక్షా, మేము హవుస్‌కు వచ్చినప్పటి నుండి మాకు టెలిగ్రామ్స్ వచ్చినా, ఉత్తరాలు వచ్చినా, చాలా దారుణంగా పోలీసులు సెన్సార్ చేస్తున్నారు. 26 వ తారీఖున నాకు జిల్లా కలెక్టర్‌నుండి టెలిగ్రామ్ వస్తే 30 వ తారీఖున ఇచ్చారు. ఈ విధంగా మాకు రక్షణ లేకపోతే చాలా ఇబ్బంది. ఇదివరకు

రెండుసార్లు సెన్సార్ షిప్ యొక్క దారుణ పరిస్థితి గురించి హవుస్ దృష్టికి తేవటం జరిగింది. ఇది యీ హవుస్‌లో తీసుకు వద్దామంటే ఇది సెంట్రల్ సబ్జక్ట్. ఇది పోలీసులు తీసుకుపోయి మూడు రోజులు అపుచేశారు. 26 న రిసీవ్ అయినది. 30 వ తారీఖు దీనిమీద ముద్ర ఉంది. 4 రోజులైనది ఒక మీటింగ్ గురించి కలెక్టర్ పంపించిన టెలిగ్రాములే యీ విధంగా సెన్సార్ అయితే, ఇక మాకు సివిలియన్స్ మామూలుగా పంపించే లెటర్స్ ఎన్ని రోజులకు వస్తాయో తెలియదు. అటువంటి ఇబ్బంది తొలగించటానికి ఏమైనా ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ ఇప్పిస్తారా? దయయుంచి దానిపైన తమరు తీవ్రమైన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఇది తమకు ఇస్తున్నాను.

Mr. Speaker·—The hon Member says that he has received certain telegrams addressed to him after four days and he thinks that it must have been censored by some people.

Sri K Brahmananda Reddy —What can we do? Our telegrams also get delayed. (Laughter). నావి కూడ అలాగే వస్తున్నాయి I have also got a complaint to make. A letter from Delhi, I received on the fourth day.

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు —ముఖ్యమంత్రిగారు కౌంటర్ పోజ్‌చేసి, దాని యొక్క ప్రాధాన్యత తగ్గిస్తున్నారు. దానియొక్క విలువ తగ్గిస్తున్నారు

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య·— ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినది యదార్ధము. సెంట్రల్ గవర్నమెంట్‌కు వేరే ఇంటెలెజెన్స్ డిపార్టుమెంట్ ఉంది. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఇంటెలెజెన్స్ డిపార్టుమెంటు యీ మినిస్ట్రీ గ్రూప్స్, తగాదాలో ఎవరెవరు ఏమి వ్రాసుకొంటున్నారో చూస్తున్నారు. అందువల్ల అది సెన్సార్‌అయి లేట్ అయి ఉంటుంది.

Mr. Speaker —Anyhow, I am helpless in this matter.

శ్రీ జి. లచ్చన్న — ఇపుడు ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినదానినిబట్టి, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తాలూకు స్పెషల్ సి. ఐ. డి వారు ఇట్లాంటి సెన్సార్ చేయటంలేదని మనం భావించవలసిఉంటుందని అనుకొంటాను ఇంత డిలేజరుగుతున్నది కాబట్టి, శాసన సభ్యులకు ప్రజలకు అసౌకర్యం కలుగజేస్తున్న యీ విషయాన్ని మన ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వం నోటీసుకు తీసుకువస్తుందా ?

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు —లచ్చన్నగారు చెప్పింది — కనీసం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి చెప్పటానికి ఏమిటి? "నా ఉత్తరం సెన్సార్ అవుతున్నదని" ముఖ్యమంత్రిగారే మీతో చెబుతున్నారు అధ్యక్షా.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— నేను ఆ మాట చెప్పలేదు. లేనిపోనివి ఎందుకు చెబుతారు? నేను సెన్సార్ అవుతున్నదని చెప్పలేదు. నా లెటర్స్ సెన్సార్ అవుతున్నాయని నేను చెప్పానా? అసలు వారి లెటర్స్ సెన్సార్ అవుతున్నవని ఖేమ ఇవ్వ

కొన్నానా? పాయింటు ఏమిటంటే—నాకుకూడ ఢిల్లీ నుండి వచ్చేటటువంటి ఉత్తరాలు అలస్యంగా అందుతున్నాయని మనవి చేశాను.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు — లెటర్స్ ఆలస్యంగా వస్తున్నాయి; టెలిగ్రామ్లు అలస్యంగా వస్తున్నాయి; ఇట్లా ఉంది పోస్టల్ డిపార్టుమెంట్ మనం హవుస్‌లో చేయగలిగింది లేదు. కాని ముఖ్యమంత్రిగారు సెంటర్‌కు వ్రాయ వచ్చును కదా—ఇట్లా టెలిగ్రామ్స్ నాలుగు రోజులు అట్టే పెట్టుకొని పంపిస్తె ఇబ్బంది పడు తున్నామని , కలెక్టరు ఇచ్చిన టెలిగ్రామ్సయే .

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:— నేను ఒకసారి పోస్టుమాస్టర్ జనరల్‌గారిని పిల్చి చెప్పాను లెటర్స్ కొంచెం డిలేగా రిసీవ్ అవుతున్నాయి; కొన్ని అర్జెంట్ లెటర్స్, ప్రయిమ్ మినిస్టర్ నుండి, ఇతర కేంద్ర మంత్రుల దగ్గరనుండి వచ్చినవి కొంచెం ఆలస్యంగా వస్తున్నాయి; మీరు చూడవలసినది, అవి నెక్స్టు డే రిసీవ్ అయేటట్లు చూడండి—అని వారికి చెప్పించినాను.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు — పోస్టు మాస్టర్ జనరల్‌కు కాదు చెప్ప వలసినది. ఇవన్నీ చూసే సెన్సార్ డిపార్టుమెంటు ఉంది. వారిని పిలిపించి టెలిగ్రామ్స్ అవీ డైరక్టుగా పంపించమని చెప్పండి. ఉత్తరాలు టెలిగ్రామ్స్ వెంటనే ఇవ్వాలిగాని నాలుగైదు రోజులు పెట్టుకొని ఇస్తే, వాటి ఫలితం ఏమి అవుతుంది ?

శ్రీ జి. లచ్చన్న — మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏమి సెన్సార్ చేయటంలేదని, మనరాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏమీ సెన్సార్ విధానం అమలు పర్చటంలేదని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పగలరా ?

Sri Vanka Satyanarayana — At least for M. L. As—

Mr Speaker — They can have their own way. There is some delay in the matter of receiving telegrams. As to who is responsible actually, whether the Postal Department is responsible or whether it is being censored by the CID people, that is a thing which has got to be first ascertained Please send some question and call upon the concerned Minister or somebody to answer

శ్రీ జి. లచ్చన్న:—వారేమీ సమాధానం చెప్పడంలేదు.

Mr Speaker—Is it a fact that letters addressed, telegrams addressed to the communist party members are being censored. If so, who is responsible?

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:—సెంట్రల్ సబ్జక్టు అంటారు.

Mr. Speaker—Censoring is by the local police It will be a state Subject. If the delay is due to Postal Department, then it will be a central subject. They are complaining that because of censoring delay is happening.

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు:- మనం యిక్కడ రాష్ట్రంలోని క్షామపరిస్థితినిగూర్చి చర్చచేస్తున్నాం. గవర్నమెంటువారు అదనపు శిస్తువిషయంలో సుప్రీంకోర్టులో నిన్న అపీలుచేశారని చెబుతున్నారు. అది నిజమేనా? చేస్తే ఏమిజరిగింది? ఎందుకని వేశారో ఆ విషయాలు వివరంగా చెబుతారా?

Mr. Speaker :—Please give some question or call attention notice or some thing. We shall see

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re: THE STATEMENT OF THE UNION FINANCE MINISTER IN THE LOK SABHA ON 23-11-1965 ON DROUGHT CONDITIONS IN THE STATE

Mr Speaker —The very fact that we are discussing this matter for 3 days regarding drought conditions in the State is a fact which goes to show that there are drought conditions in the state and there is also the fact that the Revenue Minister made a statement and he wanted the House to consider about it because of drought conditions prevailing in the State

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—అది నిజమే. కాని యదార్థానికి, వారి స్టేటుమెంటు చాలా దూరంగావుంది.

Mr. Speaker —He has seen it; and I have seen it

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య —అంతేకాదు. ఇవాళ స్టేట్ మెంట్ లో కూడా క్లియర్‌గావుంది. అధ్యక్షా, మొట్టమొదట 'డెక్కన్ క్రానికల్'లో అవి యిచ్చారు. అందులో మన స్టేట్‌ను మెన్‌షన్ చేయలేదు. ఇవాళ సుబ్రహ్మణ్యంగారు మాట్లాడుతూ "No drought in A.P says the Union Minister". అంటున్నారు. ఇది అసలు పరిస్థితికి పూర్తిగా విరుద్ధంగావుంది. నార్మల్ రెయిన్ ఫాల్ కూడా లేదు మైసూర్ లో మాత్రం వుంది. ఆవిషయం ఆలోచిస్తున్నాం అన్నారు. In Lok Sabha today Mr Subrahmanyam had given the House a gloomy picture of crop failure and 'conditions close to famine' in several States including Maharashtra, Gujrat, Rajasthan and Madhya Pradesh. To substantiate his point he gave an analysis of the rainfall in different parts of the country and said that only West Bengal, Assam, Bihar, Madras, Andhra Pradesh and parts of U P Mysore and Maharashtra had normal or near normal rainfall. The Food and Agriculture Ministry today circulated to the Members of Parliament the various measures proposed to combat scarcity conditions in the country అని చెప్పారు. మన రాష్ట్రాన్ని వారు ఇగ్నోర్ చేయడానికి కారణం. మనప్రభుత్వం వారికి అసలు రిపోర్టు పంపించిందా? పంపించినా వారుచూడలేదా? ఎందువల్లన యీ విధంగా జరిగింది? ఈ రాష్ట్రంలో యిటువంటి క్షామపరిస్థితి వున్నది అన్నట్లయితే ప్రోక్యూర్‌మెంటుకు యిబ్బందివస్తుందన ఉద్దేశంతో తప్పించుకొనడానికి ప్రయత్నించారా?

ఇది చాలా సీరియస్‌గా తీసుకొనవలసిన విషయం. అందువలన దీనిని సీరియస్‌గా ఆబ్జెక్టు చేస్తూ యిక్కడనుండి మనప్రభుత్వం కేంద్రానికి పంపించాలని నేను చెబుతున్నాను అదేవిధంగా, అడిషనల్ గ్రాంటు కావాలని అడిగినవారిలో మైసూరు కూడా వున్నదని, ఆ విషయం ఆలోచిస్తున్నామనికూడా వారుఅన్నారు. ఇది చాలా అన్యాయమైనది, యిటువంటి అన్యాయం మనకు జరుగుతూవుంటే; మనకు రావలసిన రాదు, క్షామ పరిస్థితితో బాధపడుతూవుంటే ఆ విషయం చెప్పరు, మనకు రావలసిన వాటిని యివ్వరు, యిటువంటి అన్యాయం మనకు జరుగుతూవున్నప్పుడు మనం చూస్తూ ఊరుకుంటేమాత్రం చాలా తీవ్రమైన నష్టం మనకు జరుగుతూనే వుంటుందని నేను చెబుతున్నాను.

శ్రీ వి విశ్వేశ్వరరావు — అధ్యక్షా, కేంద్రంలో ఆర్థిక మంత్రిగారు ఆహార శాఖా మంత్రిగారు చేస్తున్న స్టేట్‌మెంట్సు చూస్తే చాలా ఆశ్చర్యం కలుగుతున్నది.

(*Sri P. Narayan Reddy in the Chair*)

ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో కరువులేదని, ప్రక్కనే వున్న మైసూరు రాష్ట్రంలోను, యితర రాష్ట్రాలలోను కరువు వున్నదని వారు అక్కడ చెబుతున్నారు. మన ప్రభుత్వం మన రాష్ట్రంలోని పరిస్థితులగూర్చి ఎప్పటికప్పుడు రిపోర్ట్సు కేంద్రానికి పంపిస్తూనే వున్నదని నేను అనుకుంటున్నాను. ఐనప్పుడు వారు ఎందుకని మన రాష్ట్రాన్ని గూర్చి చెప్పలేదు? మన రాష్ట్రం నుండి తప్పకుండా, ఎప్పటివలె, ఏడు లక్షల టన్నుల ఆహార ధాన్యాలను తరలించడానికి యీ విధంగా చెబితే దెబ్బతగులుతుందనే ఉద్దేశంతో యీ ప్రయత్నం చేస్తున్నారా? అనే అనుమానం కలుగుతున్నది. ఇది చాలా ముఖ్యమైన సమస్య ఒక ప్రక్కన మంత్రిగారు కౌన్సిల్‌లో చెబుతూ మన కింకా సుమారు 10,13 లక్షల టన్నుల కొరత వుందని చెప్పారు. ఇటువంటి పరిస్థితిలో వారు కరువు ప్రాంతాలలో ఆంధ్ర రాష్ట్రాన్ని పేర్కొనకపోవడంవలన, ఆ తర్వాత మనం సప్లయ్ చేయకపోతే మిగులు రాష్ట్రం అయివుండి కూడా, కరువు లేకపోయినా ఆంధ్ర రాష్ట్రం సప్లయ్ చేయలేదు అనే మాట వారు అంటారు. అటువంటి వాతావరణం ఏర్పడుతుంది దీనివలన. మన ప్రభుత్వం రిపోర్ట్సు పంపిస్తున్నప్పటికి కేంద్రంలో యిటువంటి అభిప్రాయం ఏర్పడటం చాలా అన్యాయం. ఒకవేళ రిపోర్ట్సు పంపించకపోతే యిప్పుడు ఏ రకమైన చర్యలు తీసుకుంటున్నారో ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పడం అవసరం అంతేగాక, క్షామ పరిస్థితులు మన రాష్ట్రంలో అతి తీవ్రంగా వున్నాయి గనుక అందుకు సంబంధించి కూడా కేంద్రంనుండి అదనంగా కొంత గ్రాంటు సంపాదించడానికి కూడా ప్రయత్నించవలసి వుంది. ఈ విషయాన్ని మీద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— అధ్యక్షా, ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో తీవ్రమైన క్షామం వున్నదనే విషయంలో ఎవరూ కాదని వాదించలేరు. ఇప్పుడే స్పీకర్‌గారు చెప్పినట్లుగా, మన రాష్ట్ర శాసనసభ గత రెండు రోజులుగా యీ విషయంపై చర్చ చేస్తున్నది.

కౌన్సిల్ చర్చ చేస్తున్నది ఇక్కడ క్షామ పరిస్థితులులేవనే భావం ఎవరిలోనూ కలగడానికి ఆస్కారంలేదు గౌరవసభ్యులు నాకు మొన్న డెక్కన్ క్రానికల్‌లో పడిన రిపోర్టును దృష్టికి తీసుకు వచ్చినప్పుడు 27వ తారీఖున నేను సైన్ చేసిన లెటర్ టి టి కృష్ణమాచారిగారికి పంపడం జరిగింది అయితే, వారు కొంచెం కేర్‌ఫుల్‌గానే చెప్పినట్లుగా అనిపిస్తున్నది నాకు రిపోర్టు ఏమీ లేదని చెప్పారు What he said was it appears that a question was asked whether there was drought over large parts of India adversely affecting food production and he replied on the floor of the Lok Sabha that the drought conditions have been reported from Mysore, Maharashtra, Punjab, Rajasthan, Orissa, Uttar Pradesh, Madhya Pradesh and Gujarat

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు — అయితే మన ప్రభుత్వం తరఫు నుండి రిపోర్టు పంపలేదా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి ·— నేను మనవిజేస్తున్నాను ఒక డిటెయిల్డ్ రిపోర్టు—యీ ఊళ్లో యిట్లా జరిగింది. యీ ఊళ్లో యిట్లా జరిగిందని—ప్రభుత్వం అక్కడికి పంపించలేదు అయితే అక్కడ యిదివరకు జరిగిన సెప్టెంబరులో జరిగిన నేషనల్ డెవలప్‌మెంటు, కౌన్సిల్ సమావేశంలోగాని, చీఫ్ మినిస్టర్, కాంగ్రెస్ వర్కింగ్ కమిటీ సమావేశంలోగాని చెప్పడం జరిగింది. ప్రైమినిస్టర్ గారికి సెప్టెంబర్‌లోనే లెటర్ వ్రాస్తూ, ఇట్లా పరిస్థితులు వున్నాయని, యిప్పుడే కొన్ని డిస్ట్రిక్టులలో రిలీఫ్ వర్క్సు అండర్‌టేక్ చేయడం జరిగిందని చెప్పడం జరిగింది షార్ట్ లెటర్ అనుకోండి .. అందులో ఆ మాట చెప్పడం జరిగింది ఈ జిల్లాలో యింత, యీ జిల్లాలో యింత అని ఒక డిటెయిల్డ్ లెటర్ పోలేదు కాబట్టి, ఒక రిపోర్టు రాలేదు అనే భావంతో వారు అని వుంటే అని వుండవచ్చు ఏమైనప్పటికి నిన్న మళ్లీ యీ విషయమై కాబినెట్ డిస్కస్ చేసినది. కలెక్టర్సుతో డిస్కస్ చేశారు నేను టి. టి కృష్ణమాచారిగారికి రిప్లయ్ కూడా వ్రాశాను. బోర్డ్ ఆఫ్ రెవెన్యూతో డిస్కస్ చేస్తున్నాం, యింత ఫుల్ ఎసెస్‌మెంటు చేశాము. డిటెయిల్డ్‌గా ఫర్‌దర్ రిపోర్టు పంపుతాము అని వ్రాశాము. All details will be brought to the notice of the Central Government regarding drought conditions. There is no difficulty తరువాత, స్టేట్సుకు వచ్చే అసిస్టెన్సు ఏమి వుందో ఆ మాదిరిగానే యీ రాష్ట్రానికి కూడ వచ్చే సందర్భం చూసుకుంటాము. అందులో ఏమీ అన్యాయం జరగదని నేను భావిస్తున్నాను

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—లేటెస్ట్ స్టేటుమెంటులో కూడ యీ మాటే వుంది సుబ్రహ్మణ్యంగారు స్టేటుమెంటు యిచ్చారు. నార్మల్ రెయిన్‌ఫాల్ వుంటే మనం బాధపడవలసిన పనిలేదు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి .—నేను హిందుస్థాన్ టైములో యింకొకటి చదివాను. ఏమైనా నార్మల్ రెయిన్‌ఫాల్ లేదు. అది ఒకటి అంతకంటె ముఖ్యమైనది, రెయిన్‌ఫాల్, కొంచెం తక్కువ అయినా టైములో లేదు. అది [illegible]

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం :— మన స్టేటునుంచిగాని, ఇతర స్టేటులనుంచిగాని ఇన్ ఫర్మేషను తెప్పించుకోడానికి ప్రత్యేకమైన మెషీనరీ సెంట్రలు గవర్నమెంటుకు వుందా ? వారు దేనినిబట్టి ఇటువంటి మాటలు చెబుతూ వుంటారు ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— వారికి అధికార పూర్వకంగా చేరిన సమాచారం తీసుకొని చెబుతారు. ఆ క్వశ్చనుకు జవాబు యిచ్చేటప్పటికి కొన్ని రిపోర్టులు రాకపోతే అది రాకపోవచ్చు ఇక్కడ మేము ప్రశ్నలకు సమాధానం చెబుతూ వుంటాముకదా, మాకు రెండుమూడు నెలల సమాచారం వస్తుంది. If there is any inference or if the statements of Mr. Krishnamachari or Mr Subramaniam lead to an inference that there are no drought conditions or serious drought conditions, they are sadly mistaken and they will be appraised of the correct position.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం :— అదికాదు. లోకసభలో ప్రశ్న వచ్చేటప్పటికి వారు అందరికీ టెలిగ్రాములు యిస్తారు. వారు పది రోజులలో సమాధానం చెప్పాలి స్టేటునుంచి టెలిగ్రాఫిక్ ఆన్సర్స్ పంపిస్తారు. అటువంటిది యీ సందర్భంలో జరిగిందా, లేక వారు కేవలం యిమాజినేషనుతో చెప్పారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— స్టార్డు క్వశ్చను వస్తే మన దగ్గరనుంచి రిప్లయి తెప్పించుకొని దాని ప్రకారం జవాబు చెప్పారని నేను అనుకోను.

re : IMPOUNDING OF MACHINERY MEANT FOR UPPEE SILERU PROJECT AND KOTHAGUDAM THERMAL STATION BY THE PAKISTAN GOVERNAMENT

శ్రీ వి కె. ఆదినారాయణరెడ్డి (గుత్తి) :— అధ్యక్షా, మనరాష్ట్రంలో విద్యుచ్ఛక్తికొరత చాలావుంది. ఈ మధ్య కొత్తగూడెం, సీలేరు ప్రాజెక్టులకు వస్తున్న మెషీనరీని పాకిస్తాను స్వాధీనం చేసుకుందని దానివల్ల యిబ్బంది కలిగిందని తెలుస్తోంది. కొత్తగూడెంలో 67లో రావలసిన ప్రాజక్టు ఈ విధముగా దెబ్బతినే అవకాశమున్నది. పాకిస్తాను ఆ మెషినరీని రానీయకపోవడంవల్ల మనం ప్రాజెక్టులపని సకాలంలో చేయలేని పరిస్థితిలో పడ్డాము దానికి ఆల్టర్ నేటివ్‌గా ఆంధ్రప్రభుత్వం ఏమి ఆలోచించింది? కేంద్ర ప్రభుత్వంముందు ఏమి ప్రతిపాదన పెట్టింది? దానికి కేంద్రం ఏమి జవాబు చెప్పింది ? దీనిని ఎక్స్‌పిడైట్ చేసి అనుకున్న టైము ప్రకారం యీ ప్రాజెక్టులు నడపడానికి వీలుగా ఆల్టర్‌నేటివ్ చర్యలు ఏమిటో తెలియచేయాలని కోరుతున్నాను.

Sri K. Brahmananda Reddy —The turbine and generator parts required for the commissioning of Upper Sileru and the fabricated steel required for the power station building of Kothagudem Thermal Station were shipped by the respective suppliers in S. S. Bagh-e-Karachi, in the month of August 1965 In view of the disturbed conditions between India and Pakisthan during September 1965 efforts were made by the

State Electricity Department to have the equipment off-loaded at some neutral port; but this could not be done as the ship was on high seas. Subsequently, the ship was impounded at Suez port as per the orders of the Suez Court but ultimately the ship and the cargo were released and the cargo was carried to Pakisthan. So far as the fabricated steel for Kothagudem Thermal Station is concerned, alternative arrangements have been made to do part of the work in R C C and to fabricate the rest of the material by procuring them from indigenous sources and from Nagarjunasagar workshops. The fabrication work is going on both at the Kothagudem project site as well as at Nagarjunasagar workshop and the time schedule for the commissioning of the first unit of Kothagudem Thermal Station namely 31st March 1966, will be adhered to. In regard to Upper Sileru, some of the parts loaded in S S Bagh-e-Karachi will be required in about 4 months' time from now and the remaining parts in about 8 month's time for the erection work to go on as per the original schedule. The manufacturers who have been consulted about remanufacture of the machine parts have asked for 10 months' time for the re-manufacture of the entire equipment. Efforts are being made to co-ordinate the manufacture, supply and erection so that the supply is so phased as to suit the erection programme. If this is agreed to by the manufacturers, there may be an over-all delay of about 2 months, otherwise, the delay will be more.

re: Starting of D. M. & S Course in the State

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు :— అధ్యక్షా, జి. సి. ఐ. ఎం. విద్యార్థుల సమస్య కొన్ని సంవత్సరాల నుంచి పెండింగుగావుంది. మొన్న సప్లిమెంటరీ డిమాండుపై సమాధానం చెబుతూ ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక విధంగా యీ యిష్యూను క్లియర్ చేశారు. విద్యార్థులకు తప్పకుండా లాభం కలుగుతుందనడంలో ఏమీ అనుమానంలేదు. కాని మొదటిలోఅనుకున్నట్లు—మూడు సెంటర్సులో పెట్టితే 150 మంది విద్యార్థులకు అవకాశంవుండేది. కాని ఇప్పుడు ముఖ్య మంత్రిగారు చెప్పినదానిని బట్టి వందమంది పిల్లలకే అవకాశం లభిస్తోంది. ఇంకొక సంవత్సరం పాటు యీ కోర్సు పెంచవలసిన అవసరం ఏర్పడుతోంది. 450 మంది విద్యార్థులువున్నారు. 4 బాచెస్‌గా దీనిని నడపవలసిన అవసరం ఏర్పడుతోంది. నాలుగు బాచెస్ పెట్టి 8, సంవత్సరాలు అట్టేపెట్టడం మంచిదా లేకపోతే మూడు బాచెస్ పెట్టి మూడుచోట్ల ఓపెన్‌చేసి పూర్తి చేయడం మంచిదా అనే విషయం ముఖ్యమంత్రిగారు మళ్లా తిరిగి ఆలోచించి, అవకాశం వున్నట్లయితే మూడు సెంటర్సుతో—అనంతపురం అక్కడో వీలుకాకపోతే కర్నూలు—పెట్టడం మంచిదని నేను ఇప్పటికీ అభిప్రాయపడుతున్నాను. టోటల్ ఎక్స్పెండిచర్ చూచుకుంటే రెండింటికీ ఒకటే అవుతుంది మరో విషయం ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఇనీషియల్ కాపిటల్ ఎక్స్పెండిచరులో సీరియస్‌గా పరిశీలించేటట్లయితే ఈ కోర్సుమీద పడకుండావుండేవి చాల వున్నాయి. గాంధీ హాస్పిటలువుంది. ప్రత్యేకంగా యింకొక బిల్డింగు ప్రపోజ్ చేసి రెండు లక్షలు వీరినెత్తిమీద పెట్టారు. బిల్డింగు ఇంకొక పద్దుక్రింద రావచ్చు, అదికాదు. ఇందులో వేసి [illegible] లక్షలు అవుతుంది అని అన్ ఫెయిర్ చేయడానికి — ఎమర్జెన్సీలో [illegible]

ఎక్కడ యిస్తాము అనేవిధంగా వాతావరణం కలుగజేయడం జరిగింది ముఖ్య మంత్రిగారు కనీసం రెండు సెంటర్సులో అయినాసరే ఓపెన్‌చేస్తామని తీసుకున్న నిర్ణయం హర్షించదగినదే యీ విషయంకూడ పునః పరిశీలనా చేయాలనికోరుతున్నాను. ఈ సందర్భంలో వారిదృష్టికి మరొక విషయంతీసుకురావాలి. G C. I M. పాస్ చేసినవారు D. M S Course లో చేరడానికి మెడికల్ కవున్సిలు నుంచి సెక్రటేరియట్ డిపార్టుమెంటు నుంచి వచ్చిన letter ప్రకారం House surgeons గా పూర్తిచేసిన తరువాతనే వెళ్లాలని సూచిస్తున్నారు. With reference to your letter No 2263/11-265-4, Health dated 6th September 1965 on the subject noted above, I am to invite your attention to annexure 12 forwarded by you, i. e, by our Department, Health Department, either by the D M. S. or by the Secretary,—in your letter No. 1956-A 112/65-6 Health, dated the 4th May 1965, wherein (it is said that) after passing the G C I M: Examination House-surgeon is part of the requirement of the G C. I M Course మనవాళ్లు వ్రాసిన letter లో D M. S ఆఫీసు నుంచికాని సెక్రటేరియట్ నుంచికాని వెళ్లినవాటిలో G. C. I M. Course లో House Surgeon బాగం అని indicate చేస్తూవ్రాసారు. 13-2-1962 న గల జి. వో ప్రకారంగా House Surgeon Course in part and parcel of G C.I M అని ఎక్కడాలేదనే విషయం తమదృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ఈవిషయం ముఖ్య మంత్రిగారు తిరిగి examine చేయాలని కోరుతున్నాను G. C I. M కు సంబంధించి మెడికల్ డిపార్టుమెంటులోని తగాదా అంతా ముఖ్యమంత్రిగారికి తెలిసేఉంటుంది. అలోపతీని తప్ప మరిదేనినీ వారుగుర్తించరు; మిగతావి బ్రతకాలని వారు కోరుకోరు, మిగతవాటిని అభివృద్ధి కానీయరు. ఆ దృష్టితో వారువ్నారేకాని గవర్నమెంటు నిర్ణయం చేసినదికదా, దానిని సక్రమంగా అములుచేయాలనే అభిప్రాయం వారిలో కలిగినట్టులేదు. 'In continuation of the orders issued in the G. O. read above, the Government direct that the following facilities should be allowed to the holders of the diploma of Government Institute of Ayurveda and Unani, Andhra Pradesh, who have undergone training in Modern Medicine and Materia Medica with reference to the orders issued in G. O. No. 250 General dated 14 9-1960', ఇందులో డిప్లొమా తీసుకున్న G. C. I M. boys కు ఏమేమి facilities ఉన్నాయో వ్రాసారు. One of the facilities for the diploma holders is that they should be posted as House Surgeons. మిగిలినవి enumerate చేసారు. వారికి డిప్లమా వచ్చిన తరువాత House Surgeon గా post చేసే అవకాశం కల్పించ బడింది. whereas in the letter addressed to the Indian Medical Council, the Department says; డిప్లమా జి. పి. ఐ ఎమ్. కోర్సులో ఒక భాగంగా చెప్పారు. టెక్నికల్‌గా ఏమైనప్పటికి G. C. I. M. ప్యాసైనవారికి House Surgeon లో ఒక disadvantage వస్తున్నది. వీరిని వాంఫల్లి హాస్పటల్‌వంటిచోట్ల వేస్తున్నారు. పెద్ద హాస్పటల్సులో కాకుండా ఇటువంటిచోట్ల వారికి వచ్చేదేమీలేదు. పోయి తిరిగి రావడంతప్ప ఏమీలేదు, ట్రయినింగ్ సరిగా ఉండదు. D. M S. కోర్సు పూర్తి అయిన తరువాత House Surgeon Course కు పంపితే దేశానికి ఉపయోగపడతారు.

G C I M కోర్సు అయిన తరువాత House Surgeon అయిన తరువాత అంటే time చాలా waste అవుతుంది. D M S కోర్సు అయిన తరువాత మరల House Surgeon Course చేయాలా? 13-2-62 జి వో. ప్రకారం నాకు అర్థంఅయినంత వరకు D M S డిప్లమాకోర్సు, House Surgeon Course తరువాత చేరవలసి వచ్చినా డిప్లమా ఇవ్వడానికి అడ్డంలేదు డిపార్టుమెంటు ఇచ్చిన అర్థంవల్ల Indian Medical Council ఆ రకంగా చెప్పింది House Surgeon Course లో చేరకుండానే D M S కోర్సులో చేరడానికి అవకాశం కలిగించవలసి ఉన్నది ఇపుడు House Surgeon Course పూర్తి చేసినవారే D M S. course లో చేరవలసి ఉంటుంది దీనిని పరిశీలనచేయవలసి ఉంటుంది D M S కోర్సు అయిన తరువాత House Surgeon Course ఇప్పిస్తే బాగుంటుంది. ఇది wastage తప్ప మరొకటికాదు నాలుగైదు సంవత్సరాలు చదివిన తరువాత G. C. I. M. పూర్తి చేసిన తరువాత-they may be permitted to join the D, M & S. Course without undergoing training as House Surgeons

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — ఈ చర్చ చాలాసార్లు వచ్చినది. నిన్న ఆర్థిక మంత్రిగారుకూడా సప్లిమెంటరీ డిమాండ్సు సందర్భంలో చెప్పారు. కష్టంపై మనం రెండుచోట్ల open చేస్తున్నాము. G. O. Ms No.2436 dated 27-11-65 లో issue అయినాయి గాంధీ మెడికల్ కాలేజిలోను, గుంటూరు మెడికల్ కాలేజిలోను open చేస్తున్నారు Details అనవసరం అనుకోండి. G C. I M candidates who have completed one year's house surgeon training and possess the minimum general educational qualification of Matriculation would be taken for training ఒక్కొక్కచోట 50 మంది students ను తీసుకుంటారు. Syllabus వగైరాలు మెడికల్ కౌన్సిల్ వారు ఒప్పుకున్నట్లు ఉంటుంది ఈ సంవత్సరము 4 లక్షల 17 వేలు ఖర్చు అవుతుంది. ఆర్థికమంత్రిగారు సమాధానం చెప్పేటప్పుడు ఖర్చు తగ్గించడానికి అవకాశం ఉందని విశ్వనాథంగారు చెప్పారు. అటువంటి అవకాశం ఏదీ కనపడదు ఏమైనప్పటికి contingent fund నుంచి డబ్బు ఇవ్వడానికి course start చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఒక కమిటీని constitute చేశారు. అందులో Director of Medical Service, Special Officer Indian Medicine, Principal Osmania Medical College, Principal, Gandhi Medical College Principal, Kurnool Medical College, Guntur Medical College, Superintendent, E S I Hospital, etc వారందరిని కమిటీలో ఉంచి details work out చేయాలి అన్నారు.

PRESENTATION OF THE REPORT OF THE JOINT SELECT COMMITTEE ON THE ANDARA PRADESH (AGRICULTURAL PROEUCE AND LIVESTOCK) MARKETS BILL, 1965.

The Minister for Irrigation and Agriculture (Sri A C Subba Reddy) :- I beg to present the Report of the Joint Select Committee on the Andhra Pradesh (Agricultural Produce and Livestock) Markets Bill, 1965 and to move under Rule 128-B of the Andhra Pradesh Legislative Assembly Rules read with sub-rule (1) of rule 164-J of the said Rules that the Bill as amended by the Joint Select Committee be referred to the Regional Committee for consideration and report to the Assembly

Mr. Chairman —Motion moved

(Pause)

Mr Chairman —The presented :

"That the Andhra Pradesh (Agricultural Produce and Livestock) Markets Bill, 1965, as amended by the Joint Select Committee be referred to the Regional Committee for consideration and report to th Assembly "

The motion was adopted.

PRESENTATION OF THE REPORT OF THE COMMITTEE ON SUBORDINATE LEGISLATION

Sri E Ayyapu Reddy (Midthur).—I beg to present the Fourth Report of the Committee on Subordinate Legislation (1964-65).

Mr Chairman —Report Presented

GOVERNMENT RESOLUTIONS

re. ELECTION OF MEMBERS OF THE ASSEMBLY TO SERVE ON THE DIVISIONAL RAILWAY USERS CONSULTATIVE COMMITTEE (i) VIJAYAWADA AND GUNTAKAL DIVISIONS.

The Minister for Public Works (Sri T V. Raghavulu) :—I beg to move .

"That as the Southe Railway Administration has requested for the names of two representatives of Andhra Pradesh Legislature, one for each division to serve on the Divisional Railway Users Consultative Committee for Vijayawada and Guntakal divisions respectively which will be reconstituted with effect from 1-1-1966 to 31-12-1967 (till the General Elections are over) this Assembly do recommend to the Government to communicate to the General Manager, Southern Railway the names of the Members elected by this Assembly to serve on the two Committees aforesaid for the said period."

(ii) Secunderabad Division

Sri T. V Raghavalu —I also move

"That as the Central Railway Administration have requested the Government to communicate the name of the representative of the Andhra Pradesh Legislature to serve from 1st January, 1966 on the Divisional Railway Users' Consultative Committee, Secunderabad, which will be reconstituted with effect from 1-1-1966, this Assembly do recommend to the Government to communicate to the General Manager, Central Railway, the name of one Member elected by this Assembly to serve on the Committee for the period from 1-1-1966 to 31-12-1967 "

[Mr. Deputy Speaker in the Chair].

Mr Deputy Speaker —Motion moved.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం —ఈ విషయంలో యిటువంటి తీర్మానాలు వచ్చినప్పుడు క్రిందటిమారు ఒకటి చెప్పాము ఏమిటంటే ఎలక్షనుఅన్నప్పుడు ఒక్కొక్క మెంబరు అన్నప్పుడు తప్పకుండా మెజారిటీపార్టీకి వెళుతుంది. మూడు నాలుగు డివిజనల్ కౌన్సిల్సున్నాయి ఒకటైనా అపోజిషన్‌కు యివ్వవలసినదని చెప్పాము. ఇవ్వాళ announcement ను బట్టి యివ్వలేదు ఈ రెండు ఉన్నాయి ఇప్పుడు మరొకటి వచ్చింది. ఇదైనా అపోజిషన్‌కి యిస్తారా? డెమోక్రసీ ఆ ప్రకారంగా వర్కవుతుందా? మంత్రిగారు ఆలోచించాలి. ముఖ్యమంత్రిగారికి ముఖ్యంగా నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య —అధ్యక్షా ! సదరన్ రైల్వే వేసే లైన్ను మదరాసు సెంటరుగా ఆలోచిస్తున్నదిగాని హైదరాబాదు సెంటరుగా యింతవరకు రాలేదు Northern Circars Express అని మదరాసునుంచి కాకినాడకు వేశారు. దాని డెస్టినేషను ఆంధ్రా ఏరియాలో ఉన్నందుకు సంతోషము హైదరాబాదుకు కావలసిన convenience మదరాసువారికి సంబంధించి ఉంటున్నది. అందువల్ల మేము కోరేది ఏమిటంటే యిప్పుడున్న లైనుకి అదనంగా ఒకటి విజయవాడనుంచి హైదరాబాదుకు స్పెషల్ ట్రెయిను extra గా వేయవలసిన అవసరముందని చెబుతున్నాము. మీటర్‌గేజిప్ నడుపుతున్నప్పుడు convenience గురించి యిదివరకుకూడా చెప్పాము. గుంతకల్లు సెక్షను మదరాసులోనే ఉండాలని వారు చెప్పడానికి వారు యిచ్చిన ప్రధాన కారణం transport అటువుందని యిదివరకు చెప్పారు. బందరులైను బందరు టు విజయవాడ బ్రాడ్‌గేజిగా చేసినా కామన్‌గేజిగా ఉండాలిగాని బ్రాడ్‌గేజిచేస్తే హాస్పేట నుంచి iron ore కావలసినవి కానందున కాకినాడ, మచిలీపట్నం, విశాఖపట్నంపోర్టులు.

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు:—ఇప్పుడు యిక్కడనుంచి ప్రతినిధులను పంపించడానికి ప్రతిపాదన చేయడం జరిగింది. వెళ్లిన సభ్యులకు చెప్పవచ్చు. ఒకవేళ గోపాలకృష్ణయ్యగారే వెళుతారేమో తెలియదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య.—అధ్యక్షా! ఎవరు వెళ్లినా వారికి చెబుతున్నాను. గోపాలకృష్ణయ్యగారు వెళ్ళరనుకోండి. వెళ్లరని bar లేదు వెళితే వెళతారు. అన్ని సీట్లు వారే ఉంచుకోనీయండి వెళ్లబోయేవారికి చెబుతున్నాను. ఈ అవకాశాన్ని పురస్కరించుకుని రైల్వేవారికి జ్ఞాపకంచేయవలసిన అవసరంవుందని చెబుతున్నాను. అందువల్ల మచిలీపట్నం పోర్టుకి ఎక్స్‌పోర్టులు తగ్గిపోయాయి. బ్రాడ్‌గేజిచేస్తే గుంతకల్లునుంచి బళ్లారి హాస్పేట చేసే మొత్తం export dislocate చేస్తే నష్టం అవుతున్నదని చెబుతున్నారు. ఆంధ్రా economy నష్టపడుతున్నది. రైల్వే పాసెంజర్లకు convenient గా ఉండడంలేదు. రైల్వేలైన్సు ఏర్పాటుచేసేవి ఆంధ్రా economy ని develop చేయడానికి ఉపయోగపడడంలేదు. వెళ్ళే సభ్యులు తీవ్రంగా ప్రయత్నం చేయాలని వారితో మనవిచేస్తున్నాను సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకి మన గవర్నమెంటుకూడా యీ విషయం చెప్పారు. ఇదివరకు ముఖ్యమంత్రిగారు అడిగారు. డైరెక్టుగా సెక్షను నాగార్జునసాగర్ మీదుగా వేయాలని, దాని విషయం యిప్పుడు చూడడంలేదని చెప్పారు. ఈ సమస్యల్ని పరిష్కరిస్తే heavy load తగ్గడానికి వీలవుతుంది. Transport కి అవకాశం ఉంటుంది ఇంకొక ట్రైను కొత్తగూడెంమీదుగా వైజాగపటముకి వేయాలనే ప్రతిపాదన ఏమైనదో తెలియదు. వెళ్లే సభ్యులు సాధించాలని కోరుతూ ప్రభుత్వాన్నికూడా కోరుతున్నాను

Mr Deputy Speaker —The question is ·

(1) " That as the Southern Railway Administration has requested for the names of two representatives of Andhra Pradesh Legislature, one for each division to serve on the Divisional Railway User's Consultative Committees for Vijayawada and Guntakal Divisions respectively which will be reconstituted with effect from 1-1-1966 to 31-12-1967 (till the General Elections are over) this Assembly do recommend to the Government to communicate to the General Manager, Southern Railway the names of the Members elected by this Assembly to serve on the two Committees aforesaid for the said period "

(2) " That as the Central Railway Administration has requested the Government to communicate the name of the representative of the Andhra Pradesh Legislature to serve from 1st January 1966 on the Divisional Railway User's Consultative Committee, Secunderabad, which will be reconstituted with effect from 1-1-1966, this Assembly do recommend to the Government to communicate to the General Manager, Central Railway, the name of one Member elected by this Assembly to serve on the Committee for the period from 1-1-1966 to 31-12-1967. "

The motions were adopted

Mr Deputy Speaker —With reference to the resolutions moved by the Minister for Public Works rgardingr the election of representatives of Andhra Pradesh Legislature on the Divisional Railway Users' Consultative Committees for Vijayawada and Guntakal Divisions and

on the Divisional Railway User's Consultative Committee, Secunderabad, I fix 12 noon on 3rd December 1965 as the time within which the nomination papers of the candidates for the said election should reach the Legislature Secretariat If the number of candidates exceed the vacancies to be filled, a poll will take place on a date to be announced in due course The election will be of ordinary method and not by proportional representation by a single transferable vote.

DISCUSSION ON FOOD SITUATION AND DROUGHT CONDITIONS IN THE STATE

శ్రీ ఎన్. ప్రసాదరావు (ఖమ్మం):—అధ్యక్షా, మంత్రిగారు లేరు యిక్కడ.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—మంత్రిగారున్నారు.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం —Subject మంత్రిగారు లేరు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ —కలెక్టివ్ రెస్పాన్సిబిలిటీ కాబట్టి ఏ మంత్రిగారున్నా సరిపోతుంది.

శ్రీ ఎన్ ప్రసాదరావు - అయితే ముందు ఒక్క విషయం చెప్పమనండి. వారు యిచ్చిన note లో ఒక sentence ఉంది. అన్ని పత్రికలు వ్రాసినవి. "Current year's production is not likely to exceed 25 per cent normal by and large" అని చెప్పారు. ఇది మొత్తం total food-grains కి వర్తిస్తుందా- మిల్లెట్స్‌కి వర్తిస్తుందా లేక ground nut కి వర్తిస్తుందా? ఏమైనా చెప్పగలరా?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ - మంత్రిగారు వచ్చినప్పుడు తమరు తరువాత మాట్లాడండి. కాంగ్రెస్ బెంచెస్‌నుంచి వారు మొదలుపెడతారు.

శ్రీ ఎన్. ప్రసాదరావు -మన స్టేటులో ఉత్పత్తి 25% అయితే దానివల్ల వచ్చే situation వేరుగా ఉంటుంది. Without this clarification I cannot go on

Mr. Deputy Speaker —Then please wait.

Sri N Prasada Rao :—Then, how shall we proceed?

Mr. Deputy Speaker.—I shall ask some other Members to speak.

శ్రీ ఎన్ ప్రసాదరావు —అడిగినదానికి సమాధానం చెప్పకపోతే యిక్కడ కూర్చుని ఎవరో ఒక మంత్రిగారు వ్రాసుకోవడంవల్ల ప్రయోజనం ఏముంది.

Mr Deputy Speaker :—As per the rules it will be all right.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:—ఆయన ఎందుకు ఈ point అడిగారంటే మంత్రులు లేకుండా కాలక్షేపం చేయడంలో ఉన్నటువంటి అసందర్భం చెప్పడంకోసం అడిగారు. ఇప్పుడైనా దానికి సంబంధించిన మంత్రిగారికోసం కబురు పంపించండి.

Mr Deputy Speaker:—I shall ask the Congress members to continue. He can speak later on.

Sri Tenneti Viswanatham —He does not want time He wants to speak ఆయన చెప్పలేరు. He cannot answer because he is not connected with it.

మిస్టర్ డిప్యూటి స్పీకర్:—రూల్సునుబట్టి ఎవరున్నా సరిపోతుంది.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాధం —సరిపోదని ప్రాక్టీసులో కనిపిస్తుంది.

మిస్టర్ డిప్యూటి స్పీకర్ — Point of order అడుగుతున్నారేమోనని రూలుందని చెప్పాను

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాధం.—ఒక మంత్రిగారిబదులు మరొక మంత్రిగారు కూర్చోన వచ్చునని ఏ రూలులోనూ లేదు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ —బిజినెస్ అడ్వయిజరీ కమిటీలో అంగీకరించాము. Any way, the concerned Minister is coming shortly ఈ లోగా ప్రసాద రావుగారు తమ ఉపన్యాసమును కొనసాగించవచ్చును

శ్రీ ఎన్. ప్రసాదరావు —అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రంలో చాల తీవ్రమైన పరిస్థితి ఉన్నది ఈ పరిస్థితిని రాష్ట్ర ప్రభుత్వము కేంద్ర ప్రభుత్వము రెండూకూడా సక్రమంగా అర్థం చేసుకోలేదని స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నది. సరే అందుకని మన House లో వచ్చినప్పుడుకూడా మన రాష్ట్రంయొక్క పరిస్థితి ఆహార విషయంలో ఏమిటని అన్నప్పుడు అక్కడ పార్లమెంటులో తప్పుడు సమాచారం యిచ్చారని తెలిసినది. ఇదే విధముగా నిన్నపార్లమెంటులో సుబ్రహ్మణ్యంగారు మన రాష్ట్రంలో వర్షాలు నార్మలుగా ఉన్నాయని చెప్పినట్లు పత్రికలలో వార్త వచ్చింది. దీని అంతటినిబట్టి అర్థంఅయ్యేది ఏమిటంటే కేంద్ర ప్రభుత్వంకి మన రాష్ట్రంలోఉన్న తీవ్రమైన పరిస్థితి అర్థంకాలేదని ముఖ్యంగా మన ప్రభుత్వం ఈ పరిస్థితిని కేంద్రంచేత అంగీకరింపచేయ డానికి కృషిచేయలేదనేది ఒక విషయం. రెండవది మన ప్రభుత్వం అర్థం అయేదికూడా చూస్తే అసలు మాకుయిచ్చిన రిపోర్టులో ఏదో కొన్నిచోట్ల పరిస్థితులు బాగాలేవు. కొన్ని చోట్ల బాగానే ఉన్నాయనే అర్థంలోనే యిచ్చారు. నాలుగు జిల్లాలలోనే కరువు పరిస్థితులున్నాయని, కరువు పరిస్థితి అనేమాట ఎక్కడాలేదు, అనావృష్టి మాత్రం ఏర్పడింది నాలుగు జిల్లాలలోనని చెప్పారు రెండవ category లో districts not extensively affected అని అంటే నాలుగు జిల్లాలలో అంత ఎక్కువగా యిబ్బంది పడడంలేదనే అర్థంలోనే ఉంది తప్ప చాలవరకు యిబ్బంది పడుతున్నారనే అర్థం యిందులో లేదు మన రాష్ట్రంలో గవర్నమెంటు కెనాల్సు క్రింద, ముఖ్యమైన పెద్ద ప్రాజక్టుల క్రింద, కృష్ణా, గోదావరి డెల్టాల్లోవున్న ఆయకట్టు భూములు, అందులో కూడ tailends మినహాయిస్తే ప్రతి జిల్లాలోని ప్రతి ప్రాంతములోకూడ ఈ అనావృష్టి పరిస్థితులు, కరువుకాటకాలు ఏర్పడినవని అందరికీ తెలుసు. మన rainfall చూస్తే చాల దారుణముగా వుందని తెలుస్తుంది. ఈ సంవత్సరము వర్షాలు లేకపోవడము వల్ల పైరులు దెబ్బతిన్నవి. కొన్ని జిల్లాలు కొన్ని తాలూకాలు దెబ్బ తిన్నవని, కొన్ని తాలూకాలు దెబ్బ తినలేదని, చాల ప్రాంతాలు బాగా వున్నవని చెబుతున్నారు. నేను ఇందాక అడిగినదానికి clarification ఇస్తే ప్రభుత్వముయొక్క అభిప్రాయోద్దేశ్యము

తెలిపేది ఈ పరిస్థితిని ప్రభుత్వము serious గా అర్థము చేసుకోలేదని, చేసుకో నందువల్ల ఏమి చర్యలు తీసుకోవాలో వారికి అర్థము కావడములేదని తెలుస్తున్నది. ఈ సంవత్సరము వర్షాభావమువల్ల మన రాష్ట్రములో కొంత భూమి సాగులోకి రాలేదని, బంజరుగా వుండిపోయినదని, 47 లక్షల 48 వేల ఎకరాలలో విత్తులు వేయలేదని చెప్పారు. ఇది తప్పుడు లెక్క అనేది పూర్తిగా అర్థమవుతోంది. ఎందుకంటె 1963-64 లో మన రాష్ట్రములో 74 లక్షల 69 వేల ఎకరాలు పడావాభూమివుంటే ఈ సంవత్సరము 49 లక్షలు మాత్రమే పడావా భూమి వుందని ప్రభుత్వానికి ఎవరు లెక్కలు ఇచ్చారో అర్థము కావడములేదు Normal years లో 79 లక్షల ఎకరాలు సాగులోకి రాకుండా బంజరుగా వున్నదని ప్రభుత్వ రిపోర్టులు చెబుతూవుంటే ఈ సంవత్సరపు పరిస్థితి అంతా ప్రశాంతముగా వున్నట్లుగాను, 47 లక్షల ఎకరాలు మాత్రమే సాగులోకి రాలేదని చెప్పడము వున్న చిత్రాన్ని చిత్రించదని మనవిచేస్తున్నాను. కలెక్టర్సు నిన్న, మొన్న జరిపిన కాన్ఫరెన్సులో ఏమి రిపోర్టులిచ్చారో స్పష్టముగా చెబితే తప్ప ఇది అర్థముకాని పరిస్థితిఅని మనవిచేస్తున్నాను. అందువల్ల మన రాష్ట్రములో ఏంతభూమి సాగులోకిరాలేదు ఎంత సాగులోకివచ్చినది అనే అంచనా మీదనే మన ఆహారోత్పత్తి ఆధారపడి వుంటుంది. చాల ప్రాంతాలలో సగము పంట.

నాలుగణాల పంటపండిన ప్రాంతాలు చాలవున్నది ఈ పరిస్థితులను రాష్ట్ర ప్రభుత్వము అర్థము చేసుకొనడములోగాని, కేంద్ర ప్రభుత్వముచేత అర్థము చేయించడములోగాని మనం ఎప్పుడయితే విఫలమయినామో అప్పుడు మనము చర్యలు తీసుకొనడములో కూడ చాల అవకతవకలు చేస్తామని తెలుసు. ఇప్పటికి మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వము తీసుకొన్న చర్యలు ఏమి? ఏమి చర్యలు తీసుకోబోతున్నారు. చెప్పవలసివున్నది ఇంతవరకు స్పష్టమైన అంచనాను రాష్ట్రప్రభుత్వము రూపొందించలేదని మనకుతెలుసు. శాసన సభలో చర్చించకపోవడమే గాక, కలెక్టర్సు రిపోర్టులు ఇంకారాలేదని చెప్ప డములో పరిస్థితి యొక్క తీవ్రతను వారు అర్థముచేసుకోలేదని చెప్పవచ్చు ఇవాళ రాష్ట్రములో శిస్తురెమిషన్ఇవ్వాలని principle గా అంగీకరించాముఅన్నారు ఎటువంటి వాటికిఇస్తారు. ఎంతఇస్తారుదీనికి ఎవరెవరుదరఖాస్తులుయివ్వాలి రైతులంతా దరఖాస్తులు ఇవ్వాలని చెప్పినట్లయితే ఇంత విస్తృతమైన ఏరియాలో రైతులంతా వచ్చి నాకు పంట పండలేదు నాకు పంటపండినది అని చెప్పుకోవడము సాధ్యముకాదు. అందువల్ల ప్రభుత్వము తమంతటతాము ఈ ప్రాంతాలన్నీ సర్వేచేసి శిస్తు రెమిషన్ declare చేయవలసిన అవసరమువుంది. దానికి స్పెషల్ రూల్సు తీసుకొని వస్తామనిఅన్నారు. ఎప్పుడుతీసుకొని వస్తారు? ఇప్పుడు demand notices పోతున్న సమయములో తరువాత ఎప్పుడో స్పెషల్ రూల్సు తీసుకువచ్చి రెమిషన్ ఇస్తామని చెప్పేదానికి అర్థములేదు. అందువల్ల శిస్తు రెమిషన్ అనేది పంటలు పండని ప్రాంతాలలో 4 అణాలు, 6 అణాలు అర్థరూపాయ అని కాకుండా, అసలు ఈ స్కేలు ఏమైన వున్నట్లయితే ఇవాళ పరిస్థితిని అర్థము చేసుకోడానికి ఉపయోగపడవు. వాటిని సక్రమముగా అర్థముచేసుకొని పంటలు ఎక్కడైతే దెబ్బతిన్నవో వారికి మాఫీయిచ్చే చోట మాఫ్ ఇవ్వాలి. ఒక మోస్తరుగా పండివదనుకొన్న చోట ఈ సంవత్సరము శిస్తు వసూళ్లు అప్పుచేసి వచ్చే సంవత్సరమునకు వాయిదావేయవలసిన [illegible]

వుంటుంది. పూర్తిగా దెబ్బతిన్నచోట పూర్తిగా రెమిషన్ ఇవ్వడము సగము పంటకు పైగా పండినప్పటికి చాలని పరిస్థితులలో కనీసము వాయిదావేయడమనేది ప్రభుత్వము నిర్ణయించాలి. మన రాష్ట్రములో ఏ కొద్ది ప్రాంతాలో మినహాయిస్తే తక్కిన అన్ని ప్రాంతాలలోకూడ ఈశిస్తు రెమిషన్‌తోపాటు తక్కావీలోన్సు, కో-ఆపరేటివ్ లోన్సు, సంవత్సరముపాటు వాయిదా వేయవలసిన అవసరమువుంది. దానితోపాటు కరువు పనులు ప్రారంభించడమనేది చాల అవసరమని తెలుసు ఇవాళ కరువు పనులను ప్రారంభించకపోతే ఈ అనావృష్టితో పంటలు పోయినందువల్ల రాష్ట్రములో వచ్చిన నిరుద్యోగాన్ని పోగొట్టడము సాధ్యముకాదు. కోటి వ్యవసాయ కార్మికులున్న మన రాష్ట్రములో పనులుచూపించ వలసిన అవసరమువుంది ఈ కార్యక్రమాలకు ఎట్లా పూనుకోవాలి. ఏకరువు నివారణ పనులు ప్రారంభించాలి దేనికి priority ఇవ్వాలి కరువు నివారణ పనులు ప్రారంభించినప్పటికి కూడ ప్రధానముగా ఆహారోత్పత్తిని సాధించే దానికి ఈ కరువు పనులమీదనే ఎక్కువగా కేంద్రీకరించవలసిన అవసరము వుంది Agricultural season వచ్చేలోగానే తెగిపోయిన చెరువుల విషయములోను మైనరు ఇర్రిగేషన్ పనులను ప్రారంభించి పూర్తిచేయిస్తే వచ్చే సంవత్సరము ఆహారోత్పత్తి జరగడానికి, ఈ సంవత్సరము పనిపాటలు చేసుకోడానికి ఉపయోగ పడుతుంది ఆహారోత్పత్తికి ఉపయోగించని కార్యక్రమాలను చేపట్టినందువల్ల ఈ సంవత్సరానికి ఉపయోగము లేకపోగా వచ్చే సంవత్సరానికి కూడ ఉపయోగము వుండదు. నాగార్జునసాగర్ ప్రాజక్టుక్రింద వచ్చే సంవత్సరము దాదాపు 5 లక్షల 60 వేలు ఎకరాలు సాగులోకి తీసుకొని రావడానికి నీరువుంటుందని చెప్పారు. ముందు నాటికి 5 లక్షల 60 వేల ఎకరాలు సాగులోకి తీసుకొని రావడానికి ఇప్పటి నుంచి ఏమైన చర్యలు తీసుకొంటున్నారా అని అడగదలిచాను మామూలుగా plan వేశాము అంటే లాభములేదు. నీరువుండి లాభములేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి నీరు ఇస్తామని చెప్పడమంటే లాభములేదు. ఆయకట్టును develop చేయడానికి పూనుకోవలసిన అవసరంవుంది ఈ మధ్య రిజర్వుబ్యాంకువారు 25 కోట్లు అప్పు ఇస్తామని చెప్పారట అన్నిరకాల మెషీనరీ రాకపోవచ్చు. బుల్‌డోజర్సు. ట్రాక్టర్సు దొరకక పోవచ్చు. ఈ భూమి అంతాసాగులోకి తీసుకొని రావడానికి ప్రయత్నము చేస్తే అనేక లక్షల మందికి పనిపాటలు కల్పించడానికి అవకాశము ఏర్పడుతుంది.

బంజరు భూములున్నవి చాలవరకు పంచివేశామని చెబుతూవుంటారు. మొన్నయిచ్చిన రిపోర్టులోనే ఇప్పటికి బంజరు భూమి 34 లక్షల ఎకరాల వరకువుంది అని తేలినది 1960-61 నుంచి 1965 వరకు పంచిపెట్టినది అంతాచూస్తే, 5, 6 లక్షల ఎకరాలకంటె ఎక్కువలేదు. ఆ 34 లక్షల ఎకరాల బంజరు భూమిని సాగులోకి తీసుకొని రావలసిన అవసరంవుంది దొడ్లలో కూరగాయలు పండించండి, ఒక్కసెంటు భూమికూడ పడావాపెట్టవద్దు, ప్రతి అంగుళము భూమిని సాగులోకి తీసుకొని రావాలని చెప్పే ఈ పరిస్థితులలో 34 లక్షల ఎకరాల బంజరు భూమిని సేద్యములోకి తీసుకురావడానికి ఈ సంవత్సరము ప్రభుత్వము plan ను సిద్ధంచేయాలి. దీనివల్ల కరువుకాటకాలు లేకుండా చేయడముతోపాటు, లక్షల మందికి భూవసతిని కల్పించడముతోపాటు ఆహార సమస్యను పరిష్కరించడానికి తోడ్పడుతుందని మనవి

చేస్తున్నాను. కరువు ప్రాంతాలలో చౌకడిపోల ద్వారా, గంజి కేంద్రాల ద్వారా ప్రభుత్వము గింజలు సప్లైచేయడానికి చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరము ఏర్పడుతుంది ఇప్పుడు గంజి కేంద్రాలు పెట్టవలసిన అవసరములేక పోయినా 2,3 మాసాలు పరిస్థితులు చాలా తీవ్రరూపము ధరిస్తాయని తెలుసు గంజి కేంద్రాల ద్వారా, చౌకడిపోల ద్వారా ధాన్యాలు సప్లై చేయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. కేంద్ర మంత్రి శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యంగారు పిల్లలకు బిస్కట్సు, విటమినులు పంచి పెడతామని అంటున్నారు చౌకడిపోలు పెట్టి గంజి పోయండని మేము అడుగుతున్నాము. బిస్కట్సు, విటమినులు ఎలా పంచి పెడతారో అర్థము కావడములేదు ఇలాంటి పనులకు పూనుకొని ఏదో బ్రహ్మాండమైనది చేశామని ఆత్మసంతృప్తి చెందకుండా వాస్తవములో వున్న సమస్యలను పరిష్కరించడానికి చర్యలు తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పటి నుంచి ఈ కార్యక్రమానికి పూనుకోకపోతే వచ్చే సంవత్సరము పరిస్థితులు బాగుపడవు అని మనకు తెలుసు. ప్రభుత్వము గంజికేంద్రాలు పెట్టాలన్నా, చౌకడిపోలు పెట్టాలన్నా సక్రమమైన ఆహార విధానము లేకుండా ఈ పనులన్నీ ఎవరూ చేయలేరు ఇప్పుడు కేంద్రము చెప్పిన దాని ప్రకారంగాని, రాష్ట్ర ప్రభుత్వము చెప్పినదాని ప్రకారముగాని హైదరాబాదు, విశాఖపట్టణమువంటి పట్టణాలలో మాత్రమే గవర్నమెంటు షాపులు పెట్టి రేషనింగ్ అమలు జరుపుతామని చెబుతున్నారు. మరిమిగతా పట్టణాలలో ఈ ఆహారధాన్యాల పంపిణి ఎవరు చేస్తారని అడుగుతున్నాను. మీరు 10 లక్షల జనాభా వున్న హైదరాబాదులోనూ, విశాఖపట్టణంలోనూ ఇటువంటి రెండు చోట్ల రేషనింగ్ పద్ధతి అమలు జరిపి మిగతా చోట్ల ఎవరిదయాదాక్షిణ్యాల మీద వారిని వదిలిపెడుతున్నారని స్పష్టంగా ప్రభుత్వం చెప్పకపోతే రాష్ట్రంలోని అనేక పట్టణాలలో కాని, గ్రామాలలో కాని వున్న ఆహార సమస్యను పరిష్కరించటానికి కాని, ధరల పెరుగుదలను ఆపుచేయటానికి కాని ప్రభుత్వం తీసికొనే చర్యలు స్పష్టంగా చెప్పకపోతే చాలా చిక్కు పరిస్థితులు వస్తాయి. కాని దురదృష్ట వశాత్తూ ఇప్పటి వరకు ప్రభుత్వానికి ఒక ఆహార విధానం లేదని మనవి చేస్తున్నాను. క్రిందటిసారి శాసనసభ సమావేశంలో తీర్మానం పెట్టాము. మోనోపలిపర్చేజ్ చేయండి ప్రభుత్వము వారే ధాన్యం కొనండి, దానిని పంపిణిచేసే బాధ్యత ప్రభుత్వమే తీసికొండి అని చెబితే దానిని ఇప్పటికే ఒప్పుకోలేదు ఇప్పటికీ బెంగాల్ ప్రభుత్వం మోనోపలి ప్రొక్యూర్‌మెంటు విధానం అనుసరిస్తున్నారు కొన్నిచోట్ల పార్షియల్‌గానో, పూర్తిగానో అమలు జరుపుతున్నారు. మనరాష్ట్ర ప్రభుత్వం ధాన్యం చేతుల్లో పెట్టుకోటానికి పట్టణాలలో సప్లయి చేయటానికి గ్రామాలకు అందించటానికి, రేషనింగ్ విధానం అమలు పర్చటానికి ఏ చర్యలుతీసి కొంటున్నదో ఇంతవరకు ప్రభుత్వం ప్రకటించలేదు. ఎన్ని లక్షల టన్నుల ధాన్యం సేకరించదలచుకొన్నదో ప్రభుత్వంవద్ద అంచనాలేదు. కొన్నిచోట్ల లెవిపెడతాము కొన్నిచోట్ల మిల్లర్సు నుండితీసి కొంటాము అని చెప్పటం మినహాయిస్తే అంతకు మించి ఒక్క అంగుళం కూడా ముందుకు పోలేదు. ఇవాళ రైతుల నుండి కొనే దిక్కులేదని నిజామాబాద్ నుండి రిపోర్టులు వస్తున్నాయని మంత్రిగారికి తెలుసు. మిల్లర్సు నుండి, రైతులనుండి ఒక విధానం కాక రెండు మూడు విధానాలు తీసుకువస్తున్నారు. డెల్టా ప్రాంతాలలో మిల్లర్సును ఉపయోగించు కొనే విధానాన్ని అనుసరిస్తున్నారు. ముఖ్య మంత్రిగారు రైతులకు మినిమమ్‌సపోర్టు

రేటు పెట్టాము అన్నారు. గవర్నమెంటు ఇచ్చిన జి. వోలు నా దగ్గర వున్నాయి. రైతులకు మినిమమ్ సపోర్టు ప్రైయిస్ అని ఎక్కడా వ్రాసిలేదు. వారు ఇచ్చిందల్లా మాగ్జిమమ్ ప్రైయిస్. అదికూడా గ్యారెంటీగా మిల్లర్స్ రైతులకు ఇవ్వాల్సిన అవసరం లేదు క్వింటాల్ ధాన్యానికి మొదటి తరగతికి 47 రూపాయలు ఇచ్చారు. బియ్యం యొక్క rate నిర్ణయించేటప్పుడు 76 రూపాయాలు టోకు ధర నిర్ణయించారు. అంటే ప్రతి క్వింటాల్‌కు 7.8 రూపాయలు మిల్లర్‌కు మార్జిన్ కావాలని వదిలిపెట్టబడింది. మార్జిన్ వదిలి పెట్టటమేగాక యింకా పంపకంలో లాభాల క్రింద 4 రూపాయలు, జిల్లా బయటకు పంపిస్తే రు 7.50 న పై. ఇచ్చేటట్లు orders వున్నాయి. క్వింటాల్‌కు 12, 13 రూపాయల వరకు ప్రభుత్వం మిల్లర్‌కు లాభాలకు వదలిపెట్టి ధరలు పెరిగాయి రైతులు ఎక్కువ ధర కావాలంటున్నారని చెప్పటం అర్థంలేని విషయం. రైతుకు న్యాయమైన రేటు ఇవ్వటంలేదు. మిల్లర్‌కు క్వింటాల్‌కు 12, 13 రూపాయలు పోవటం ఆశ్చర్య కరమైన విషయం. మిల్లర్ కు అనుకూలంగా ప్రభుత్వ విధానం వున్నట్లు స్పష్టంగా కన్పిస్తోంది. ప్రతిపక్షాలు కోరుతున్నది. మొత్తం ప్రభుత్వమే ఆహార ధాన్యాలను టోకుగా కొనుగోలు చేసి ప్రభుత్వమే పంపిణిచేసే బాధ్యత తీసుకోవాలి అని. కనీసం ఈ సమయంలోనైనా దీనిని అంగీకరించకపోతే హైదరాబాద్, విశాఖపట్టణంవంటి పట్టణాలలో వారు ఈ కార్యక్రమానికి పూనుకొన్నప్పటికీ రాష్ట్రంలో అనేక చోట్ల ఆహారధాన్యాలు అందక, అందినప్పటికీ ధరలు పెరిగి కొనుగోలుదార్లు ఇబ్బందిపడే అవకాశంవుంది. అందులో ఇతరదేశాల నుండి ఆహార ధాన్యాలు ఎంతవస్తుందో ఎంత రాదో తెలియదు. అమెరికా నెలసరి బత్తెంకు తప్ప సంవత్సరానికి ఒడంబడిక చేసుకోము అని చెప్పి P. L 480 కి రాజకీయ షరతులు విధిస్తున్న సమయంలో మన దగ్గర వున్నవాటినే ప్రభుత్వం కొని నిల్వచేసి పంపకంచేసే బాధ్యత తీసికోకపోతే ప్రభుత్వం చాలా చిక్కులు ఎదుర్కోవలసివస్తుంది. ఇతరదేశాలపై ఆహార ధాన్యాలకై ఆధారపడటం ఎంత ప్రమాదమో మనకు అర్థం అవుతున్నది. అనేక మంది చిత్తశుద్ధితో చిక్కులు పెడుతున్నారు. ఇప్పటికీ ఎస్. కె. పాటిల్‌గారు కంట్రోల్స్ అక్కరలేదు, ఈ రెజిమెంటేషన్ అక్కరలేదు, ఫ్రీట్రేడ్ వుండాలి, అమెరికానుండి P. L. 480 నేను మాట్లాడివచ్చాను అని వారి ఉపన్యాసాల్లో చెబుతున్నారు. రెజిమెంటేషన్ పేరుతో సిద్ధాంతాల పేరుతో ఆయన వాటన్నింటిని వ్యతిరేకిస్తున్నారు. ప్రజలకు ఆహార ధాన్యాలు సక్రమంగా అందించే బాధ్యత తీసికోటానికి ప్రభుత్వంలోనే బలమైన శక్తులు వ్యతిరేకంగా వున్నాయి. మాట వరసకు అంగీకరించిన వారుకూడా చిత్తశుద్ధితో అమలుజరపటానికి చర్యలు తీసికోవటంలేదు. పంటలుపోయిన పరిస్థితిలో ప్రభుత్వమే ధాన్యం కొనుగోలుచేయక పోతే ఏమిచేస్తారు? వారిని బ్రతికించే వారెవరు అని అడుగుతున్నాను. కరువు కాటకాలు వచ్చి ప్రజలు వలసపోతుంటే, పనులు చూపించాలని ఆందోళన చేస్తుంటే దానికి వారిని నిందించి లాభంలేదు. మన రిసోర్సెస్‌కు కేంద్రం ఇచ్చే సహాయం ఎంత అనికూడా ఆశాంభావంతో మన ప్రభుత్వం కేంద్రాన్ని అడగలేదు. మైసూరువారు 20 కోట్లు అడిగారట, మద్రాసు వారు రెండు కోట్లు అడిగారట. అన్ని రాష్ట్రాలు మాకు ఇంతింత సహాయం కావాలని అడుగుతుంటే మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మనకింత కావాలని ఎందుకు అడగ

లేదు ఇప్పటికైనా కేంద్రప్రభుత్వం యొక్క సహాయం తీసికొని కరువుపనులు, మైనర్ ఇర్రిగేషన్ పనులు, నీరువున్న ప్రాజెక్టుల క్రింద ఆయకట్టును డెవలప్ చేయటానికి, ప్రభుత్వమే ధాన్యపు వ్యాపారము స్వాధీనంచేసికొని ప్రజలకు సక్రమంగా పంపిణీచేసి— ఈ సమస్యను పరిష్కరించకపోతే ఏర్పడే చిక్కులకు ప్రభుత్వమే బాధ్యత వహించాలని మనవిచేస్తూ సెలవుతీసికొంటున్నాను.

శ్రీ బి శ్రీరామూర్తి (విజయనగరం):—అధ్యక్షా, ఈ సంవత్సరం ఈ కరువు కాటకాలు మన వాకిలితలుపు తట్టుతూవున్న పరిస్థితి కన్పిస్తోంది. మనం ఈ సంవత్సరం దుర్భరమైన క్షామ పరిస్థితిని ఎదుర్కోవలసి వచ్చింది. ఈ సందర్భంలో మన కర్తవ్యం ఏమిటి, మన ధర్మం ఏమిటి అని ఆలోచించవలసివుంది. ఈ సంవత్సరం ప్రత్యేకించి వర్షాభావంవల్ల పంటలు పూర్తిగాపోయిన పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి ప్రకృతి కరుణించలేదు, ప్రకృతి కటాక్షించలేదు. ఆకాశంవైపు చూస్తూకూర్చుంటే ఆకాశం చిల్లులుపడలేదు. మీదనుండి నీరుపడలేదు కళ్ళనుండి నీరుపడింది ఇది ప్రతిచోటా ప్రత్యక్షంగా కన్పిస్తోంది. నేనో ప్రాంతంలో పర్యటిస్తున్నప్పుడు ఒక రైతు కలిశాడు. పొలం కనబడుతోంది, పొలంలో పంటవుంది. కాని అది నిలువుగా మాడుతోంది తల్లి కడుపులో బిడ్డనుపెట్టుకొని నిలువునా నశించిపోతే, కృశించిపోతే ఎంత కష్టం, ఎంత బాధ అనిపిస్తుందో ఆపంటను చూస్తే అంత బాధకలుగుతోంది ఎండిపోయిన పొలాలు బీట్లుపడి వగిలిపోయిన గుండెలా కనబడుతున్నప్పుడు తీవ్రమైన బాధ ప్రతి ఒక్కరికి కలుగుతుంది. ఇది ఒక ప్రాంతానికి, ఒక జిల్లాకు పరిమితమైనది కాదు మొత్తం రాష్ట్రంఅంతా వ్యాపించిన పరిస్థితి చాలా మంది బాధలు మిత్రులు చెప్పటం జరిగింది. ఏ ప్రాంతంలో కరువు వచ్చినా, ఏ ప్రాంతంలో ఇబ్బంది వచ్చినా అది అన్ని ప్రాంతాలకు వర్తిస్తుందని, అందరికి సమానంగావున్న బాధ అని అర్థంచేసుకోవాల్సి వుంది. గత సంవత్సరం ఇదేకాలంలో కృష్ణానదిలో 98 వేల క్యూసెక్కుల నీరు వుంటే ఈ సంవత్సరం 9 వేల క్యూసెక్కుల నీరు మాత్రమే వుందని ప్రభుత్వం అంచనాప్రకారం ప్రకటించటం జరిగింది. అయితే ఇటువంటప్పుడు ప్రభుత్వం ఏమిచేయాలనే విషయంగురించే నేను చెప్పదలచుకొన్నాను. సామాన్యంగా కరువు కలిగింది అన్నప్పుడు ప్రభుత్వం తాలూకు అధికార ఏ ఒక్కరూ దానిని గమనించటం జరగదు. ఎవరో ఏనాడో తయారుచేసిన ఫామిన్ కోడ్ను అనుసరించి చూసి అది కరువుకాదు అని చెప్పే పరిస్థితులువున్నాయి. ఫామిన్ కోడ్ను సవరిస్తామని ప్రభుత్వం అనేకసార్లు చెప్పింది కాని ఇంతవరకు సవరించలేదు. కంటికి కనబడే కరువు వచ్చినప్పటికీ ఇది కరువు కాదని చెప్పే ప్రొవిజన్స్ ఫామిన్ కోడ్ లో వుంటే [illegible] సవరించేవరకు వాటిని సస్పెండ్ చేయాలి. సస్పెండ్ చేయకపోతే [illegible] వున్న కరువును అర్థంచేసుకొంటే కరువుపనులు చేయించటానికి [illegible] వలసిన పరిస్థితి వుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఎంత రిమెషన్ యివ్వాలో ఆలోచించాలి. ఇది 0–4–0 పంట కుతక్కువ వచ్చినట్లయితే రెమిషన్ యివ్వాలా లేక 0–6–0 పండే వారికి రిమెషన్ యివ్వాలా అనేది ప్రభుత్వం చూడాలి. సరిగ్గా దానిని define చేయ వలసివుంటుంది. పూర్తిగా కొన్ని జిల్లాలలో పోయిందని రెవెన్యూ మంత్రిగారు ప్రకటనచేయటం జరిగింది. ప్రధానంగా యిప్పుడు యిచ్చిన కాగితంలో ఒక విధంగా తన్ని ప్రాంతాలలో యివ్వటం జరిగిందన్నారు. అందుచేత క్షణ క్షణాని మనం

వాడుతున్న పదప్రయోగం మనం యిస్తున్న హామీలు మారుతున్నవి కాబట్టి స్పష్టంగా దీనిని చెప్పవలసిన అవసరంవుంది. 0-6-0 పంటకు రిమెషన్ యివ్వడానికి ఒక నిర్ణయం చేయవలసిన అవసరంవుందని నేను యీ సందర్భంలో మనవి చేస్తున్నాను. ఇక levy ను గురించి చెప్పాలంటె ప్రభుత్వం levy వేయాల్సిందే. దానిపై పెద్దగా చర్చ చేయనుగాని పంటపోయినా వసూలుచేస్తాం, అని ప్రకటనచేస్తుంది. ప్రభుత్వం. అయితే 0-4-0 కు తక్కువ పండితే చేస్తారా 0-6-0 పండితే వసూలు చేస్తారాఅనేది తేల్చకుండా ప్రభుత్వం అధికారుల discretion కు వదిలితే ప్రజలకు అనుకున్న లాభాలుచేకూరదు అధ్యక్షా యిది చాలా బృహత్తరమైన సమస్య పెద్ద సమస్య, తిండికి సంభంధించిన సమస్య, దేశంలోని కరువు పరిస్థితి సమస్య దీనిని పార్టీ సమస్యగా తీసుకోవలసిన అవసరంవుంది అన్ని పార్టీలకు అతీతమైనదని, జాతీయ దృక్పధంతో యీ బృహత్తరమైన సమస్యను పరిష్కరించేందుకు అన్ని పార్టీలు సహకరించడానికి పూనుకోవడం అవసరమని నేను యోచించుతున్నాను మన పార్టీలు ఏరకం అయిన దృక్పధంతో వున్నదన్న విషయంతో పాటుగా కేంద్రంయొక్క దృక్పధం ఏమిటి అన్నదానిని గురించికూడా ఆలోచన చేయాలి. సుబ్రహ్మణ్యంగారు చేసిన ప్రకటన, టి టి కృష్ణమాచారి చేసిన ప్రకటనవల్ల మన రాష్ట్రంలోని పరిస్థితిని వారు సామాన్యంగా అర్థంచేసుకున్నట్లు అగుపడడంలేదు. అందుచేత వారు ఒక సానుభూతి దృక్పధంతో అర్థంచేసుకొని రాష్ట్రానికి కావలసిన నీరు వగయిరా సదుపాయాలు చేయనిదే, వారు యిక్కడనుంచి ఆశించేది ఏమిలేదని. పూర్వం పరిస్థితివలె యీ రాష్ట్రాన్ని చూడవద్దని స్పష్టంచేస్తున్నప్పటికి వారు ధోరణి విచిత్రంగా వుందని అందుచేత యిది ప్రధానమైనదని నేను యింకొకమారు మనవిచేస్తున్నాను అధ్యక్షా warfooting లో మనం యీ పరిస్థితిని ఎదుర్కోవాలని పెద్దలు పదేపదే ప్రసంగాలు చేయడం జరుగుతున్నది ఇది అత్యవసర పరిస్థితి. తిండికి సంబంధించిన పరిస్థితి. దీనిని పరిష్కరించడానికి తీవ్రమైన కృషి చేయవలసిన అవసరం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను War footing పై చూడాలన్నప్పుడు నేను ఒకటే అర్థంచేసుకుంటున్నాను. మనం యుద్ధంచేస్తున్నప్పుడు ఒక టాంకు ఖరీదు ఎంత. ఒక జెట్టువిమానం ఖరీదు ఎంత ? ఒక న్యాట్ ఫైటర్ ఖరీదు ఎంత యివన్నీ మనం చూస్తాం విజయం సాధిస్తాం. దానికి అవసరమయిన పరికరాలు ఏమిటి, పనిముట్లు ఏమిటి అనేది చూస్తాం అదేవిధంగా మన ఆహార కొరత తీరాలంటే ఏ స్కీము పెట్టితే ఎంత రెమ్యూనరేటివ్‌గా వుంటుంది, మనకు వచ్చే రిటర్న్ ఎంత ఉంటుంది అనేది అంచనాలు వేయకుండా పూర్వం దృక్పధంతోనే ఆ పద్ధతిలోనే విడిచిపెట్టి అదనంగా పండించమనేకంటే దీనికి అవసరమైన పరిస్థితులను పరిశీలించి అమలుజరపవలసిన ప్రధాన కర్తవ్యం వారిపై ఉందని నేను యీ సందర్భంలో మనవిచేస్తున్నాను దీనితో పాటుగా మనం రైతులకు incentives యివ్వకపోతేమాత్రం అధికోత్పత్తి జరగదు. గిట్టుబాటుధర మేము నిర్ణయంచేస్తాము అంటున్నారు. ఈ మధ్యనే మన ప్రధాన మంత్రిగారు చెప్పారు నీరు ఉచితంగా యిప్పించాలని అది incentive అవుతుందని చెప్పారు మొన్ననే కామరాజ్‌నాడార్‌గారు land tax లేకుండా చేస్తే బాగా పండిస్తారు అన్నారు అది ఒకరకమైన incentive. దానితోపాటుగా యింక యితరమైన మార్గాలు ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను ఈ మధ్య పంచాయతీ ఎన్నికలలో

పోటీలేకుండా గెలిచినవారికి బహుమతులు యిస్తామని కొంత మొత్తాలు మంజూరుచేసిన విషయం మనకు తెలుసును అలాకాకుండా ఏ పంచాయతీలో అత్యధికంగా పంట పండించడం జరుగుతున్నదో అక్కడ బహుమానాలు, విరాళాలు ప్రకటించడానికి ప్రయత్నంచేయాలని నేను మనవిచేస్తున్నాను సమితి level లో, పంచాయతీ level లో అదనంగా పండించేందుకు కార్యక్రమాలు నిర్వచించాలనీ వారికి చెప్పడం మాత్రమే కాకుండా దానితోపాటుగా గ్రామాలలో శ్రమదానంతోపాటు, ధనం విరాళాల రూపంలో సేకరించడంవలన ప్రజలలో నిరుత్సాహం ప్రబలి మీరు యిచ్చిన remissions యొక్క ఉపయోగం లేకుండాపోతోంది కాబట్టి దీనిని ఒక సంవత్సరం వరకైనా మానుకోవలసిన అవసరం ఉందని నేను యీ సందర్భంలో మనవిచేస్తున్నాను. తరువాత irrigation potential చాలా ప్రధానమైనది క్రొత్తగా నీరు supply చేయడంమాట అటువుంచి, మనకు యిప్పుడు create అయివున్న irrigation potential ను మనం పూర్తిగా వినియోగించుకోడానికి ప్రయత్నం చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ప్రభుత్వం అంచనాల ప్రకారం మూడవ ప్రణాళిక అంతానికి 8.73 లక్షల ఎకరాలలో irrigation potential create అవుతుంది దీనిలో 40 వేల ఎకరాల నీటిని ఉపయోగించుకోలేదు అన్నారు అసలు figures దానికి రెట్టింపు, మూడు రెట్లు ఉండవచ్చును ఇప్పుడు create అయివున్న irrigation potential ను పూర్తిగా వినియోగించుకోవడానికి, సంపూర్ణమైన ప్రయత్నం చేయాలని ముందుగా నేను మనవిచేస్తున్నాను వీటన్నింటితోపాటుగా మనం Plant Protection Scheme అమలుచేసుకోవాలి Pesticide లేకపోవడంవలన నూటికి 15% పంట పాలీనా నష్టం అవుతోందని ప్రభుత్వం చెప్పుతోంది. ఆ రకంగా చూచుకున్నప్పుడు 1000 కోట్ల రూపాయల ఆహారదినుసులు నష్టం అవుతోంది దేశంలో. మన ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో 50 కోట్ల రూపాయల విలువగల ఆహారదినుసులు నష్టం అవుతోందని అంచనాలలో చెప్పడం జరిగింది ఈ నష్టాన్ని అరికట్టడానికి సంపూర్ణమైన చర్యలు తీసుకోవడం అవసరం అని నేను మనవిచేస్తున్నాను ఈ సందర్భంలో pesticide లేకపోతే, plant protection equipment మన దేశంలో లేకపోతే foreign collaboration తో వాటిని దేశీయంగా ఉత్పత్తి చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తామని మొన్ననే కేంద్రప్రభుత్వంనుండి ప్రకటన వెలువడింది. అందుచేత అటువంటి పరిశ్రమలు ... కాలు ప్రత్యేకించి యీ రాష్ట్రంలో వేయడానికి యోచన చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. తర్వాత floods వలన మనకు సాలీనా 50, 60 కోట్ల రూపాయలమేరకు పంట నష్టం జరుగుతోందని ప్రభుత్వ అంచనాలు చెప్పుతున్నాయి. ఈ సంవత్సరం floods లేవనుకోండిగాని యీ రకమైన నష్టం రాకుండా మనం అరికట్టవలసిన అవసరంవుంది. అంతేకాదు ఈ నష్టమేగనుక లేకుండా మనం చేయగలిగితే 5 లక్షల ఎకరాలలో పంట ఎకరానికి 5 బస్తాలు చొ॥ అదనంగా పండించడానికి పెద్దలు సూచనలు చేశారు. ఈ విషయకంగా అనేక schemes ను వేయడం మిత్రా కమిటీ రిపోర్టులు ఉన్నాయి. వాటిని అమలుచేయడం మన ప్రధాన కర్తవ్యమని మనవిచేస్తూ దీనిగురించి ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. దానితోపాటు famine affected areas కూడా కొన్ని ఉన్నాయి. ఈ సంవత్సరం వచ్చిన famine గురించేకాదు. సంవత్సరం పొడుగునా, ప్రతి సంవత్సరమూ యీ కఱవుతో కొట్టుమిట్టాడుతున్న ప్రాంతాలు

ఉన్నాయి ఉదాహరణకు రాయలసీమప్రాంతం తీసుకోండి అదేరకంగా నా దృష్టిలో యిది ఒక్కటేకాదు f mine area అంటే. విశాఖపట్టణంజిల్లాలోకూడా యీ సంవత్సరం ప్రజలు కఱవుపరిస్థితి ఎదుర్కొవలసిన పరిస్థితి ఉంది. అందుచేత యిటువంటి ప్రాంతాలుగురించి ప్రభుత్వం ఆలోచనచేయాలి రాష్ట్రంలో మొత్తం భాగంలో 56 5% భాగంలో కఱవుపరిస్థితులున్నాయని అంచనా Population తీసు కున్నప్పుడు నూటికి 41 వంతులు యీ కఱవు బాధను తట్టుకోవలసిన పరిస్థితి ఏర్ప డిందని ప్రభుత్వ అంచనాలు చెప్పుతున్నాయి ఈ కఱవు పరిస్థితిని తట్టుకోవడానికి 25 కోట్లరూపాయలు 4 వ ప్రణాళికలో కేటాయించాలని చెప్పుతున్నాను. అయితే 4 వ ప్రణాళికయొక్క cut దీనికి వర్తించకుండా తగు శ్రద్ధవహించాలని నేను ప్రభు త్వాన్ని కోరుతున్నాను. Time తక్కువగావుంది అధ్యక్షా - యిప్పుడు యీ higher imports of foodgrains నుగురించి emergency food productionగురించి ప్రభుత్వం శ్రద్ధతీసుకోవలసిన అవసరంవుందని నేను మనవిచేస్తున్నాను. Additional acreage సాగులోనికి తీసుకొనిరావలసిన అవసరంవుంది. ఒక్క మా జిల్లాలోనే 80 వేల ఎకరాల భూమి సాగులేకుండా పడివుంది దీనికితోడుగా mechanised cultivation చేయవలసిన అవసరంవుందని. Large scale farming చేయవలసిన అవసరం వుందని అవసరం అయితే Agricultural Corporationపెట్టి దానిని ఆదర్శప్రాయంగా నడిపించి అదనంగా పండించడానికి పూనుకోవలసిన అవసరం యీనాడు ఎంతైనా వుందని నేను యీ సందర్భంలో ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తూ సెలవుతీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ జి లచ్చన్న:—అధ్యక్షా' ఈనోట్ యొక్క స్వభావాన్ని బట్టి చూస్తేనేమి, మంత్రివర్యులు చూపిస్తున్న శ్రద్ధను బట్టి అయితేనేమి 'ఈ చర్చ మీరుకావాలన్నారు గనుక చేసుకోండి' అన్న ధోరణిలోవుంచేతప్ప. సభ్యులు ఏమిచెబుతారో, దానిలో పాటించవలసినవి ఏమైనావుంటాయేమో అనేదృష్టి దీనికి సంబంధించిన మంత్రివర్యు లలో వున్నదాఅనే సందేహం కలుగుతున్నది దీనితోపాటు సప్లయిచేసిన ఈ నోటు కూడా సంతకంలేనటువంటి అనధికారనోటు సప్లయిచేశారు అందులోవున్న భాగాలను పరిశీలించినట్లయితే కొన్ని చాలా వేగ్(Vague)సూచనలు చేశారు. ఈ కాటకపరిస్థితిని ఎదుర్కొవడానికి ప్రభుత్వం చేస్తున్న ఆలోచనలమీద కొన్నిసూచనలు చేసివున్నట్ల యితే, దానిమీద సభ్యుల అభిప్రాయాలు చెప్పడానికి. ప్రభుత్వం తుదినిర్ణయాలు తీసుకోవడానికి వీలుగావుండేది. కాని మాకు సప్లయిచేసిన నోట్‌లో అటువంటి దేమీలేదు ముఖ్యంగా పేజీ 5, లో వారు కొన్ని సూచనలు చేసివున్నారు. అందులో 3 (c). Taluks of East Godavary, West Godavari, Krishna and Guntur, అన్నప్పుడు ఈ జిల్లాలలో drought effected areas అన్ని తాలూకా లూనో, లేక కొన్ని తాలూకాలేనా? అనేది వివరంగా లేకుండా బాగా Vague వుంది. Some is lated packets in various districts have also been affected in additon to the above list- పైన చెప్పిన list మాత్రమే కాకుండా మరికొన్ని isolated pock es వున్నాయంటున్నారు-దీన్నిబట్టి ఇదిఒక నోట్ అని అనిపించు కుంటుందా? యిది మన సభామర్యాదకూ, ప్రభుత్వ ప్రతిష్టకుకూడా లోటు అని నేను తమద్వారా వారిదృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. సభ్యులకు సప్లయిచేసిన ఈ నోట్ సభ్యులకు ఏమాత్రం సహకరించడంలేదు. 'Districts wholly affected' అన్నారు.

'Wholly affected' అంటే lay people చదువుకోవాలంటే అర్థంకాదు. ఇందులో కొన్ని contradictions కూడా వున్నాయి ప్రభుత్వంవారు చెప్పిన జిల్లాలలో, చిత్తూరు, అనంతపురం, నల్గొండ, ఖమ్మం జిల్లాలలో పూర్తిగా ఆహారపంట దెబ్బతిన్నదని వ్రాసివున్నారు వారు యిచ్చిన డాటా చూసినట్లయితే చాలాచిత్రమైన పరిస్థితులు కలిగించారు చిత్తూరుపరిస్థితిచూస్తే normal rain fall 514.4 అన్నారు. From June to October 1965, Rain fall 539 అంటున్నారు. ఇక్కడ rain fall ఎక్కువచూపించారు. మరి పంటపోయిందంటున్నారు. ఇది పరస్పర విరుద్ధంగా వుంది అది సకాలంలో పడలేదు, పడవలసినచోట పడలేదు అని చెప్పివుండవలసింది. వారుయిచ్చిన ఈ లెక్కలన్నీ చూస్తూవుంటే యివి సరైనవి కావేమో అని సందేహించడానికి ఆస్కారం కలుగుతోంది ఇందులో రెండవభాగంపరిశీలిస్తే ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలు రెండవపేజీలో "Unlike the past, the present situation more or less threatens-Government are fully conscious of the responsibility to ensure that they leave no stone unturned to meet the situation effectively and for this purpose they have been keeping close and constant watch and are getting first-hand information of the deteriorating situation that has arisen in the wake of adverse seasonal conditions and are examining all measures calculated not only to arrest the deteriorating condition but also to tide over the situation." అని వ్రాశారు. మేముఏదైనా మాట్లాడితే సభ్యులు ప్లాట్‌ఫారం ఉపన్యాసాలు చెబుతున్నారంటారు. ఇక్కడ ఈ వాక్యంచూస్తే యిది platform ఉపన్యాసం అవుతుందా లేదా ఇంతవరకూ వచ్చిన పరిస్థితులను ప్రభుత్వం ఏమి అవగాహన చేసుకుంది; దీనికి ఏమిచర్యలు తీసుకున్నది అనేది లేకుండా- ప్రభుత్వం అన్నిచర్యలూ తీసుకుంటున్నది అన్నారు. ఇక్కడ 'అన్నిచర్యలూ' అంటే ఏచర్యలూ తీసుకోవడమే 'అన్నిచర్యలూ' లాగా కనిపిస్తున్నది. ఇప్పుడు తీసుకున్న చర్యలనుబట్టి చూస్తే demand notices మాత్రం అందరికీ జారీఅయినాయి. నూటికి 25% కంటే ఎక్కువ పంట లేదని ఒకప్రక్క రిపోర్టులు ప్రకటిస్తూ, మరోప్రక్క ప్రతి రైతుకూడా, ఎకరా పొలం దాటిన ప్రతిరైతుకూడా 'ఇంత' ధాన్యం చెల్లించాలని demand notices జారీచేశారు. ఈ కాటకపరిస్థితిలో ఒకప్రక్క ఆందోళన చెందుతూవుంటే, రెండవప్రక్క కలిగించినచర్య ఏమిటంటే ఎకరాకు దాటినప్రతి రైతూ పంటపండినా, పండకపోయినా మీరు చెల్లించుకోవాలి [illegible]. నిన్న సాయంత్రం opposition leaders ను పిలిపించి, [illegible] ఆహార శాఖా మంత్రిగారూ, తతిమ్మా మంత్రులూ, అధికారులూ [illegible] చెప్పించారు. తరువాత రాత్రికి Cabinet meeting వుంది, [illegible] నిర్ణయం తీసుకుంటాం అని శలవిచ్చారు. ఆ నిర్ణయాలు [illegible] కూడా చెబితే మేము కూడా ఏమైనా చెప్పడానికి వీలుండేది. నిన్న సాయంత్రం చర్చ జరిగింది, నిన్న రాత్రి Cabinet meeting జరిగింది ఈ రోజు సభకు procurement గురించి, ఆహార కొరత గురించి మేము ఈ తుది నిర్ణయం చేశాం అనేమాట సభకు చెప్పి వుంటే మేము చర్చించడానికి ఎంతో సహాయకారిగా వుండె, మా అభిప్రాయాలు చెప్పడానికి వీలుగా వుండేది. అటువంటిదేమీ జరుగలేదు. దీన్ని బట్టి చూస్తే ఈ చర్చ సభ్యులు కావాలంటున్నారు కనుక, [illegible] పంటలు పోయినవని, సభ్యులు చెప్పుకోవడానికి

అవకాశం యివ్వకపోతే బాధపడుతారు కనుక ఒకసారి ఆ అవకాశం యిద్దాం, వాళ్లు ఏమి మాట్లాడుకుంటే మనకేమిటి అనే మాదిరిగా యిదంతా వున్నదే తప్ప దీనిమీద ప్రత్యేకమైన దృష్టిగాని, శ్రద్ధగాని వున్నట్లు కనిపించడం లేదు శ్రద్ధ లేదని నేను అనడం కూడా అంత బాగుండదేమో. అందుచేతనంటే నిన్న మమ్మల్ని అందరినీ పిలిపించి, $2\frac{1}{2}$ గంటలు చర్చించి, అభిప్రాయాలు తెలుసుకొన్నారు. మేము కూడా కూర్చుని నిర్ణయాలు చేస్తాం అన్నారు కాని ఏమి నిర్ణయం చేశారో ఈ వేళ ఉదయం చెప్పలేదు సమస్య మీద వారికి శ్రద్ధ వుండవచ్చు. వారికి ఇష్టం వచ్చినట్లు వారు చేసుకోవచ్చు కాని శాసన సభ్యులకు చెప్పే భావాల గురించి వారికి ఎంతవరకూ శ్రద్ధ వుంది అంటే-అసలు లేదనే చెప్పాలి. ఆ ధోరణి మాత్రం మంచిది కాదు. దీనికి సంబంధించిన మంత్రిగారు యిక్కడ కూర్చోలేదు పోనీ రెవిన్యూ మంత్రిగారైనా యిక్కడ లేరు. ఇక్కడ వున్నవారికి బాధ్యత లేదని కాదు, ఇది జాయింటు రెస్పాన్సిబిలిటీయే కాని సమాధానాలు చెప్పినప్పుడు మాత్రం అది నా పోర్టు ఫోలియో కాదు అని చెబుతారు. ఈ ఆహార కొరతతో ప్రజలంతా ఆందోళన పడుతున్నప్పుడు కొంత బాధ ప్రభుత్వానికి కూడా వుండాలి. ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రతిరోజూ తన ఆందోళనను వ్యక్తపరుస్తున్నారు పత్రికలద్వారా ప్రకటిస్తున్నారు, శాసన సభలో ప్రకటిస్తున్నారు. కాని సభ్యుల అభిప్రాయాలు శ్రద్ధగా విందాం అనే విషయంలో మాత్రం ఆతృత లేకపోవడం చాలా శోచనీయం ఇకముందు యిటువంటి పరిస్థితి రాకుండా ఏదైనా తగిన సలహా ప్రభుత్వానికి తమరు యివ్వాలని నేను మనవిచేస్తున్నాను.

ఈ రిపోర్టులో fully affected districts అని కొన్ని యిచ్చారు, కొన్ని not extensively affected అని చెప్పారు శ్రీకాకుళంలో చీపురుపల్లి, బొబ్బిలి తాలుకాలలో కొన్నిచోట్ల పంట affect అయిందని అర్థం చేసుకోవాలో, లేకపోతే మిగతా తాలూకాలలో బాగున్నాయని అర్థం చేసుకోవాలో తెలియడం లేదు క్రిందనేమో అజ్మాయిషీ లెక్కలు రాలేదంటున్నారు అందాజ్ లెక్కలు జిల్లా అధికారులు యిచ్చి వుండవచ్చు వాటిమీద ఆధారపడి యిదంతా చెప్పి వుండవచ్చు. ఆహార శాఖా మంత్రిగారు నవంబరు 8, 9 తేదీలలో మా శ్రీకాకుళం జిల్లాలో పర్యటన చేశారు. పర్యటన చేసినప్పుడు వారు అక్కడే చెప్పారు-పాలకొండ చాలా బాగున్నది అని అది ఎంత బాగున్నదో చూద్దామని నేను పాలకొండలో మూడు రోజులపాటు తిరిగాను. ఆ పాలకొండలో పాలు ఎక్కడా కనుపించలేదు రోడ్డుకు యిరుప్రక్కలా పంట కొంతవరకు బాగానే వుంది. అసలు రోడ్లు వేసేటప్పుడు మంత్రులూ వాళ్లూ తిరుగుతారనే ఉద్దేశ్యంతో బాగా ఫలసాయంగా వుండే పొలాల మధ్యనుండి వేయాలనే దృష్టితో యింజనీర్లు వేశారేమో నాకు తెలియదు. మంత్రిగారు రోడ్డు మీద వెళ్ళిపోతో వుంటే ఈ ప్రక్క, ఆ ప్రక్క పొలాలు బాగున్నవి గనుక లోపలి పొలాలు గూడా బాగుండే వుంటవి అనే దృష్టితో యిటువంటి రిపోర్టులు యిస్తున్నారు. అక్కడ పార్లమెంటులో సుబ్రహ్మణ్యంగారు, కృష్ణమాచారిగారూ drought affected States ను గురించి మాట్లాడుతూ ఆంధ్రప్రదేశ్ గురించి పలకక పోయినందువల్ల ఈనాడు శాసన సభలో ప్రభుత్వ పక్షాలూ, ప్రతిపక్షంవారూ కూడా ఆందోళన వ్యక్త పరుస్తున్నారు. అదే ధోరణి రాష్ట్ర మంత్రులుకూడా జిల్లాల గురించి, తాలూకాల గురించి మాట్లాడవలసి వచ్చినప్పుడు-కేంద్రంలో వారు వెలితిగా మాట్లాడినప్పుడు కలుగుతున్న

ఆ వేదన, యిక్కడకూడ మనం వెలితిగా మాట్లాడితే ఆయా ప్రాంతాల ప్రజలకు ఆ వేదన, ఆందోళన కలుగుతుందేమోననే దృష్టి లేకుండా ఏవో మాటలు చెప్పడం, రిపోర్టులు వ్రాయడం అనేది, సరైన పద్ధతి కాదు. నాగావళి, వంశధార నదులలో మొదట్లో నీరు లేదు నదుల్లోనే నీరు లేనప్పుడు ప్రభుత్వం నీరు యివ్వలేదని నిందించడానికి ఆస్కారంలేదు. వున్న నీరంతా మొగలో వున్నవారికి అందుతున్నది కాలువక్రింద వున్నవారు ప్రయివేటు ఆసామీల దగ్గర పంపు సెట్లు తెచ్చుకుని గంటకు మూడు రూపాయలు, నాలుగు రూపాయలు అద్దె యిచ్చుకొని కాలువక్రింద వున్న పొలాలకు అక్కడ గుంటలలో వున్న నీరు పంపింగు చేయించుకుని నానా అవస్థలూ పడుతున్న పరిస్థితిని పాలకొండలో నేను ప్రత్యక్షంగా చూశాను. కరువు పరిస్థితుల గురించి మేము 'ప్రజారక్షణ యాత్ర' జరిపినప్పుడు కలెక్టరుగారికి మేము స్పష్టంగా మనవిచేశాం కలెక్టరుగారు కూడా అధికారులను పంపించి తణికీ చేయిస్తామన్నారు. నేను మనవిచేసేదేమిటంటే, అంచనాలు వేసేటప్పుడు జిల్లా అధికారులు వారిక్రింద వున్న తాబేదారులు కొంత ప్రత్యేక బాధ్యత తీసుకోవలసిన అవసరంవుంది. లేక పోతే ఈ ప్రొక్యూర్‌మెంటు పద్ధతులవల్ల, ఆహార పదార్థాలు సప్లై చేసేటప్పుడు ఆ ప్రాంతాలు తప్పనిసరిగా దెబ్బతింటాయి మీ అంచనాలు ఏమాత్రం తప్పు అయినా మొత్తం ఆ ప్రాంతాలన్నీ దెబ్బతింటాయని మరీ మరీ చెబుతున్నాను. దీని గురించి తగు జాగ్రతలు తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను నిన్న మా అభిప్రాయాలు అన్నీ అడిగారు మేము స్పష్టంగా చెప్పాం—'ఏ పరిస్థితులలోనూ, రైతులనుంచి ప్రొక్యూర్ మెంటు చేసినందువల్ల ఈ ఆహార సమస్యను పరిష్కరించడానికి చేసే ప్రయత్నాలు ఫలించకుండా పోవడమేగాకుండా మరికొన్ని అల్లర్లకూ, ఆందోళనలకు దారితీస్తుంది; ఈనాటి మన దేశరక్షణ పరిస్థితుల దృష్ట్యా అది మంచిది కాదు; ప్రజలలో ఒకవిధమైన ఉత్సాహం కల్పించి, అందరియొక్క సహకారం పొందవలసిన ఈ తరుణంలో, రైతులనుండి Procurement జరిపినట్లయితే ప్రజలయొక్క సహకారం దేశరక్షణకు లేకపోవడమే కాకుండా, ఆంధ్రప్రదేశ్ యొక్క శాంతి భద్రతలకు కూడా విపరీతమైన అలజడి, ఆందోళన కలిగే పరిస్థితి తప్పనిసరిగా వస్తుంది' అని నిన్న మేము చాలా స్పష్టంగా చెప్పాం ఇప్పుడు ఈ సభద్వారా మరొకసారి మనవి చేస్తున్నాము. యిదివరకు మనకు అనుభవాలు ఉన్నాయి ఇది సరైన పద్ధతిమాత్రం కానేకాదు.

డాక్టర్ టి. వి. యస్. చలపతిరావు:—లచ్చన్నగారు levy వద్దంటున్నారు. రైతుల దగ్గరనుంచి ఏ విధంగా సేకరించాలో ప్రత్యామ్నాయంగా ఏమైనా [illegible] చేస్తారా?

శ్రీ జి లచ్చన్న—అధ్యక్షులవారు సెలవిస్తే, నేను తప్పకుండా మనవి చేసుకుంటాను. నేను చెప్పేది ఏమిటి అంటే ప్రభుత్వం దగ్గర లెక్కలు వున్నాయి Agriculturists ఎంత మంది, non-agriculturists ఎంత మంది, పల్లెటూర్లలోను బస్తీలలోను పేదవారు ఎంత మంది మధ్య తరగతి ప్రజానీకం ఎంత మంది జనాభా లెక్కలు తెలుసు. ఆ జనాభాకు ఎంత ఆహారం కావాలో లెక్కవేసుకోవటంలో మనకు యిబ్బంది వుండదు. ఆహార పదార్థాలు మాత్రం యితర వర్తకుల మాదిరిగా ప్రభుత్వం free మార్కెట్టులో కొని supply చేస్తే ఖర్చు తక్కువ అవుతుంది

దండుగా వుండదు. బాధలు తక్కువ వుంటాయని మనవి చేస్తున్నాను. ఇది ఒకసారి experiment చేయండి అంతే ప్రభుత్వం పూనుకోవడంలేదు.

డాక్టర్ టి. వి. యస్. చలపతిరావు:—Free market లో కొంటే యే ధరకు లభిస్తుంది.

శ్రీ జి. లచ్చన్న:—ధరను గురించి వారు మనవి చేశారు. నేను మరిచిపోయ్యే దాన్ని జ్ఞాపకం చేసినందుకు చాలా సంతోషం. గవర్నమెంటు ధర పెట్టిన తరువాతనే black market పుట్టింది అది వారికి తెలుసు. గవర్నమెంటు వ్రేలు పెడితేనే ధరలు పెరుగుతున్నాయి. లేకపోతే పెరుగవు. ఈనాడు దేశంలో వున్నటువంటి పరిస్థితి అది. వాస్తవానికి తమరు గమనించినట్లయితే గవర్నమెంటు T.S.O. లను appoint చేస్తే ధర బస్తాకు 5 రూపాయలు పెరిగింది. T.S.O లను తీసివేస్తే 2 రూపాయలు తరిగి పోయింది. ఇది స్పష్టంగా అనుభవంలో మీ దగ్గర వుండనే వుంది ధర నిర్ణయించడంలోనే వారు black-market create చేస్తున్నారు. Control యేర్పాటు చేయడంలోనే black market వస్తోంది గాని control లేక ముందు ఎక్కడ అయినా black-market వుందేమో తమరు కాస్త పరిశీలన చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. తరువాత ముఖ్యంగా relief measures గురించి ఈనాడు famine affected areas గురించి declare చేయడంలో ప్రభుత్వం పాతపురాతన code మీద ఆధార పడవద్దని నేను వినయపూర్వకంగా మనవి చేస్తున్నాను. మనుష్యులు చస్తేనేగాని famine లో చెప్పడానికి వీలు లేదని వ్రాసుకున్న పురాతన code మీద ఆధారపడకుండా ఎక్కడ అయితే పంటలు పోయాయో ఆ ప్రాంతంలో మైనరు ఇరిగేషన్ విషయంలో నేను ఒకటి మనవి చేయదలచుకున్నాను. దాన్ని Revenue Department అజ్మాయిషీ క్రింద పెట్టడం చాలా అవసరం Collector Executive Engineer వారి యిద్దరికి కూడా అధికారం యిచ్చి మైనరు ఇరిగేషన్ Scheme లు ఆయా జిల్లాల్లో finalise చేసి execute చేయడానికి Collector Executive Engineer లకు అధికారం యిచ్చే పద్ధతి అవలంబించి దానికి తగినటువంటి funds యేర్పాటు చేయాలి. రెండవది రోడ్లు వగైరా కార్యక్రమాలకు ⅛ contribution అనే పద్ధతివల్ల అసలు మామూలు పనులుకూడా జరుగకుండా పోతున్నాయి. ⅛ పద్ధతి అనేవి తీసివేసి ఆ రోడ్లు తదితర communications గురించి వెంటనే జిల్లా Collector కు ఒక విధమైనటువంటి ఈ technical అధికారాలతో కలసినటువంటి ఒక Committee ని యేర్పాటుచేసి ఆయా జిల్లాలో ఆయా పనులు జరిగేట్లు చూడాలి. ఈ Committe ని పంచాయతీరాజ్ విధానంలో వున్నటువంటి Committees పంచాయతీ సమితి, జిల్లా పరిషత్తు తరువాత Finance Committee పద్ధతిలో పెట్టినట్లయితే మన కరువు కాటకాల్లో మన కండ్లు వచ్చేగా అయ్యే పరిస్థితి వస్తుంది తప్ప పనులు మాత్రం జరగవు. అందువల్ల ఆ procedure ను suspend చేసి Collector కు అధికారాలు యిచ్చి వారి ద్వారా ఈ పనులు తొందరగా జరిగేట్లు చూడాలని మనవిచేస్తూ శెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ జి. సి. కొండయ్య:—అధ్యక్షా! కరువును సంబంధించి గవర్నమెంటు విన్న యిచ్చిన Report, నెల్లూరు జిల్లాకు సంబంధించినంత వరకు

సరియైంది కాదని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. వారు దీన్ని October వరకు యిచ్చి వుంటారో ఏమో నవంబరు కూడా దాటి పోయింది. నెల్లూరు జిల్లాలో దర్శి, పొదిలి, కనిగిరి తాలూకాలలో మాత్రమే కరువు పరిస్థితులు వున్నాయని చెప్పారు. అది నిజం కాదు. ఒక కోవూరు, నెల్లూరు తాలూకాలు మినహాయించినట్లయితే మిగతా అన్ని ప్రాంతాలు కూడా dry areas. సహజంగా అన్ని ప్రాంతాలలో కూడా కరువు వ్యాపిస్తుంది అసలు ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో సాగు అవుతున్న భూములలో 99% Agricultural production క్రింద సాగు అయ్యే జిల్లా నెల్లూరు జిల్లాయే అని గవర్నమెంటు records కూడా తెలియజేస్తున్నాయి అయినా ఈ వేళ 99% లో ఒకటి రెండు తాలూకాలు మినహాయించినట్లయితే 70, 73 percent మొత్తం మీద సాగుఆయిన భూమి ఈ కరువుపరిస్థితి, ఈ వర్షం లేకపోయే పరిస్థితికి గురి అయింది. అది గవర్నమెంటు యిచ్చిన rain fall readings లో ఆ విషయం స్పష్టంగా తెలియ జేయ బడింది ఎందుకంటే మామూలుగా October ఆఖరు వరకు 524 మిల్లీమిటర్ను కురువవలసిన నెల్లూరు జిల్లాలో 300 మిల్లీమిటర్లు మాత్రమే కురిసింది. దీన్నిబట్టి ఆ జిల్లా ఎంత effect అయిందో అర్థం అవుతుంది, అందువల్ల ఈ report upto date కాదని upto date చేసినట్లయితే జిల్లా పరిస్థితి అర్థం అవుతుందని అభిప్రాయపడుతున్నాను. పోతే 13 తాలూకాలలో 2 తాలూకాలు మినహాయిస్తే మిగతా అన్ని తాలూకాల్లోకూడా చాలాఘోరమైన పరిస్థితులు వున్నాయి. ప్రధానంగా మెట్టపైర్లు అన్నీ దెబ్బతిని పోయాయి. వేరుశనగ విత్తనాలకుకూడా పనికిరాకుండా పోయింది అందువల్ల మొత్తం తాలూకాలన్నింటిని దృష్టిలో పెట్టుకొని కరువు పనులు అంటే ఏవో నామకార్థంగాచేసే పనులు కాకుండా, చేసే పనులు ఎందుకూ పనికి రాకుండా పోయే పద్ధతిలో కాకుండా ఉపయోగపడే పద్ధతిలో శాశ్వతంగా ఒకే season లో పూర్తిచేసి వెంటనే relief యిచ్చే కరువు పనులు కల్పించడం, యిప్పుడు దాని ప్రయోజనంవుండే పద్ధతిలో ఈ మైనరు ఇర్రిగేషన్ works, గాని road works గాని చేపట్టాలని ఆ విధంగాచేస్తే ఉపయోగం వుంటుందని ఆశిస్తున్నాను, అట్లా చేయాలని అభిప్రాయపడుతున్నాను. అదేవిధంగా కొన్నికొన్ని ప్రాంతాలలో మంచి నీటికికూడా కరువు యేర్పడింది ఇప్పుడే మంచినీటికి కరువు యేర్పడింది అంటే రేపు ఏప్రిల్, మే నెలల నాటికి ఎంత తీవ్రంగా పరిస్థితులు వుంటాయో మనకు తెలుసు, ప్రధానంగా కోవూరు, కావలి, కనిగిరిలాంటి పెద్ద పట్టణాలలోకూడా మంచినీటి వసతు లులేక ప్రజలు బాధపడుతున్నారు ఇటువంటి పరిస్థితులలో అక్కడ బావులను త్రవ్వి మంచినీళ్లు తీసుకురావడానికి ప్రయత్నం చేయవలసివుంటుంది. అదే విధంగా నెల్లూరు జిల్లాలో రెండుతాలూకాలు మినహాయించినట్లయితే మిగతా తాలూకాలలో చెరువుల క్రిందకూడా పూర్తిగా వరిపైర్లు దెబ్బతిన్నాయని reports వస్తున్నాయి, అందువల్ల మెట్టపైర్లు పోవడంతోపాటు, చెరువు క్రింద Major Irrigation దెబ్బతిన్నట్లయితే fodder కరువు వస్తుంది, దీని నివారణకు ప్రభుత్వం తక్షణ చర్యలు తీసుకొని ప్రయత్నం చేయవలసివుంటుందని అభిప్రాయపడుతున్నాను. ఇది ఒక సంవత్సరం వచ్చిన కరువుకాదు, పోయిన సంవత్సరం ప్రపంచ ఎగ్రికల్చరల్ ఎక్సపరు దీనిని గురించి వ్రాస్తూ గత సంవత్సరములలో 150 కరువులు వచ్చాయి. 50 India లో వచ్చాయని వ్రాశారు. 50% major కరువులనికూడా వ్రాశారు. 1967లో Indiaలో

తీవ్రమయిన కరువు రాగలదని forecast చేశారు. ఇది యెంతవరకు నిజమో. తీసుకుంటే వరుసగా మన ఆంధ్రదేశంలో యిది కొత్త కాదు. తరచు రాయలసీమలో, తెలంగాణా కొన్ని ప్రాంతాలలో Periodical గా కరువు వస్తున్నట్లు తెలుస్తున్నది. కరువు రావడం, డిబేటుపెట్టుకొనడం, డబ్బు కేటాయించడం, 2,3 సంవత్సరాలు దానిని మరచిపోవడం మాత్రం జరుగుతున్నది కాని తాత్కాలిక measures తీసుకొనుచున్నామేగాని, ఎక్కడ లోపంవుంది, ఎక్కడ సంభవిస్తున్నది, దాని నివారణోపాయాలేమిటో అనేది ఒక సైంటిఫిక్ పద్ధతిలో ఆలోచించలేక పోతున్నాము. దానివల్ల చేసే టువంటి Relief పనులన్నీ నిరుపయోగమవుతున్నాయనే అనుమానం నాకువుంది శాశ్వతంగా పరిష్కారం చేసే effort కు తోడ్పడం లేదో మోనవని నాకువున్నది ప్రభుత్వ లెక్కలవల్ల ఆంధ్రదేశంలో 3½ కోట్ల ఎకరాలు సాగవుతున్నదని తెలుస్తున్నది. దానిలో 20% వ్యాపార పంటలక్రింద తీసివేస్తే 2 కోట్ల 82 లక్షల ఎకరాలు ఆహార పదార్థాలక్రింద సాగవుతున్నట్లు తెలియజేస్తున్నాయి. 28% guaranteed Irrigation క్రింద సాగుతున్న భూములు. 41% irrigated level లో వున్నది. 28% కి మాత్రమే సంవత్సరము పొడుగునా నీరు సప్లయి అవుతున్నది. 31 లక్షలు యీ రకంగా ప్రభుత్వ Canals క్రింద పారుదల వుండేదానికి సమానంగా చెరువులక్రింద పారుదల అవుతున్నది. వాటికి Perennial resources లేవు నదులనుంచి connections లేవు, వర్షాభావంపై ఆధారపడి వ్యవసాయం చేసుకొనవలసివచ్చింది. Canals క్రింద సాగుతున్న భూమితో సమానంగా చెరువులక్రింద సాగుతున్నది. బావులక్రింద 10 లక్షల ఎకరాలువుంది. ఎన్నిబావులకు electricity supply చేశాము. ఉపద్రవాలు వచ్చినపుడు యెన్ని నీరు సప్లయిచేసేవి అనేది మనకు కనపడడం లేదు. ఈ 41% లో దాదాపుసగం శాశ్వతమైన యిర్రిగేషన్ పద్ధతులలోవుంది. దానిని బాగు చేసుకొనడం కోసము effort చేసినచో 3,4 సంవత్సరములకొకసారి వస్తుంది కరువు. తాత్కాలిక పద్ధతులతోపాటు, Permanent పద్ధతులనుకూడా ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను groundnut దాదాపు 21 లక్షల ఎకరాలలో సాగౌతున్నట్లు ప్రభుత్వ లెక్కల ప్రకారం తెలుస్తున్నది. అందులో 8 లక్షల మెట్టపంట పండిస్తున్నాం. ఈ సంవత్సరం అన్ని ప్రాంతాలలో పోయినట్లు తెలుస్తున్నది. దానిని శివ పంట క్రింద లెక్కవేశాము. Market లో దానికి చాలా ధరవుంది. ఇది చాలా fetching crop అని కూడా రైతులు భావిస్తున్న సమయంలో ఇది పూర్తిగా దెబ్బతినిపోయింది. రాయలసీమలో కొంతవరకు ఇర్రిగేటెడ్ ప్రాంతాలని అన్నారు. తెలంగాణాలో drought areas కొన్ని వున్నాయన్నారు. వాటిని సర్వేచేసి, అక్కడక్కడ కరువులెందుకు వస్తున్నాయి, దానికి కారణం యేమిటని scientific outlook తీసుకొని చూస్తే, దానికి యిన్నంతవరకూ develop చేయవలసిన అవసరముంది. వీటిని అరికట్టుటకు systematic పద్ధతులు లేవని చెప్పడానికి బాధపడుతున్నాను. వర్షాభావం విషయం చూచినట్లయిన, రాయలసీమ, నెల్లూరు, తెలంగాణాలో ఒక belt లో మాత్రం 3, 4 సంవత్సరముల కొకసారి తప్పనిసరిగా rains fail అవడం జరుగుతున్నది

శ్రీ ఎన్. మోహన్ రావు:— అధ్యక్షా, దీనిని చాలా ప్రధానమైన సమస్యగా అంతా భావించారు కాని యిచ్చిన note ను బట్టి యిది అలాలేదు. Assembly

జరుగబోయేముందు మా జిల్లా పరిషత్తు మీటింగు జరిగింది. జిల్లా అంతటా పంటలు పోయినవని తీర్మానం చేయడం జరిగింది. కలెక్టరు మొదలగు ఉద్యోగస్థులుకూడా రావడం జరిగింది. Note ను బట్టి మహబూబాబాద్, పర్కాల, జనగాం effect అయినవి. మిగతా అంతా బాగానేవుందని అర్థమువచ్చే పరిస్థితివుంది నోటులో. ఇటువంటి పై నిర్ణయాలకు రాకుండా మంత్రివర్గం వాస్తవ పరిస్థితులనుకూడా తెలుసుకొనవలసివుంటుంది. మా జిల్లాకు incharge గా వున్న చల్లపల్లి రాజాగారుకూడా అక్కడకు వచ్చారు. వారికికూడా చెప్పడం జరిగింది. అయినప్పటికీ యిందులో రాలేదు. ఆ ప్రాంతమంతా చాలా తీవ్రమయిన కరువు పరిస్థితులకు గురైనది. రెమిషన్ ఇవ్వాలనీ, తక్కావీ లోన్సు ఆపాలని కోరడం జరిగింది. దానిని గురించి అయినా ప్రత్యేక పరిశీలన చేయలేదు. నా constituency కి సంబంధించినంతవరకూ పంటలు పూర్తి దెబ్బతిన్నవి. పండినవి చేలపై దొంగలు కోసుకొనిపోవడం జరుగుతున్నది. వున్నదానిని రాబట్టుకొనడంకొరకు కోయుట జరుగుతున్నది. మరి లెవీ యేవిధంగా యిస్తారో తెలియదు. లెవీ చెల్లించనిచో D. I. R క్రింద చర్య తీసుకొంటామన్నారు. కాని యిది implement చేయునప్పుడు యే విధంగా చిక్కులను యెదుర్కొనవలసి వచ్చేది వున్నటువంటి మంత్రిగారికి బాగా తెలుసు. ప్రభుత్వమే వ్యాపారం చేస్తేగాని రైతులకు భారం తగ్గదు. ఇటువంటి పరిస్థితులు కలుగకుండా వుండుటకు వెంటనే శిస్తు రెమిషన్ యివ్వడం; తక్కావి లోన్సు వున్నవాటిని ఆపడంతోపాటు లెవీనికూడా వసూలు చేయకుండా ఉత్తర్వులు యివ్వవలసిన అవసరం వుంది. రైతులను ఉత్సాహపరచే జై కిసాన్ అనే నినాదాన్ని యిస్తూ, మరొకవైపు వారిని నిరుత్సాహపర్చడం జరుగుతున్నది. పంటలేక యితరులమీద వారిని తెచ్చుకొని తినడం జరుగుతున్నది. ధరలవిషయం చాలా serious గా తీసుకోవాలి. వరంగల్లులో 65 రూపాయల చొప్పున పంటకు advance చేస్తున్నారు. మరి యిందువుంటే పరిస్థితులనుగురించి ఆలోచించాలి. ప్రభుత్వం fix చేసిన రేటు 79 రూ. అయిన, అదే బియ్యం మార్కెట్టులో 105 రూపాయలు అమ్ముతున్నారు. అంతా చూస్తుంటే బెంగాల్ కరువు జ్ఞాపకం వస్తుంది. అలాంటి కరువు దేశంలో యిప్పుడు వస్తుందనే భయం యేర్పడుతున్నది. ఈ రకంగా కరువు వస్తుందనే అంచనా ప్రభుత్వం దగ్గర లేదు. ఇప్పటికీ తీసుకోలేదు. ఉదాహరణకు, ఈ వేళ వర్షాలు వస్తేనే మనకు పంటలు. ఆ విధంగా వర్షాలమీద ఆధారపడినటువంటి పరిస్థితిలో ఈ నాడు వర్షాలు లేవు అనేటటువంటిది తేలిపోయింది. మొన్న ఈ మధ్యన world conference లో వారు చెప్పింది ఏమిటంటే, ఒక 20 సంవత్సరాల లోపల ప్రపంచవ్యాప్తమైన కరువు ప్రపంచమంతా వస్తుందని చెప్పుతున్నారు. మన దేశానికి మినహాయింపు అనేటటువంటిది ఏమీ ఉండదు. అయితే దానినుంచి మనము బయటపడేదానికి ఏమి చర్యలు, plans తీసుకోవాలి అనేటటువంటిది మన ప్రభుత్వానికి ఆలోచన లేదు. కాని నాకు తోచింది ముఖ్యంగా రెండు స్కీములు. ఈ భూగర్భ జలాలు ఏవైతే వున్నాయో, వాటిని సర్వే చేసి బయటికితీసి, అవి ఏ ప్రాంతాలలో వీలుగా ఉంటుంది అనేటటువంటిది వెంటనే, immediate గా, దానిని రంగానికి తీసుకురావడం చాలా ముఖ్యమైనది. దానికొరకు survey చేయించడానికి measures తీసుకోవడం అవసరమన్నమాట, రెండవది electricity విస్తరించి మనము కేవలం వర్షాలమీదఆధారపడి ఉండకుండా చేయాలి.

Electricity thermal schemes మనకు అమలు చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. మన రాష్ట్రంలో బొగ్గు బ్రహ్మాండంగా ఉంటున్నది ఆ బొగ్గుద్వారా ఉత్పత్తిచేసే టటువంటి electricity ని కొంత మన చేతికి తీసుకొన్నట్లయితే, దానితో కొంత వరకైనా వ్యవసాయాన్ని అభివృద్ధి చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఇప్పుడు మా constituency కి సంబంధించినంతవరకు, ఈ మధ్య సమితి meeting జరిగింది. అక్కడ బావులమీద ప్రధానంగా వ్యవసాయం చేస్తారు రెండువేల ఎకరాల పంట ఈ record crop మేము బావులద్వారా చేస్తాము అని రైతులు ముందుకు వచ్చారు ఆ 2 వేల ఎకరాలు చేయడంకొరకు తగినటువంటి డబ్బు మనము సహాయం చేయాలని, బావులకొరకు, పూడికలు తీయుటకొరకు, ఇంకా ఇతర విధాల సహాయము చేయాలనే టటువంటి ఆలోచనకూడా ప్రభుత్వము ముందుపెట్టడం జరిగింది. బహుశా అది తమకు చేరిఉంటుందని అనుకొంటున్నాను ఈ వేళ మీరు ముఖ్యంగా చేయవలసింది విపరీతంగా బావులు త్రవ్వకోడానికి డబ్బు ఇచ్చి, electricity ప్రాధాన్యత ఇచ్చినట్లయితే మీరు ఏ target నిర్ణయిస్తారో, ఆ target ను అక్కడి రైతాంగము fulfil చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. ఇవన్నీకూడా మీరు చేయవలసియున్నది. తరువాత చెరువులు ఎప్పుడో అనాదిలో వేసినటువంటి చెరువులు, అవన్నీ పూడిపోతున్నాయి. వాటి పూడికలు తీసినట్లయితే, ముందుముందు sources కు ఎప్పుడుకూడా కష్టము లేకుండా guarantee గా supply store అయివుంటుంది అది చేయవలసియుంటుంది ఘనాపూర్ అనేటటువంటిది ఒక పెద్ద చెరువు అదేమాదిరిగా రాజారం అనేది ఒక పెద్ద చెరువు. అవి ఎప్పుడో ప్రతాపరుద్రుడి కాలంలో వేసినటువంటి చెరువులు. వాటికి ఇంతవరకు repairs, maintenance ఏమీలేవు అటువంటి చెరువులు repairs చేసి వాటి పూడికలుగనుక తీసినట్లయితే చాలా బాగుంటుంది. ఆ పద్ధతి maintain చేయవలసియుంటుంది. చివరకు, ఆ జిల్లాకు సంబంధించి చాలా కాలంనుంచి ఒక కోరిక ఉన్నది. అక్కడ గండిరామన్న ప్రాజెక్టుఅని చాలా తక్కువ ఖర్చుతో ఎక్కువ ఉపయోగమునకు వచ్చేటటువంటిది ఉన్నది దానివలన సుమారు లక్ష ఎకరాలు సేద్యంలోకి వస్తుందని దానిని తీసుకోవాలని అక్కడ part సంబంధాలు లేకుండా అన్ని పక్షాలుకూడా కోరుతున్నటువంటిది. ఇదివరకు ముఖ్యమంత్రిగారు సంజీవరెడ్డిగారు అక్కడికి వచ్చినప్పుడు వారికికూడా ఒక విజ్ఞప్తి పత్రము ఇవ్వడం జరిగింది. సరే, వారు ఆలోచిస్తాము, పరీక్షిస్తాము అని అన్నారు. ఇంతవరకు ఏమీచేయడం జరగలేదు, వెంటనే ఆ ప్రాజెక్టు సర్వేచేయించి అమలు జరపడానికి పూనుకొన్నట్లయితే, ఆ వరంగల్ నగరానికి కావలసిన నీటి ఇబ్బంది పోతుంది తరువాత ఆ ప్రాంతమంతా సస్య శ్యామలంగా అధికోత్పత్తిని సాగించడానికి వీలుగా ఉంటుంది. కాబట్టి ఈ విషయాలన్నిటిమీద ఆలోచనచేయడానికి పూనుకొంటారని, ఏదోచెప్పారని note చేయడమేకాకుండా serious గా తీసుకొని, ఇది వెంటనే అమలు జరిపించడానికి పూనుకోవాలని కోరుతున్నాను చివరకు ఒక విషయంగురించి విజ్ఞప్తిచేస్తున్నాను. Levy ని మీరు అమలుజరపడం చాలాచిక్కుతో కూడిన పని కాబట్టి, దానిని వెంటనే ఆపివేసి అదివేరే విధంగా, ప్రభుత్వము నేరుగా కొనేటటువంటి పద్ధతిగనుక అమలుజరిపినట్లయితే, రైతాంగానికి కొంత relief ఉంటుంది అంతేగాని లేకపోయినట్లయితే రైతాంగం చాలా చిక్కులకు, నష్టాలకు, కష్టాలకు

గురిఅవుతుంది. దానివలన అనేక చిక్కులు వస్తాయి, మీరు ఏప్పుడైతే Defence of India Rules అంటున్నారో అది ఒకరిద్దరిని కాకుండా వందల, వేల సంఖ్యలో దాని క్రింద రైతాంగాన్ని అదుపులో పెట్టడం అవుతుంది గనుక, ప్రభుత్వము యొక్క direction అట్లా ఉండదని అనుకొంటాను. ఎందుకంటె రైతులను ప్రోత్సహించి, పంట పండించాలని అనుకొంటె, పండలేదు, మేము ఇవ్వలేము అని చెప్పేటటువంటిది కూడా మినహాయించేటటువంటి ధోరణికి తీసుకొని పోవడం చాలా విచారకరమైన విషయం కాబట్టి వెంటనే అవన్నీకూడా మీరు ఆలోచించి తగినచర్యతీసుకోడానికి పూనుకోవాలని తమకు విజ్ఞప్తిచేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ కె. లక్ష్మీనరసింహారావు (జగత్యాల):—అధ్యక్షా, ఈ సంవత్సరం చూడబోతే దైవముకూడా భారతదేశ శక్తిసామర్థ్యాలను పరీక్షిస్తున్నట్లు కనపడుతున్నది. ఒకవైపు పాకిస్తాన్, చైనా దేశాలునుండి ఉపద్రవము ఎదుర్కొంటున్న ఈ సమయంలో ఈ వర్షభావమువల్ల తీవ్రమైన క్షామ ప్రాంత పరిస్థితులు దేశమంతటా ఏర్పడిన పరిస్థితి మనము చూస్తున్నాము ఇటువంటి పరిస్థితులలో ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో ఎక్కడైతే ఎక్కువపండి మనము ఇతరులకు ఇవ్వగలుగుతూ ఉండేదో అక్కడకూడా వర్షాభావము ఏర్పడి కరువు పరిస్థితులు ఉండడం చాలా శోచనీయమైన విషయం. ఈ పరిస్థితులలో ఎక్కడనుంచో బయటనుంచి ఆహార ధాన్యాలు వచ్చేటటువంటి నమ్మకం అంతగాలేదు. ఏమైనా ఒక అమెరికా దేశమునుంచి గోధుమలు supply అవుతూఉండేది. అదికూడా ఇప్పటి పరిస్థితులలో మనకు గౌరవ ప్రదంగా ఉంటుందో ఉండదో, వారు పెట్టేటటువంటి షరతులతో, వాటినికూడా మనము తీసుకొంటామోలేదో, అవి రాగలుగుతాయో లేదో అనేటటువంటి పరిస్థితి ఉన్నది అటువంటప్పుడు ఈ క్షామ పరిస్థితులను మనము ఎదుర్కొనేది ఎట్లా అనే సమస్య ఉన్నప్పుడు, మనకు ఇక్కడ లభ్యమయ్యే సరుకును దానిని సరిగా వినియోగము చేసుకోవలసిన అవసరం ఎక్కువగా ఉన్నది నేను గత 18 ఆగస్టున శాసనసభ సమావేశములో మా జగ్త్యాల తాలూకా విషయము మనవి చేసుకొని అక్కడ పరిస్థితులను దృష్టికితెచ్చి ఉంటిని దానిని ప్రభుత్వము గమనించి జగ్త్యాల తాలూకాలో drought conditions ఉన్నాయని, కరువు పరిస్థితులు ఉన్నాయని ప్రభుత్వము నిన్న ఇచ్చిన report లో ఒప్పుకొన్నది. ఇది చాలా సమంజసంగా ఉన్నదని మనవిస్తుచేన్నాను అంతేగాక వరంగల్ జిల్లా మొత్తము అంకెలు చూచినప్పుడు, అక్కడ average వర్షం అంత తక్కువగా లేకున్నప్పటికి, అయినా చాలా కాలం పిదప వర్షం పడడంవలన, దానివలన ఉపయోగము లేకుండాపోయింది. అక్కడ one-fourth area wet land ఏదైతే ఉన్నదో అది follow గా ఉంది. కుష్కికూడా సుమారు one-third follow గా ఉందని అంకెలవల్ల మీరు గమనించగలుగుతారు ఇంతపెద్ద మొత్తం కుష్కిలలోకూడా ఏమీ సాగుకాకుండా ఉంది అంటె అక్కడ ఎంత కష్టంగా ఉంటుందో మనము గమనించవచ్చు. మరి పరిస్థితులు ఇప్పుడు చూస్తే ఎట్లాఉన్నదంటె, ఇట్లుకాలినప్పుడు బావి త్రవ్వకొన్నట్లు ఉన్నది. కరువు వచ్చినప్పుడు మాత్రం కరువు వచ్చింది, కరువువచ్చింది, ఈ కరువు నివారణకు ఏమి ఉపాయాలుచేస్తామని అనుకొంటామో మిగతా మామూలు సమయంలో దాన్ని గురించి ఏమీ అనుకోము. అందువల్లన, ఈ కరువు నివారణకు, కొంత long range programme, కొంత short range programme కూడా అవసరమని

అనుకొంటాను. మనకు sub soil water ను కూడా మనకు ఎంతవరకు ఉపయోగించుకోగలుగుతామో అదికూడా ఆలోచించవలసి యున్నది. మనము minor irrigation, minor irrigation అని అంటూఉంటామే ఆ minor irrigation schemes కూడా, వర్షాలమీదనే ఆధారపడినప్పుడు, మనకు అంతగా లాభము ఉండదను కొంటాను. Perennial sources ఎక్కడైతే ఉంటాయో, వాటంటిని tap చేసేటట్లుగా ప్రభుత్వము ఆలోచించవలసి యుంటుంది. మాదగ్గర గోదావరిఉంది అక్కడ lift irrigation ఎంతైనా చేసుకోవచ్చు, కాని lift irrigation schemes ఇచ్చినప్పుడు, అవి 50 feet కంటె లోతుగా ఉన్నాయిగనుక అదంతా possible కాదని అవన్నీ త్రిప్పకొట్టబడినాయి. కాని రెండు engines పెడితే ఎంతైనా lift irrigation చేసుకోవచ్చు అటువంటి schemes తీసుకోలేదు అట్లాగే ఎక్కడైతే perennial river ఉన్నాయో వాటిని అన్నిటిని top చేసి, వాటిని minor irrigation sources లోనే తీసుకువచ్చి ఎప్పటికీ దాంట్లో నీరు ఉండేటట్లు, సాగు అయ్యేటట్లు పండేదిగా చేయగలుగుతాము అనేదికూడా ఆలోచించవలసిన అవసరము ఉన్నది.

తరువాత త్రాగే నీటికికూడా ఇబ్బంది ఉన్నది. బావులలో నీరు లేకుండా పోయింది. కనుక ఆ wells ను deepen చేసేదానికి ఒక కార్యక్రమం చేపట్టి ఆ విధంగా వాటిని deepen చేయకపోతే త్రాగేనీటికి చాలా ఇబ్బంది ఉంటుంది అదే విధంగా ఈ sub soil water ను ఎక్కువగా ఉపయోగపరుచుకొనేందుకు Diesel sets, oil engines మాత్రమే కాకుండా, electricity కూడా మనము విరివిగా ఇవ్వగలిగినప్పుడే విరివిగా అది ఏమైనా ఉపయోగపడుతుంది గాని ఏదో minor irrigation అనుకొంటూ perennial sources లేనిచోట అవి పెడితేమాత్రం ఏమీ లాభముగా ఉండదని మనవిచేసుకొంటున్నాను. ఇదే సందర్భంలో పోచంపాడు విషయంకూడా మనవిచేసుకొంటున్నాను. ఈపోచంపాడుప్రాజెక్టుకూ జగ్త్యాలతాలూకాకు, మెట్టుపల్లి తాలూకాకు, కరీంనగర్ జిల్లాకే చాలా అవసరమైన ప్రాజెక్టు. దానివలన ఒకలక్ష ఎకరాలకంటె ఎక్కువ ఎకరాలకు నీరు పారించే అవకాశం ఉన్నదని 61 లోనే ప్రభుత్వము ఒప్పుకొన్నది. కాని మళ్లీ ఏదో short sighted policyతో దానిని ఇప్పుడు మేము చేయలేము, ఇదేదో బెడద వచ్చింది. పాకిస్తాన్ యుద్ధంవలన అని అంటున్నారు. మరి ఈ రెండు సంవత్సరాలలోనే లక్ష ఎకరాలు మనము సేద్యం చేయగలిగి ఎప్పటికి నీరు పారించగలిగే ప్రాజెక్టును మనము ఇటువంటి పరిస్థితులను సాకు చెప్పి, విడచిపెడితే అది ఎంతవరకు సవ్యమైన ఆలోచనగా ఉంటుందో గమనించవలసిందిగా నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. తరువాత ఈ శిస్తు remission మరి-బకాయీలు వీటన్నింటికి remission ఇచ్చేటటువంటివి అంటె బాకీలు వసూలు కాకుండా ఉండేవి. ప్రభుత్వము తీసుకొనే చర్యగా ఉంటుంది ముఖ్యంగా foder విషయంకూడా ఆలోచించవలసి యున్నది. మా దగ్గర ఎక్కువ forest area ఉన్నది. ఆ forest area లో అన్ని పశువులను పోనిచ్చి, దానిలో ఉండే గడ్డిని కోసుకొనే అధికారంకూడా ప్రభుత్వము ఇస్తుంది. అదే రీతిగా ఈ మొక్కలు, జొన్నలు బయటికి పోకుండా చేసి, వాటిని ఇక్కడనే పెట్టుకొంటె, దానివల్ల కొంత లాభము ఏర్పడుతుందని నేను మనవిచేసుకొంటూ సెలవుతీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ జి. రామస్వామిరెడ్డి (పెద్దకూరపాడు):—అధ్యక్షా, యావద్భారతదేశంలో మిగులు రాష్ట్రం అయినటువంటి ఆంధ్రదేశములో ఎప్పుడూ కని, విని, ఎరుగనటువంటి పరిస్థితులు ఏర్పడడం చాలా దురదృష్టమైన విషయం. గత రెండు రోజులనుంచి మనం సమగ్రంగా చర్చించుకొన్నాము. ఈ సందర్భంలో ప్రభుత్వంవారు గౌరవ సభ్యులయొక్క పరిశీలనార్థం ఒక నివేదికకూడా సమర్పించి ఉన్నారు. దాంట్లో సవివరంగా లేకపోయినప్పటికీ ప్రభుత్వము ఎంతో సమాచారము మనకు ఇచ్చింది. వారియొక్క శ్రద్ధాసక్తులుకూడా దాంట్లో మనకు ద్యోతకమవుతూ ఉన్నది. ఈ నివేదికే కాదు. ముఖ్యంగా ప్రభుత్వం ఒక దీక్షతో, పట్టుదలతో, సానుభూతితో ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ సమస్యను ఒక కంట కనిపెడుతునే ఉన్నారు. కొలది రోజుల క్రితం అన్ని జిల్లాల కలెక్టర్లను, సివిల్ సప్లయిస్ ఆఫీసర్లను రాబట్టి అక్కడ పరిణామాలు, పరిస్థితులు ఎంతో జాగ్రత్తగా అవగాహన చేసుకొని యావత్ ప్రజానీకానికి కావలసిన సహాయ సహకారాలు, సానుభూతికూడ చూపవలసినదిగా యిదివరకే ఆదేశం యిచ్చినట్లు తెలుస్తోంది అందుకు ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను. ఈ పరిస్థితులు దాదాపు గత 100 సంవత్సరాలలో భారతదేశానికి సంభవించలేదనే విషయం స్పష్టంగా తెలుస్తోంది. ఇటువంటి గడ్డు పరిస్థితులనుంచి బయటపడాలంటే ప్రభుత్వం, ప్రజానీకం యావన్మందీ దేశభక్తితో పట్టుదలతో ఎదుర్కొనే ఈ సవాల్ నుంచి బయటపడాల్సిన అవసరం ఉన్నది. ఇప్పుడు యుద్ధ ప్రమాదంకంటె ఆహార కొరత యింకా చాల ప్రమాదమైనదనే విషయం అందరికీ తెలుసు దీనికి తగిన కట్టుబాట్లు చేస్తూ రైతాంగానికి సహాయం అందించవలసిన బాధ్యత ఉన్నది రైతులకు రక్షణ కలిగించే పంటల భీమా, పశువుల భీమా అమలు చేసియుంటే యింకా వారి పరిస్థితి బాగుండేది ప్రకృతి వైపరీత్యంవల్ల ఇటువంటి అవాంతర పరిస్థితి ఏర్పడితే ఎవరూ నిరోధించలేరు ప్రభుత్వం సానుభూతితో తనకు ఉన్నదానిలోనే జాగ్రత్తపరచుకోవాలి. మనది సర్‌ప్లస్ రాష్ట్రం అనేపేరు. ఈ పరిస్థితులలో కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపవలసిన ఆహారధాన్యం తగ్గించుకొని మన యింటిని కూడా జాగ్రత్తపరచుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. మాగాణీ ప్రాంతాలలో కొద్దిగ పండినా మెట్ట ప్రాంతాలు బాగా దెబ్బతిన్నవే. రాయలసీమ, క్షామానికి నిలయం అనుకుంటూంటాము. వారు ఆ పరిస్థితులకు అలవాటుపడి చెరువులు, బావులు త్రవ్వుకోవడం, ఆ పరిస్థితులు ఎదుర్కొనడం జరుగుతోంది కాని మేము గుంటూరు జిల్లా [illegible] ప్రాంతాల రకం, అటువంటి అలవాట్లు లేవు ఈ సంవత్సరం పత్తి పల్లి, [illegible] నర్సారావుపేట మొదలైన మెట్ట ప్రాంతాలు సమూలంగా దెబ్బ [illegible] కలెక్టర్లుకూడ ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చారు. ఈ సందర్భంలో ప్రభుత్వంవారు గ్రామాధికారుల లెక్కలమీద ఆధారపడక, ఇప్పుడు గౌరవ సభ్యులు, కలెక్టర్లు యావన్మందీ ఒక నిర్ణయానికి వచ్చారు కాబట్టి వెంటనే అన్నిరకాల ఋణాలు వాయిదా వేయడమేగాక ఆహారధాన్యాలు, పశువుల మేత కొనుక్కొనేందుకు ధాన్యం రూపేణా, మేత రూపేణా, అప్పులు యివ్వడం అవసరమని, సమంజసమని, మనవిచేస్తున్నాను, ఇప్పుడు డెవలప్‌మెంట్ లోన్సు లేండ్‌మార్ట్‌గేజ్ బ్యాంకుల ద్వారా యిస్తున్నారు. రైతులు బాధలు తట్టుకోలేక వేరే అప్పులు తెచ్చుకొనుటకు ఉపయోగించుకొంటున్నారు, నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు ఏరియాలో ప్రభుత్వం [illegible]

నామినల్ చార్జెస్ వేసి దున్నించి ఆ భూమిని సాగులోకి తెచ్చేందుకు తోడ్పడటం బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. విద్యుచ్ఛక్తికూడ సప్లయిచేసి తోడ్పడవలసియున్నది. వీటన్నింటికి వెంటనే ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకొని కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కనీసం రు. 100 కోట్లు అయినా లోన్‌గా గాని, Famine Fund గా గాని కోరవలసినదిగా మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు (పాతపట్నం).—అధ్యక్షా, మొత్తం మీద 1965 సం. చాల చెడ్డ సంవత్సరంగా పరిగణింపబడింది అటు మొత్తం భారత దేశానికి, ఇటు రాష్ట్రానికికూడ చాల చెడ్డ సంవత్సరం ఇటువంటి పరిస్థితులు ఏ విధంగా ఎదుర్కొనవలెనో చాల తీవ్రంగా ఆలోచించవలసిన అవసరం ప్రతి ఒక్కరిపైన ఉన్నది. దురదృష్టవశాత్తు రైతులపట్ల ఆ వృత్తిపట్ల ప్రభుత్వాలు ఎంతవరకు అశ్రద్ధ చేశాయనేది చెప్పే దానిని బట్టి స్పష్టంగా కనబడుతుంది. కరువు అనేది ప్రతి సంవత్సరం ఏదో ప్రాంతంలో వస్తూనే ఉన్నది కరువు వచ్చినప్పుడు ఏమి చేయాలి అనేది ఆలోచిస్తున్నాము గాని అసలు కరువు రాకుండ నివారణోపాయాలు ఆలోచిస్తున్నామా? అని ప్రశ్నిస్తున్నాను. Underground water అంతాపైకి తీసి వ్యవసాయానికి సహాయం చేయడానికి ఆలోచన యీనాడు ప్రభుత్వంలో లేకపోవడం విచారకరము. ఈ విధంగా ఉంటే ఢిల్లీలో పెద్దలు విషయాలు తెలుసుకోకుండ ఆంధ్ర దేశంలో ఏమీ దెబ్బ లేదు, ఇతర రాష్ట్రాలకు ఉన్నది అని ప్రకటనలు చేస్తున్నప్పుడు ఇక్కడ ప్రజానీకం యొక్క ఆందోళనకు కోపానికి గురిఅవుతున్నారనే విషయం వారు గమనించకుండా ఉన్నారు. విషయాలు తెలుసుకోకుండా లేనిపోని స్టేటుమెంట్సు యివ్వడం న్యాయం కాదని గట్టిగా చెప్పదలచుకున్నాను. వ్యవసాయ దారుడు ఈనాడు ఎటువంటి దుస్థితిలో ఉన్నాడో గమనించాలి తన ఆర్థికస్తోమతను, యావత్తు ఆస్తిని పొలములో పెట్టగా, పంట రాక బాధపడుతుంటే, పండలేదు అనే సానుభూతి మాటలైనా అనకపోయినప్పుడు ఆ రైతు ఏ విధంగా బాధ పడుతాడో గమనించాలి. ఈ శాసనసభలో రైతులకు ప్రతినిధులుగా కూర్చున్నామని అనుకుంటున్నామే, బహుశా మేముకూడ అశ్రద్ధ చేస్తున్నామేమో; శాసన సభలో రైతులకు ప్రతినిధులుగా కూర్చున్నవారము గట్టిగా మాట్లాడితే యిటువంటి అశ్రద్ధ జరిగియుండేది కాదేమో అనిపిస్తోంది. ప్రభుత్వం వెంటనే పర్మనెంటు మెజర్సు ఆలోచించాలి. ఈ కరువు ఏ విధంగా గట్టు ఎక్కడమా అనేదేకాదు కరువులు లేకుండ చేసుకునే మార్గాలు ఉన్నవి. పర్మనెంటు మెజర్సు ఏ విధంగా చేయాలో చూడాలి. వ్యవసాయ దారునకు పంటలు పోయిన తరువాత ఆయన ఆర్థిక పరిస్థితి ఏ విధంగా మారుతుందో గమనించుట లేదు. ఒక అగ్రికల్చర్-కమిషన్‌ను వెంటనే అప్పాయింటుచేసి యివాళ రైతుల ఆర్థిక పరిస్థితి ఏ విధంగా ఉన్నది, ఎటువంటి సదుపాయాలు చేయాలి, అనేది పరిశీలన చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను-ప్రతి సంవత్సరం బడ్జెటులో కరువు నివారణ గురించి 1 కోటి రూపాయలు పైన ప్రత్యేకించి ఉండియుంటే యిటువంటి పరిస్థితులు ఏర్పడినప్పుడు ఎదుర్కొనుటకు అవకాశం ఉంటుంది. అదికూడ చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. నాకు చాల బాధ అనిపిస్తోంది—ఈ రిపోర్టులో శ్రీకాకుళం జిల్లా బొబ్బిలి చీపురుపల్లి తాలూకాలలో drought conditions ఉన్నవని మాత్రమే వ్రాశారు.

ఇప్పుడు ఆ జిల్లాలో యింకా కోతలు కాలేదు. ఇదే సమయంలో, ఈ రిపోర్టు పంపిన వారు గాని, ఇక్కడఉన్న పెద్దలుగాని వెళ్లి అక్కడ వాస్తంగా ఏ పరిస్థితులు ఉన్నవీ ఏ ఏభాగాలలో పంటలు పోయాయనేది గమనించాలి. ఇక్కడ వ్రాసినంత మన రైతాంగానికి పండిందని భావిస్తే తప్పు, పొరపాటు అని మనవిచేస్తున్నాను కృష్ణమాచారిగారు ఏ విధమైన స్టేటుమెంటు యిచ్చారో అదే విధంగా మన ప్రభుత్వం మన రైతాంగంపట్ల యివ్వకూడదని మనవిచేస్తున్నాను కరువు వచ్చినా రైతాంగానికి శిస్తు రెమిషన్ యిస్తే బాగుపడతారని కాదు. ఈ శిస్తు రెమిషనుకు, కరువు వచ్చిందని చెప్పుకునే దౌర్భాగ్యస్థితిలో రైతులేడని మనవిచేస్తున్నాను వారికి వచ్చిన ఆపదను సానుభూతితో చూస్తున్నారని, ఉద్యోగస్థులు చూస్తున్నారనే భావం రైతాంగం పొందాలని మనవిచేస్తున్నాను 0-4-0 పండింది కాబట్టి అది మార్చండి అనికాదు రైతులు కష్టపడేటప్పుడు అతని కష్టానికి, అతని ఆవేదనకు గురికావద్దని ఉద్యోగస్థులకు మనవి చేస్తున్నాను ఈ సమయంలో మీరు వారి సానుభూతి సంపాదించండి. వారు కష్టాలలో ఉన్నప్పుడు "మీరు కష్టంతో ఉన్నారు, మీకు ఏమి సహాయం చేయాలి''అని అడగండి. 20 కోట్ల రు. శిస్తురెమిషన్ ఇచ్చినంత మాత్రమున ప్రభుత్వానికి నష్టంలేదు. అవసరం వచ్చిననాడు ఎటువంటి పన్నులు వేసుకోటానికైనా సంసిద్ధంగా ఉన్నాము మా జిల్లాలో కలెక్టర్, తహశీల్దార్, ఆర్ డి ఒ 10 గ్రామాలకుపోయి అక్కడి పొలం చూశారు ఆ పొలంలో నీరు లేదు. అక్కడ నీరు పెట్టటానికి అవకాశంలేదు తహశీల్దార్‌గారు ఒక వెన్ను తీసివిరిస్తే పాలు వచ్చాయి. అది పండుతుంది అన్నారు నేను చాలా బాధపడ్డాను. అది పండదు అన్న సంగతి ఆయనకు తెలియదు వ్యవసాయం పట్ల అనుభవంలేని మనుషులు ఇవాళ అజ్మాయిషికి వెళ్ళి, ఎంత పంట పండుతుందో ఎక్కడ పంట పండుతుందో చెప్పటం విచారకరము ఇక్కడ నాలుగణాల పంట పండింది, ఇక్కడ ఆరణాల పంటపండింది అని చెప్పగల తాహతు వారికి ఎక్కడ నుండి వచ్చింది? అక్కడి రైతాంగం ఇటువంటి అమాయకులు. చేతకానివారు ఎందుకు అజమాయిషీకి వచ్చారని అడుగుతుంటే నేను జవాబు చెప్పలేని పరిస్థితిలో ఉండిపోవటం జరిగింది. కనుక, ఎగ్రికల్చర్ కమీషన్‌ను ఎపాయింట్‌చేసి ఇవాళ ఉన్న పరిస్థితులు తెలుసుకోండి రాయలసీమ దెబ్బతిన్నది, శ్రీకాకుళం, విశాఖజిల్లాలు ఇంకా దెబ్బతింటున్నవి అంటే, అందుకు బాధ్యత మనం వహించవలసిఉంటుంది. మాకు భగవంతుడు ఇచ్చిన నదులు కావలసినన్ని ఉన్నవి ఆ నదుల నీరు ఉపయోగించుకొంటే ఇవాళ విశాఖ. శ్రీకాకుళం జిల్లాలలో 5.10 కోట్లు ఖర్చుపెట్టి [illegible] కార్యక్రమం చేస్తే అక్కడ కృష్ణా గోదావరిడెల్టా కంటె హెచ్చు పంటలు [illegible] ఆంధ్రదేశానికి ధాన్యం సప్లయిచేసే తాహతు అక్కడి రైతాంగానికి ఉంది. అక్కడి రైతాంగానికి ఆ పట్టుదల ఉంది. అక్కడి [illegible] అది వినియోగించు కోటానికి ప్రయత్నించకుండా — ఎంతసేపూ [illegible] రు. లో కోట్ల రు. లో ఖర్చు పెడతామనే [illegible] పర్మినెంట్ మెజర్స్ గురించి ఆలోచించాలి. నేను విశాఖ, శ్రీకాకుళంజిల్లాలు పర్యటించినపుడు అక్కడి ప్రజలు అన్నారు [illegible] జిల్లాలు [illegible] భగవంతుడు ఇచ్చిన [illegible] వినియోగించుకోలేక పోతున్నాము [illegible] దీనికి [illegible] చేయాలని అక్కడి ప్రజానీకం కోరుతున్నారు. దానికి ప్రభుత్వం [illegible]

ఒక డెవలప్‌మెంట్ బోర్డు వేయాలి. మీరు ఒక డెవలప్‌మెంట్ బోర్డువేసి న్యాయంగా సంవత్సరానికి యీ బడ్జెట్ లెక్కల ప్రకారం మాకు రావలసిన 20 కోట్ల రు. లు ఆ రెండు జిల్లాలలో ఖర్చుపెట్టండి. మూడేళ్లలో ఆంధ్రదేశానికి ఎంత ధాన్యం కావాలంటే అంతధాన్యం సప్లయిచేయటానికి అక్కడి ప్రజానీకం, రైతాంగం సంసిద్ధంగా ఉన్నదని మనవిచేస్తున్నాను ఆహార సమస్య ప్రజలలో తీవ్రరూపం దాల్చకుండా ఉండటానికై, ప్రభుత్వ ఉద్యోగస్థులు రైతాంగంపట్ల, ప్రజలపట్ల ఎంతో సానుభూతితో ఉండి, యీ ఆహారసమస్యను ఆధారంచేసుకొని, దానిద్వారా అక్రమంగా డబ్బు గడించటానికి ఎవరైతే ప్రయత్నం చేస్తారో వారిని ఉరితీసినా తప్పులేదు అటువంటి వారిపై తీవ్రమైన చర్యలు తీసుకోటానికి ప్రభుత్వం పూనుకోవాలి అపుడే కష్టకాలంలో ప్రజలను ఆదుకోటానికి అవకాశం ఉంటుంది మనం ప్రజలకు కార్యక్రమాలు చూపించి, అభివృద్ధి కార్యక్రమాల ద్వారా దేశాన్ని ముందుకు తీసుకుపోవాలని మనవి చేస్తూ, నాకు యీ అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు నా ధన్యవాదాలు అర్పిస్తున్నాను.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:— అధ్యక్షా, మనకు తగాదా ఎక్కడా వచ్చిందంటే మనం ప్లానింగ్ ప్రారంభించినపుడు మనదేశంలో ఆహారస్థితి విషయమై ఉన్న అర్జెన్సీ అత్యవసరపరిస్థితి అన్నది 1950-1951 వ సంవత్సరములో ప్లానింగ్ కమీషన్‌వారు రిపోర్టు వ్రాసినపుడే గ్రహించలేదు ఆనాడు చెన్నపట్టణం లెజిస్లేచర్‌లో మేమంతా ఉన్నప్పుడు ఆ ప్లానింగ్ కమీషన్ ఫస్టు రిపోర్టు చర్చకు వచ్చిన సమయంలో నేను మాట్లాడాను అని చెప్పటం ఇమ్మోడెస్టు కాకపోతే నేను మనవి చేస్తాను. నేను అప్పుడే చెప్పాను.—"This planning is no planning, because they have not understood the urgency of the food problem in India," అధ్యక్షా, మనకు స్వతంత్రం రావటంతో మనకు బర్మా యొక్క సప్లయి పోయింది. పాకీస్తాన్ విడిపోయింది. ఆ కారణంచేత సెల్ఫ్ సఫిషియంట్‌గా ఉన్న ఇండియా దేశము డెఫిషిట్ దేశంగా తయారైనది మొదటి ప్లాన్ సమయంలో యీ జాగ్రత్త పడవలసినది. కాని, ఏమి వ్రాశారంటే-మనిషికి 13 ఔ. చొప్పున లెక్క వేసుకుంటే మొదటి ప్లాన్ పీరియడ్ ఆఖరుకు మనకు 21 లక్షల టన్నులు డెఫిసిట్ ఉంటుందని వ్రాశారు. ఆహారధాన్యాలనుబట్టి, వాటి సప్లయినిబట్టి, స్వేచ్ఛగా దొరికే విషయాన్ని బట్టి మిగిలినటువంటి ఆర్థిక వ్యవస్థ అంతా ఉంటుంది. నిన్న ముఖ్యమంత్రిగారు మమ్మల్ని కొంతమందిని పిల్చి చర్చిస్తున్నప్పుడు లచ్చన్నగారు కంట్రోళ్లు తీసివేసినట్లయితే ధరలు తగ్గుతాయని చెబితే, పప్పుదినుసులకు కంట్రోలు లేదుకదా, దానికి ధరలు హెచ్చు ఎందుకయినవి అని అన్నారు. దేశంలో ఉన్న వ్యవస్థ అంతా ఇన్‌ఫ్లేషన్ అయ్యేటటువంటి ప్లాన్ అంతా వ్రాస్తూ ఇన్‌ఫ్లేషన్ ఏదైనా తగ్గటానికి అవకాశం ఉన్నది అన్నట్లయితే వెంటనే ఇన్‌ఫ్లేటరీ మెజర్ ఒకటి కలుపుతూ ఉన్నటువంటి ప్లానింగ్‌లో ఆహారధాన్యాలకు-బియ్యానికి, స్టేబుల్‌ఫుడ్‌క్రాప్‌కు, గోధుమకు-ఖరీదు హెచ్చు అయితే అన్నింటికికూడా-కంట్రోలు ఉన్నా, లేకపోయినా,-స్పైరల్ హెచ్చు అవుతుంది. అది ఎప్పుడూ గ్రహించలేదు మా ఊళ్లో ధరలు నిర్ణయించలేదు. మా ఊళ్లో బియ్యం కిలో 150 దమ్మిడీలు ఉంది. మా విజయనగరంలో నిర్ణయించలేదు అక్కడ 150 దమ్మిడీలు ఉంది ప్రతిచోట అట్లాగే ఉంది. మాకు

టెలిగ్రామ్స్ వస్తున్నాయి మీరు ధరలు ఎలా నిర్ణయిస్తారు? మధ్యలో ఫుడ్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా అని ఒక కొత్తవారిని తీసుకువచ్చారు. వీరు రావటం వల్ల ప్రతి కిలో గ్రాముకు 8 దమ్మిడీలు అనవరంగా ఖరీదు హెచ్చుచేశారు. 7 నుండి 9 దమ్మిడీల వరకుకూడ ఫుడ్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా ఉద్యోగస్థులకోసం మనం ఇచ్చుకోవటం జరుగుతున్నది ఇపుడు ప్రజలు తిండిలేక ఆకలితో బాధపడు తున్నటువంటి యీ సమయంలో ''మేము పెద్ద ఉద్యోగస్థులను కొంతమందిని పెట్టాము కాబట్టి వారికి, 8, 9 దమ్మిడీలు హెచ్చు ఇవ్వవలసింది'' అని గవర్నమెంటు ఆర్డర్‌లో ఉంది మనం మొట్టమొదట ఫుడ్ గ్రో చేసుకోవలసిన అర్జెన్సీని తెలుసుకో లేదు 1951లో వి. టి కృష్ణమాచారిగారు—మనయొక్క ఫుడ్‌డెఫిషిట్ చాలా ఉంది కాబట్టి, ఇది నేషనల్ ప్రాబ్‌లమ్ కాబట్టి—పెద్దపెద్ద రివర్సు వున్న స్టేట్సు అన్నింటితో (సౌత్ ఇండియాలో) ఒక కాన్‌ఫరెన్సు పిలిచారు. ఫుడ్ విషయంలో మన దేశం లోటుదేశం అయింది కాబట్టి గోదావరి కృష్ణ నీరు అంతమందికి సప్లయిఅయ్యేటట్లు—తొందరగా, చౌకగా, విస్తృతంగా యీ ధాన్యం పెంచుకొనే మోస్తరుగా ఒక స్కీము మనం తయారుచేసుకోవాలని 51లో ఆ కాన్‌ఫరెన్సు పెట్టారు. తర్వాత, ఇంజనీర్స్ అంతా కూర్చుని ఒక కమిటీ రిపోర్టు వ్రాశారు. ఆ రిపోర్టు వారు ఒప్పుకొన్నారు. అదే 1951 కృష్ణాగోదావరి ఎవార్డ్ అన్నటువంటిది అది చేసి పదేళ్లు అయినది. మనదేశంలో కృష్ణమీద పెద్ద స్కీము ఒకటి మాత్రం ఆరంభమైనది. మిగిలినవేవీ కాకుండా—ఒక నదిమీద ఒకటే స్కీము ఇస్తాముగాని, మరొకటి ఇవ్వలేమని చెబుతూ, కృష్ణానదిమీద ఒకటే ఇస్తాము, గోధావరి నదిమీద ఒకటే ఇస్తాము, ఇది ఏది అని మీమాంసచేసుకొంటూ ఆలస్యం చేయటము, కృష్ణా గోదావరి డెల్టాలో పుష్కలంగా పండించటానికి 100 లక్షల ఎకరాల భూమి ఉండగా, కేవలం రాజకీయ కారణాలవల్ల ఇతర రాష్ట్రాలకు ఆ నీరు ఇస్తాము, వారు వాడుకొన్నా, వాడుకోక పోయినా—మీరు మాత్రం వాడుకోటానికి వీలులేదు అన్నటువంటి ఒక కొత్త వాతావరణం కల్పించి—51లో ఇచ్చినటువంటి ఎవార్డ్‌ను 63వ సంవత్సరంలో నాశనం చేసినటువంటి విషయం అనేక పర్యాయాలు మన శాసనసభలో ప్రస్తావనకు వచ్చింది. ఈనాడు వర్షాలు లేవు, గడ్డు ఆహార పరిస్థితి వచ్చింది అంటున్నారు వర్షాలు లేకపోయినప్పటికీ, వర్షాభావం అయినప్పటికీ—మనకు బ్రహ్మాండమైన నదులు ఉన్నవి. వర్షాభావంయొక్క ఇబ్బంది లేకుండా చేసుకోవటానికి ప్రొటక్టివ్‌గానే నదులపై రిజర్వాయర్స్ నిర్మించుకొనే విషయమై ప్రపంచంలో ఇంజనీర్స్ అంతా ఆలోచించారు. మనదేశంతో అవి తొందరగా చేయటానికి ప్రయత్నించకుండా, రాజకీయ కారణాలతో మనకు 12 లక్షల ఎకరాలకు సరిపోయే నీరు తగ్గించారు. వారు పూండా వాడుకోలేదని చెప్పాను వారు వాడుకొన్నా, వాడుకోకపోయినా, ఆ నీరు మనం వాడుకోటానికి వీలులేదని వారు అంటున్నారు తుంగభద్రలో వారు వాడుకోకపోయినా సరే, ఆ నీరు మనకు ఇవ్వము అంటున్నారు. ఈ మధ్య మరొక వాదన చెప్పారు. ఈ సంవత్సరంలో కృష్ణాగోదావరికి కూడ వర్షాలు లేక పోవటంవల్ల నీరు తగ్గిపోయింది అన్నారు. రెయిన్‌ఫాల్ షీట్స్ నేను స్టడీ చేశాను. పాత టైమ్స్ ఆఫ్ ఇండియాది జూన్, జులై, అగస్టు, సెప్టెంబరు అక్టోబర్‌ది—ప్రతి 15 రోజులది చూశాను. ఇపుడు ఆ రెయిన్ ఫాల్ షీట్స్ వాళ్లను తెచ్చి చూపమనండి. [illegible]

కూడ నార్మల్ కంటె ఫ్లస్ ఉంది. నార్మల్‌కన్నా తక్కువ లేనేలేదు. పడమటి కనుమలలో నార్మల్‌కన్నా హెచ్చుగా వర్షం పడినపుడు—కృష్ణా గోదావరి నదులలో నీరు తగ్గిపోయింది కాబట్టి నీరు సరఫరా కావేదని మొన్న పి. డబ్ల్యు. డి. మంత్రిగారు చెప్పినపుడు అది అసలు వినటానికే ఆశ్చర్యంగా ఉంది. విన్నకూడ కాల్ఎటెన్షన్ మోషన్ మేము ఇచ్చాము అయ్యా, ఇపుడు 12 వేల క్యూసెక్కులు నీరు రావలసి నటువంటి స్లూయిసెస్‌లో 7,600 కన్నా హెచ్చు డ్రా చేయటానికి వీల్లేకుండా ఉంగి, ఆ స్లూయిసెస్ మరమ్మతు చేయించమని నేను కాల్ ఎటెన్షన్ నోటీసు ఇస్తే, స్లూయిసెస్ వైడెన్ చేయటమో, లేకపోతే సప్లిమెంట్ స్లూయిసెస్ కట్టడమో చేయించక పోతే గోదావరి, కృష్ణ క్రింద పంట అంతా దెబ్బతింటున్నదని చెబితే, మంత్రిగారు ఏమి జవాబు చెప్పారు? నీరు షట్టర్స్ మీదనుండి సముద్రంలోకి ప్రవహిస్తున్నదని నేను చెబితే, మంత్రిగారు ఏమీ జవాబు చెప్పారు? మిత్రా కమిటీ రిపోర్టు చూస్తున్నాము; బారేజ్ ఎక్కడ కట్టటమా అన్నది ఆలోచిస్తున్నాము. మేము జాగ్రత్తగానే ఉన్నాము అని చెప్పారు నేను వేసిన ప్రశ్న ఏమిటి? వారుచెప్పిన జవాబు ఏమిటి? కాలెటన్షన్ మోషన్‌కాబట్టి మేము ఏమీ మాట్లాడ డానికి వీలులేకపోయింది. నేను ఆ జవాబు విన్నతరువాత ఆశ్చర్యంలో మునిగి పోయినాను. 'మేము జాగ్రత్తగానే వున్నామని చెప్పడమేగాని. ఎక్కడ ఎప్పుడు జాగ్రత్తగా వ్యవహరించారో తెలియదు. గుల్హాతీ కమిషన్ వచ్చినప్పుడు వారినడగకుండా వుండిపోయినారు; నీరుపోకుండా చూడలేదు. ఇప్పుడు వచ్చి స్లూయిసెస్‌పై డెన్ చేయించాలి. సిల్ట్ నాలుగయిదడుగులు వుందని మొన్న అగ్రికల్చరల్, ఫోరమ్‌లో తిమ్మారెడ్డిగారు చెబితే 'నిజమే' అని ఇంజనీర్లు ఒప్పుకున్నారు. దానికి మీరు ఏమిటి చేస్తున్నారు. 'మొన్న యీ అగ్రికల్చరల్ ఫోరమ్ అయిపోయింది. ఇప్పుడు మీరు ఏమిటి చేస్తున్నారు దానికి?' అని కాలెటన్షన్‌మోషన్ యిస్తే 'మిత్రా కమిటి రిపోర్టు బారేజ్ ఎక్కడ కట్టాలో ఆలోచిస్తున్నాం' అన్నారు ఈ విధంగా ఆలోచి స్తూవుంటే మనకు ఆహారంకొరత కాక మరేమవుతుంది అని అడుగుతున్నాను అంకెలు అడిగితే యీ అంకెలు యిచ్చారు. నాకు యీ అంకెలు తప్పో, రైటో కూడా తెలుసుకోడానికి చాలా యిబ్బందిగావుంది ఉదాహరణకు విశాఖపట్టణం తీసు కుందాం. విశాఖపట్టణంలో టోటల్ క్రాప్డు ఏరియా 13 లక్షల ఎకరాలు. ఈ సంవత్సరం కల్టివేట్‌చేసింది, ఫాలోగా వున్నటువంటిది చూసినట్లయితే, వెట్‌డ్రై కలిపి, 13 లక్షల ఎకరాలు. కాని యిందులో వెట్‌డ్రై కలిపి 10 లక్షలు చూపించారు. ఇందులో కరెంట్ ఫాలోస్ అనేవి 81 వేల ఎకరాలు వున్నది. ఇందులో కూడా 83 వేల ఎకరాలుంది. మిగిలిన 13 లక్షల క్రాప్డు ఏరియాకు 10 లక్షలు యిందులో వెట్, డ్రై, రెఫ్డ్ ఫాలో, కల్టివేషన్ కలిపివేశారు. అందువలన యీ అంకెలపై మేము డిపెండ్ కావటానికిగాని, నమ్మటానికిగాని కష్టంగావుంది. బహుశా వారు యింతవరకు నిద్రపోతువుండారు, మేము పత్తి డిచేసేప్పటికి స్టాటిస్టికల్ క్రాప్ అట్లాస్‌లోవున్న అంకెలు వేసి మా నెత్తిపై పడేసినట్లుగావుంది. ఈవిధంగా గవర్నమెంటు అయితేనేమి, ఉద్యోగులు అయితేనేమి నిర్లక్ష్యభావంతో 'మాకు ఎప్పుడూ ప్రమాదంరాదు. ఏదో

ఒకటి కొట్టుకుపోతుంది, లేకపోతే అమెరికా మాతో స్నేహంగా వుందిగదా, వీటో, రైసోవాళ్లు పంపుతూవుంటారు. సంవత్సరానికి 30 కోట్ల రూపాయిలు విదేశీ ఓడలకు కిరాయి యిచ్చి దిగుమతి చేసుకుంటాము 'అనే ఉద్దేశం. ఉదాసీన'భావం వుండడంవలన, యీ సంవత్సరం దురదృష్టవశాత్తూ వర్షాలుకూడా లేకపోవడంతో మనం యింత పెద్ద యిబ్బందిలో యిరుక్కోవడం జరిగింది.

అధ్యక్షా, నేను మాడుగుల నియోజక వర్గంనుండి వచ్చాను నేనాపేరు యిక్కడ మాట్లాడుతున్నప్పుడు, పది మాట్లు చెబుతూ వుంటాను కాబట్టి తమరు వినేవుంటారు, అక్కడ రెండు బ్లాకులున్నాయి. రావికమతం బ్లాకు, మాడుగుల బ్లాకు ఆవి అందులో దొండపూడి రావికమతం, వేడివాడు, బుచ్చెయ్యపేట, బైలిపూడి, అబ్జాపురం, మాడుగుల, వీరభద్రపేట అనే గ్రామాలనుండి నాకు టెలిగ్రాములు, ఉత్తరాలు వచ్చాయి 'మా పంటలు నాశనం అయిపోయినవి, ప్రభుత్వం గుర్తించి రెమిషన్ యిస్తామని అన్నారట, మా గ్రామాలనుకూడా అందులో కలపవలసినది'అని. ఒక గ్రామం అందులో కలిపినప్పుడు ఆ ప్రక్కన గ్రామాలుకూడా అదేమోస్తరుగా ఉంటాయి. మాకువున్న 120 గ్రామాలలోను దగ్గరదగ్గర 80, 90 గ్రామాలలో శుభ్రంగా, పంట ఏమీ లేకుండా నాశనం ఆయిపోయినది. ఆ విషయాన్ని తప్పకుండా నోట్ చేసుకోవలసినదిగా మంత్రిగారికి మనవిజేస్తున్నాను. అయితే, పాత రెమిషన్ పద్ధతి ప్రకారంగా అయితే మాకు చాలా యిబ్బంది వస్తుంది; మిగతా వారు కూడా యీ విషయంచెప్పారు. నాలుగణాలు-వన్ఫోర్తు-క్రాప్వుంటే రెమిషన్, అంతకంటే హెచ్చు రావాలని ప్రతివారు చెబుతున్నారు మంత్రిగారు యీ విషయం నోట్ చేసుకోవాలి. 50 పర్సెంట్ క్రాఫ్పోతే యింక వాడికి మిగిలేది ఏమి వుంటుంది? అది అతిశయోక్తి ఏమీకాదు 50 పర్సెంట్ క్రాఫ్ పోయినప్పుడు ఫుల్ రెమిషన్ తప్పకుండా యిచ్చితీరాలి.

ఇంక పండినది ఏవిధంగా అదా చేసుకోవాలి? ఏవిధంగా ప్రజలకు అందజేయాలి? ఇదొక ప్రధానమైన సమస్య. హైదరాబాదు ముఖ్యపట్టణం, పెద్ద పట్టణం కాబట్టి గవర్నమెంటు యిక్కడ అనేకమైన ఏర్పాట్లుచేస్తుంది. పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు గారు వివరంగా చెప్పారు. ఈ మధ్య మేము కొన్ని రేషన్షాపులకు వెళ్లి చూడడం జరిగింది రైస్ను మీరు ఫుడ్ కార్పొరేషన్ ద్వారా అంతా కలెక్టు చేయలేరని నేను చెబుతున్నాను. మీరు పెట్టే రేషనింగువలన సరియైన డిస్ట్రిబ్యూషన్ చేయలేరు. మీరు లేనప్పుడు స్టాట్యుటరీ రేషనింగ్ మంచిదేకాని, దానికి నిజమైన [illegible] ఏమిటి అంటే. ప్రకాశం పంతులుగారు ముఖ్యమంత్రిగా, వుండగా [illegible]లో ఇంట్రడ్యూస్చేసి- తరువాత గుంటూరు కృష్ణాజిల్లోకూడా ఇంట్రడ్యూస్ చేద్దామనుకున్న ప్రొడ్యూసర్-కం-కన్స్యూమర్ కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీ అనేదాని చరిత్ర సూక్ష్మంగా, ఆ పద్ధతి ఏమిటో మీముందు మనవిజేస్తాను. ఇప్పుడు మనం [illegible] కలెక్టుచేసి లేనిచోట్ల యిద్దామను కుంటున్నాం. వారి ఉద్దేశంకూడా అదే, అయితే యిప్పుడు అదివెరవేరకుండాపోయింది. అందుచేత ప్రకాశంగారు ఉద్దేశించిన పద్ధతి [illegible] ఒక జిల్లాను [illegible] [illegible] 80 భాగాలు చేయండి. ఆ ప్రాంతంలో వున్నవారు [illegible] ప్రొడ్యూసర్స్కూడా, అందులో మెంబర్సు అవుతారు. [illegible]

కూడామెంబర్సు అవుతారు అది ప్రొడ్యూసర్సు-కం-కంస్యూమర్సు కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీ అవుతుంది దానికి ఫినాన్సింగ్ అంతాకూడా గవర్నమెంట్ సివిల్ సప్లయ్సునుంచి చేస్తారు. అమ్మిన తరువాత డబ్బు రికవర్ చేస్తూ వుంటారు. దానికి మన రిజర్వు బ్యాంకుకూడా కావలసినంత ఓవర్ డ్రాఫ్టుకూడా యివ్వడానికి సిద్ధంగా వుంటుంది. ఎందుకంటే ఎదురుగుండా సస్యం కనబడుతుంది కాబట్టి ఏవిధంగా పంచిపెడతామనే సమస్యవుండదు మా చిన్న ఏరియాలో మా రిక్వయిర్ మెంటు ఎంతో చెబితే ఆ సొసైటీ మాకు పంపుతుంది. పెద్ద పెద్ద గోడౌన్స్ బాధవుండదు పెద్దపెద్ద గొడౌన్స్‌లో అయిదారు నెలలు అలా వుండిపోయి, ముద్ద అయిపోయి పాడైపోతూ వుంటుంది. ఇంత గొడౌన్‌లో నుండి యూస్‌లెస్ అవడంవలన తీసిపారేయవలసి వచ్చిందని పత్రికలలో చూస్తూ ఉంటాము. అప్పుడు యీ బాధవుండదు; యీ సొసైటీలను ఏర్పాటు చేసినట్లయితే, నిన్న ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడుతూ 'తప్పకుండా యిది ఐడియల్ సిస్టమేగాని, యీరోజున దీనిని మేము ఎట్లా ప్రవేశపెట్టగలము' అన్నారు. పోనివ్వండి, ఇప్పుడైనా ఆలోచించండి కంట్రోల్డ్ కమోడిటీస్ అన్నింటినీకూడా యీ సొసైటీస్ ద్వారా మనం పంపకం చేసినట్లయితే ప్రజలకు సౌలభ్యంగా వుంటుంది, బ్లాక్ మార్కెట్ నాశనం అయిపోతుంది ప్రతిదానికి ధరలు హెచ్చు అయిపోవడం తగ్గుతుంది కలెక్షన్, డిస్ట్రిబ్యూషన్ యీ రెండు ప్రాబ్లెమ్సు వెంటనే సాల్వ్ అయిపోతాయి ఇప్పుడులెవీ సిస్టమ్‌కు సంబంధించి ఒక జి ఒ. యిస్యూ చేశారు. దానివలన అనేక అపోహలు కలిగినవి. ఏరకంగా దీనిని అమలుజరుపుతారు ? నాకు 12 బస్తాలు వస్తాయనుకోండి, నావద్ద ఏరకంగా వసూలుచేస్తారు? అనిసూటిగా అడిగితేజవాబుచెప్పలేక పోయారు. ఏ ఎకరంలోంచి వచ్చిందో దానినిబట్టి చూస్తాము అన్నారు. ఇది చాలా కాంప్లికేటెడ్‌గా వ్రాశారు. ఉద్యోగులు హెచ్చుఅయితే వ్రాత హెచ్చుఅవుతుంది హెచ్చు రూల్సు, ఫారమ్సు వస్తాయి. ఒక మనిషికి 12-20 బస్తాల ధాన్యం వచ్చినట్లయితే భార్య, ఇద్దరు పిల్లలువున్న కుటుంబంలో ఎంత తీసుకుంటారనేది చెప్పడానికి యీ పద్ధతి ప్రకారం లేదు అన్నారు. పండిన ఎకరం, మూడు ఎకరాలలో ఎకరం పది ఎకరాలలో ఎకరం ఎట్లా పండుతుందో దానిని బట్టి నిర్ణయిస్తాము అన్నారు. అది సాధ్యమా ? నిన్న కొంతవరకు చర్చజరిగింది. లచ్చన్నగారుచేసిన విజ్ఞప్తినే నేను కూడ చేస్తున్నాను నిన్న చర్చజరిగిన తరువాత తిరిగి కాబినెట్ కలుసుకున్న తరువాత ఏమి జరిగిందో చెప్పడానికి—కంప్లీట్ స్టేటుమెంటు చర్చ అయిన తరువాత చేస్తారనుకోండి—మధ్యన మేము మాట్లాడేటప్పుడు వారు యిక్కడ ఉండి—ముఖ్యమంత్రి, ఆహారమంత్రి, రెవిన్యూమంత్రి ముగ్గురు మంత్రులుకూడ యిక్కడనుంచి వెళ్లిపోతే యీనాడు డ్రాట్ కండిషన్‌మీద, ఫుడ్ కండిషన్ మీద చర్చజరుగు తున్నప్పుడు వారికి మన మహామంత్రులకు ఎంత లక్ష్యం వున్నదో మనం ఊహించ వచ్చు. మమ్ములను ఇక్కడకు పిలిచి మీ అభిప్రాయాలు చెప్పండి అని అడగడం ఎందుకు. మేము ఇక్కడ మాట్లాడుతుంటే ముగ్గురు మంత్రులుకూడ వారికి తోచిన పనుల మీద పెడితే ఎట్లా ? అసలు వ్యవహారం ఎట్లా జరుగుతున్నదో చెప్పడానికని మనవి చేస్తున్నాను. మేము జాగ్రత్తగానే వున్నాము. ఈ విషయమే ఆలోచిస్తు న్నాము. ఆ గదిలో ఆలోచిస్తున్నాము అంటే యీ గది 'ఎందుకు అని అడుగుతున్నాను. ఈవేళ ఆ గదిలోనే ఆలోచిస్తే యీవేళకి యీ సభ వాయిదా వేయలేకపోయారా ?

చర్చ చేసుకున్న తరువాత ఉద్యోగస్థులు, వారు కూర్చుని మేము చెప్పినవి, వారు అనుకునేవి చూచుకొని మేము చెప్పిన యిబ్బందుల గురించి ఏలా ఆలోచించారో ఒకమాట అడగడానికైనా ఇక్కడ ఎవ్వరూ లేకుండా వెళ్లిపోతే యిదేమి న్యాయంగా వుంది ? ఇదేమి మర్యాద ? మాకు అర్థమయ్యేది ఏమిటి, వారు అర్థం చేసుకునేది ఏమిటి అని వినయపూర్వకంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఇది కేవలం వారిని నిందించడం కోసం చెప్పడంలేదు ఎక్కడో ఒక మంత్రిగారు యీ విషయమే ఆలోచిస్తున్నారు, మరొకచోట మరొకచోట ఆలోచించుకుంటూ వుంటే ఇక్కడ మేము ఎందుకు ? మేము చెప్పేది అరణ్యరోదనంగా ఉందని అంటే మంత్రిగారి మనసుకు కష్టంగా ఉంటుంది కాబట్టినేను ఆమాట వాడడం లేదు కాని మాకు కష్టంగా వుంటుంది; మమ్ములను యీ విధంగా పిలిచి మేము మాట్లాడుతూవుంటే మంత్రులు వెళ్లిపోవడ మనేది- టెక్నికల్‌గా ఒకమాట అంటారు ఒకమంత్రికి రెండవ మంత్రిమాడవచ్చు అని కాని ఫెయిర్‌నెస్‌కూడ ఉండాలి. కేవలం రూలు కాదు. నేను యీ మాట ఎందుకు చెబుతున్నానంటే— ప్రాబ్లెమును అర్థం చేసుకుంటున్నాము, లెవీ ఆర్డరు విషయం వచ్చింది. అందులో ఉన్న డిఫికల్టీస్ పాయింట్‌వుట్ చేశాము. కాబినెట్‌లో ఆలోచించాము అన్నారు. మేము క్లారిఫికేషనుకోసం అడగడానికికూడ వీలు లేకుండా వారులేకపోతే మాకు ఎంత కష్టంగా ఉంటుందో—మీరు ఒకవేళ మాట్లాడవలసివస్తే మీకు ఆ డిఫికల్టీ అర్థమవుతుందనుకుంటాను. ఇప్పుడున్న పరిస్థితులల్లో వచ్చే సంవత్సరానికైనా ప్రొడ్యూసర్స్ అండ్ కన్‌జ్యూమర్స్ కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీస్ ఆర్గనైజ్ చేయమని చెబుతున్నాను. ప్రతి గ్రామానికివెళ్లి ఒక ఎకరంవున్న రైతునైతే వదలుతాము, 1-3 ఎకరాలమధ్యవుంటే యిన్ని బస్తాలు 3-10 ఎకరాలమధ్యఉంటే ఇన్నిబస్తాలుఅని పెట్టినట్లయితే హరాస్‌మెంటుకు అనేక పాయింట్స్‌వద్ద అవకాశం ఉంటుంది. ఉద్యోగస్థులు వారిని అల్లరిపెట్టడానికి అవకాశం హెచ్చుఅవుతుంది కరప్షనుకు అవకాశాలు హెచ్చుఅవుతాయి ఈపద్ధతికంటె లచ్చన్నగారు చెప్పిన పద్ధతి న్యాయంగా ఉంటుంది. కృష్ణా, గోదావరి జిల్లాలలో బియ్యం సేకరించడానికి అవలంబింపదలచుకున్న పద్ధతినే-జి. ఓ లో చెప్పినపద్ధతిని మొత్తంరాష్ట్రంపైనచేసినట్లయితే చాలబాగుంటుందని వారుచెప్పారు ఆ విషయమై ప్రభుత్వం ఏమి ఆలోచించిందో—వారి ఆలోచనమబట్టి తిరిగి మేము చెప్పవలసిన ఉపన్యాసం, మా రియాక్షన్సు చెప్పడానికి అవకాశం ఉంటుంది ఇప్పుడు వారులేరు. దూరంనుంచి మేము చెప్పేది వింటూవే ఉంటారు అనుకుందాము. గాలిలోంచి అయినా యీ శబ్దం వెళ్లి వారి హృదయంలోకి వెడుతుందనుకుంటాను విశాఖపట్టణం, శ్రీకాకుళం జిల్లాలగురించి లక్ష్మణదాసు గారు చెప్పారు శ్రీకాకుళం జిల్లాలో నదులున్నచోట పరిస్థితే అంత కష్టంగా ఉంటె నదులు తక్కువ అయిన మా విశాఖపట్టణం జిల్లాలోపరిస్థితి ఏవిధంగా ఉంటుందో చూడవచ్చును. హైదరాబాదు, విశాఖ పట్టణాలకు స్టాట్యుటరీరేషనింగు పెడతాము అన్నారు. మాకు అభ్యంతరం లేదు. కాని కన్సూమర్ వెళ్లి, ప్రభుత్వం చెప్పిన ధరకు, బియ్యం కావాలంటే ఆ దుకాణం దగ్గర దొరికేటట్లు చేయండి. మంచి బియ్యం దొరికేటట్లు చేయాలి. వెంకటేశ్వర్లుగారు చూపించిన బియ్యం వంటివికాదు లింగంపల్లివైపున 4-5 షాపులనుంచి నమూనాలు తెచ్చాము. ఆ షాపుల పేర్లు మరచిపోయాను. అన్ని షాపులు ఆదేమాదిరిగా ఉన్నాయి.— [illegible]

గొడౌన్సునుంచిగాని, సనత్‌నగర్ గోడౌన్స్‌నుంచిగాని తెచ్చుకుంటున్నారు. వాటిని నీటిలోవేస్తే ఒక వాసన బయలుదేరుతోంది. అందులో ఏమి కలిపారో తెలియదు. బ్రోకెన్స్‌చూస్తే 75 దమ్మిడీల బస్తా మనిషివాడుకోడానికి వంద దమ్మిడీలు అవుతోంది. మా హాస్టలుకు వచ్చిన బియ్యం కాచిగూడనుంచి వచ్చినవి. ఇక్కడ చర్చ జరిగినప్పుడు రెండు మూడు రోజులు బియ్యం బాగానే ఉంటాయి. బియ్యానికికూడ చెవులున్నట్లున్నాయి బ్రోకెన్స్, రాళ్లుకూడ ఎక్కువ అవుతున్నాయి దేశంలోవున్న 3 కోట్ల 50 లక్షల మంది ప్రజానీకానికి కూడ బియ్యం అందిస్తామని ఒక హామీ పుచ్చుకున్నారు కాబట్టి, వెల్‌ఫేర్ స్టేట్ కాబట్టి ప్రభుత్వం ఇంటర్‌ఫియర్ అవుతోంది కాబట్టి ఆల్ ఇండియా ఫుడ్ కార్పొరేషన్ బయలుదేరింది. కాబట్టి, ప్రజలకు ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన ధరకు డబ్బు పట్టుకొని షాపుకు వెడితే బియ్యం లేవు. వెళ్లిపో అనేమాట లేకుండా చేయాలి అనేకమందికి కార్డులు యివ్వలేదు సెన్సస్ లెక్కలలో లేవు కాబట్టి యివ్వలేదు అన్నారు. స్టాట్యుటరీ రేషనింగులో యిస్తారో లేదో కూడాను లెక్కలలో లేకపోయినా, వారి పొట్టలు వున్నాయి, చంకలలోవున్న పిల్లలు వున్నారు స్పెషల్ డెప్యూటీ కలెక్టరును అడిగితే మూడు లక్షల కార్డులు పంచిపెట్టాము, కార్డుకు 5 మంది చొప్పున లెక్క వేశాము దాని ప్రకారం హైదరాబాదులోని పాపులేషన్ అంతా ఎగ్జాస్ట్ అయిపోయింది అన్నారు. కార్డులు లేనివారికికూడ ఒక వందమందికి ఇవ్వమని కరుణచేత రికమెండేషను చేయడంవల్ల కొంత మందికి కొన్ని షాపులలో యిస్తున్నారు. కొంత మంది షాపుల దగ్గరనుంచి వుండగానే షాపు క్లోజ్ చేశారు. ఎందుచేతనంటే వంద మందికి యివ్వడం అయిపోయింది అన్నారు. చింకి బట్టలతో, జోలెలతో ఎండు డొక్కలతో, చిరిగిన చీరలతో లోతుకుపోయిన కళ్లతో ప్రజలు అక్కడ వుంటున్నారు. ఒక రోజున వందమందికంటె 5 మందికి హెచ్చు అమ్మినందువల్ల నాకు మెమొ వచ్చిందని ఒక దుకాణంవారు చూపించారు. నేను యిస్తే నా లైసెన్సు క్యాన్సలు చేసారు. చేతనైతే మీరే ప్రభుత్వానికి చెప్పండి అన్నారు. ఎంత పవ్యంగా వుందని ఉద్యోగస్థులు చెప్పినప్పటికీ కూడ — మంత్రులుకూడ కొంతకాలం అనధికార వర్గంలో వారే కమక ప్రతిదీకూడ కొంతవరకు సొంతంగా చూస్తుండాలి. ముందు వెనుకలు గమనించాలి చెప్పిందల్లా మాత్రం ఒప్పుకోకూడదు ఈ పట్టణంలోనే యిట్లా వుంటే విశాఖపట్టణంలో చెప్పుకోడానికైనా అవకాశం లేదు. మాకు మంత్రులు లేరు పెద్దపెద్ద ఉద్యోగస్థులు వుండరు రేషనింగు పెట్టినతరువాత ప్రభుత్వం చెప్పిన మాట ప్రకారం బియ్యందొరకక ఏ ఒక్క ప్రాణి కటకట లాడినా మా అందరికీ కూడ కష్టంగా వుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను పార్టీ దృష్ట్యా యీ సమస్యగురించి వారు, మేముకూడ ఆలోచించకూడదు. ఇది పొలిటికల్ ఇస్యూ కాదు కాని ప్రభుత్వం చేతిలో అధికారం వుంది కాబట్టి వారి బాధ్యత నిర్వహించి మంచి పేరు తెచ్చుకోమని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఇ. అయ్యపురెడ్డి:— అధ్యక్షా, చాల తీవ్రమైన యీ ఆహార సమస్యకు ఏది మొదలు, ఏది అంతము అని తెలుసుకోవడం కష్టంగా వుంది. చాలమంది సభ్యులు యీ సమస్యకు పరిష్కారమార్గాలు సూచించారు. వారి ఉపదేశాలు, ఆదేశాలు, సందేశాలు వినిపించారు. ఆవేశపూర్వకమైన హెచ్చరికలు చేశారు, ఆవేదనా

పూర్వకమైన విజ్ఞాపనలు చేశారు. వారివారి ప్రాంతాలలోవున్న క్షామపరిస్థితులను వివరించారు నేనుకూడ కర్నూలు జిల్లాలోని పరిస్థితులను తెలియజెప్పుదామనుకున్నాను కాని ఎన్ని తెలియజేసినా మంత్రులు ఏమి చేయగలరు, ఇంతమందికి ఏమని సమాధానాలు చెప్పగలరు అని ఆలోచిస్తే నేను చెప్పకుండా వుండడమే సబబు అనుకుంటున్నాను ఒక రాష్ట్రానికే కాదు; దేశం యావత్తు క్షామ పరిస్థితులు ఏర్పడడం—ఇదంతా మానవాతీతమైన శక్తులవల్ల ఏర్పడిందని చెప్పక తప్పదు మానవ కృతమైన కారణాలు కూడా లేకుండా పోలేదు 15 సంవత్సరాల ప్లానింగ్ తరువాత drought conditions ఏర్పడి ఈ విధమైన సంక్షోభం ఏర్పడి దేశం అంతా కటకట పడే పరిస్థితి ఎందుకు ఏర్పడిందో తెలుసుకోలేక పోతున్నాము ప్లానింగ్‌లో లోపం ఉన్నదని చెప్పక తప్పదు. ఏ సమస్య అయినా పరిష్కారం అనేది ఆలోచన చేస్తే వెంటనే జరగడం లేదు. ఉదాహరణకు చెప్పాలంటే 1956 వ సంవత్సరంలో హైలెవెలు కెనాల్‌కు గవర్నరుగా ఉండిన త్రివేదీగారు ప్రారంభోత్సవం చేసారు, దాని ఉద్దేశం ఏమిటంటే రాయలసీమలోని కరువు ప్రాంతాలైన అనంతపురం జిల్లా, కర్నూలు జిల్లాలోని ఆలూరు తాలూకా, ఇంకా పులివెందల తాలూకాలోని క్షామ పరిస్థితులను ఎట్లా అయినా నివారించడానికి 1956 వ సంవత్సరంలో హైలెవెలు కెనాల్ ప్రారంభోత్సవం జరిగింది. 1966 వ సంవత్సరం వస్తోంది—10 సంవత్సరాలైనది. ఇంతవరకు ఆ హైలెవెలు కెనాల్ అనేది చాలా హైలెవెల్‌లోనే ఉంది కాని low level కు వచ్చినీరు పారడం లేదు. దానివల్ల పంటలు పండుతాయనే కాదు, క్షామ ప్రాంతంలో క్షామం వచ్చిన సంవత్సరం త్రాగడానికి కూడా మంచి నీరు ఉండదు. ఆలూరు తాలూకాలో మనుష్యులకు పశువులకు కూడా త్రాగడానికి నీళ్లులేని గ్రామాలు చాలా ఉన్నాయి ఇప్పటికే తమ గ్రామాలు వదలి వలస పోతున్నారు ఇటీవల ఆలూరు తాలూకాకు పోయినపుడు రైతుల సమస్య ఏమిటంటే—ఎలాగైనా మేము ఈ కరువు కాలాన్ని భరించగల మేమో కాని గ్రామాలలో వ్యవసాయ కూలీలను ఎలా పోషించడమనేది వారికి పెద్ద సమస్యగా ఉన్నది. హైలెవెలు కెనాల్‌ను excavate చేయడానికి పూనుకుంటే ఈ కాలం గడిచిపోతుంది వర్షా కాలానికి పనులు చూపించగలమనే భావం వెలిబుచ్చారు. అదే విషయం మంత్రిగారికి తెలియజేసాను, హైలెవెలు కెనాల్ excavation గురించి ఎందుకు ఆలోచించ కూడదు?

క్షామ ప్రాంతానికి ఏవో చిన్న పనులు చేస్తాం అంటున్నారు, హైలెవెలు కెనాల్ e cavations తీసుకోకూడదా అంటే మంత్రిగారు ఇది నాతో అయేదికాదు. ముఖ్య మంత్రిగారు కూడా కలుగజేసుకోవాలి అంటారు. ముఖ్య మంత్రిగారికి అడిగితే ప్లానింగ్ కమిషన్‌కు పోవాలి అంటారు. ఇదంతా ఒక విధమైన పరమపదసోపాన పటం మాదిరి ఉన్నది, ఏ స్కీమును తీసుకున్నప్పటికి ఎవరు బాధ్యులు, ఎవరు full responsibility తీసుకోగలరు అనేది తెలియజేయడం కష్టంగా ఉంది, ఒకచిన్న ప్లాన్ మనము అమలు చేసుకోవాలంటే ఎంతో కష్టంగా ఉంది. ఏ విధంగా approve అవుతుంది, ఏ విధంగా technical sanction వస్తుంది, ఎక్కడ ఆమోద ముద్ర వేయాలి, ఎప్పుడు implement చేయాలనే తతంగంచూస్తే చిన్న విషయం జ్ఞాపకం వస్తుంది. ఒకనికి బజారులో పోతూంటే ఒక రూపాయి చిక్కిందట. ఆ రూపాయి బాగున్నదా లేదా అని తెలుసుకోడానికి లాయర్ వద్దకు వెళ్ళాడట. ఆ రూపాయిన్ [illegible]

చెల్లుతుందని బాగున్నదని చెప్పి ఆయనకు ఒక అణా వాపసు ఇచ్చాడట. ఇదేమిటి, రూపాయి మంచిదని అణా ఇస్తున్నావని అడిగితే 15 అణాలు నా fees, మిగిలిన అణా నీది అని చెప్పాడట ఏ మీడియం ప్రాజెక్టుకాని మైనర్ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టు కాని అమలు చేయాలంటే ముందు ఒక investigation, తరువాత టెక్నికల్ శాన్క్షన్ తరువాత state approval—ఈ లోపల S. E. approval, Collector approval తరువాత గవర్నమెంటు approval—finally Planning Commission approval — ఈ నిపుణుల నందరిని తప్పించుకుని ఆ స్కీము అమలులోనికి సక్రమంగా రెక్కవేస్తే నేను చెప్పిన ఉదాహరణ యథాతథంగా వర్తిస్తుంది. హైలెవెల్ కెనాల్ implement చేయడంలోనే తొమ్మిది సంవత్సరాలు జాప్యం అయినది. ఈ శాసన సభ వేదికపైనే ఎన్నోసార్లు ఉపన్యాసములు ఇచ్చాము. ఈ దినానికి అది అందుబాటులో లేదంటే మన ప్లానింగ్‌లోని లోపాలు అదే చెబుతుంది ఇదే విధంగా agricultural production విషయం చూచినా ఏ aspect లో చూచినా ఇంతవరకు ఇది సాధించాము అని చెప్పడానికి లేకుండా ఉంది. Fertilisers యొక్క production, distribution గురించి చెప్పుకోవలసిన పనేలేదు Produce అయిన దానిని distribute చేయడంలోకూడా ఎన్నో లోపాలున్నాయి. 14, 15 సంవత్సరాలైనప్పటికి ఈ సమస్యలు పూర్వం ఉన్నట్లే ఉన్నాయి కాని ఏమాత్రం ముందుకు సాగడంలేదు. ధరలుమాత్రం ఆకాశానికి పోతున్నాయి పోయిన శాసన సభా సమావేశంలోకూడా తీవ్రమైన వాదోపవాదాలు జరిగాయి. వాస్తవానికి ఇంటిలోని గృహలక్ష్ములకు దినం ఏ విధంగా గడుస్తుంది, బజారుకు ఏ విధంగా పోవాలనేది సమస్యగా ఉంది. ఎన్ని రూపాయలు పట్టుకుపోతే ఏ వస్తువులు తీసుకువస్తాం అనేది సమస్యగాఉంది. ద్వితీయ ప్రణాళికను కీర్తిశేషులైన కళా వెంకట్రావుగారు ప్రవేశపెట్టినప్పుడు ఆయనకుకూడా చెప్పాను. ఎంత ప్రణాళికను విశదీకరించినా సాధారణంగా మనిషికి లభ్యమయ్యే వస్తువుల విలువ ఈ విధంగా ఉంటుంది అని చెప్పగలిగితే దానివల్ల సామాన్య మానవునికి అర్థం అవుతుంది తప్ప ఇన్ని స్కీములున్నాయి, ఇన్ని లక్షల టన్నుల production అంటే ఎవరికి అర్థంకాదు అన్నాను. ఇదే విధంగా ధరలు పెరుగుతూపోతే ఒక కోడిపెట్ట ఖరీదు వంద రూపాయలు, ఒక కోడిగ్రుడ్డు ఖరీదు ఒక రూపాయి అవుతుందంటే ఆశ్చర్యం లేదు. ఇది ఎక్కడ మొదలుపెట్టాలి, ఏదిఆది, ఏది అంతం అనేది తెలియడంలేదు, ధరలను ఏ విధంగా అదుపులో పెట్టాలనేది తీవ్రంగా ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉన్నది అల్లకల్లోలం ఎప్పుడు చెలరేగుతుందో, సముద్రం చెలియలి కట్టను దాటి బైటకు వచ్చినప్పుడు ఎవరూ అరికట్టలేము. అలాంటి పరిస్థితులు కలిగే ప్రమాదం ఉంది. దానినుండి మనం రక్షించుకోడానికి పరస్పరమైన నిందారోపణలతోనే కాకుండా తీవ్రంగా కూర్చుని ఆలోచన చేయవలసిన గడ్డురోజులున్నాయని తెలియజేస్తూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ కె. నరసయ్య (పొందూరు).— అధ్యక్షా, ఇప్పుడే లక్ష్మణదాసుగారు శ్రీకాకుళం జిల్లాలో వర్షాభావంవల్ల ఏర్పడిన క్షామంగురించి మాట్లాడారు. వర్షాభావం ఏర్పడడంలో బొబ్బిలి, చీపురుపల్లి తాలూకాలను కలిపి క్షామానికి గురిఅయిన మరి కొన్ని తాలూకాలను విడిచిపెట్టడంలో విచారం కనిపిస్తున్నది. రాజాం మరికొన్ని తాలూకాలుకూడా క్షామానికి గురిఅయినాయి. చీపురుపల్లి తాలూకా అంతా dry area,

పేరుశనగ, jute, రాగి, paddy వాటితో కలిపిఉంటుంది. అక్కడ హెచ్చుగా dry area—commercial crops, ఈ సంవత్సరం పూర్తిగా పాడైపోయింది Paddy విషయంలో ఏమాత్రం లేకుండా సర్వనాశనమైనది ప్రభుత్వాధికారులు లెక్కలు తెలియజేయడంలోకూడా కొన్ని ప్రాంతాలు విడిచిపెట్టబడ్డాయి. 300 గ్రామాలు పూర్తిగా నాశనమైనాయి, 20, 30 గ్రామాలు కొద్దిపంటతో ఉండవచ్చును. యధార్థమైన రిపోర్టు ప్రభుత్వాధికారులు ఇవ్వవలసిన ఆవశ్యకత ఉండికూడా రిపోర్టు సక్రమంగా ఇవ్వకపోవడం జరుగుతోంది. ఆశ్చర్యంగా వున్నది చీపురుపల్లి తాలూకా పేదరికంతో బాధపడుతున్న తాలూకా, ఒకప్రక్క సముద్రతీరం, రెండవప్రక్క పేదరికంతో నిండిఉన్నది ప్రజలందరు నిరుపేదలు, వారినిగురించి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు ఆలోచించవలసినప్పుడు అక్కడ irrigation sources కాని communications కాని ఏమీలేవు నా పొందూరు నియోజకవర్గంలోను ప్రక్క షేకుమహమ్మద్‌పురంలోను చీపురుపల్లి తాలూకాలో మూడు సమితులున్నాయి. అక్కడ కమ్యూనికేషన్సుకు allot చేసిన డబ్బు $\frac{1}{4}$ contribution ఇవ్వలేని పరిస్థితిలో ఉండడంవల్ల allotment అంతా lapse అయిపోతున్నదంటే వారు ఎంత నిరుపేదలో ఋజువు అవుతుంది. నిమ్మల వలసగడ్డ, లక్ష్మీపురం గడ్డలకు సంబంధించిన స్కీములు, బుచ్చివానిపాలెం రిజర్వాయరు, రెల్లిగడ్డ స్కీము అట్లాగే ఉన్నాయి అత్తమూరువద్ద ఎత్తుచేస్తే ఇంకా 600 ఎకరాలకు అవకాశం చిక్కుతుంది. తిమ్మాజీపూర్‌వద్ద కట్టినా కొన్ని వందల ఎకరాలకు అవకాశం చిక్కుతుంది చాలాకాలంగా ప్రజలు agitation ఈ స్కీములు ప్రభుత్వ దృక్పథానికి రాకపోవడం విచారకరం. కమ్యునికేషన్లు విషయంలో చాలా రోడ్లులేవు, ఏ గ్రామానికి పోయినా రోడ్లులేని పరిస్థితులుండగా drought area క్రిందనే treat చేసారేకాని famine గా declare చేయకపోవడం విచారకరం. Famine పూర్తిగా ఉంది అయితే మనుష్యులు చచ్చినప్పుడు famine గా declare చేయడం, చావకపోతే drought area గా treat చేయడం విచారకరం. ఇది గుర్తించవలసిన ఆవశ్యకత ఉంది. స్వతంత్ర ప్రభుత్వం కాబట్టి స్వరాజ్యంలో యింతకుపూర్వం ఉన్నటువంటి codes మార్పుచేయవలసిన అవసరముంది. Irrigation sources కి అవకాశాలున్నాయి. కరువుకి గురి అయినది రాజాం ఏరియా చీపురుపల్లి తాలూకాలో పనసనందివాడ 83,75,000 రూపాయలకు స్కీము తయారు చేసి ఉండికూడా అమలుపరచకపోవడంలో యిక్కడ ప్రజలు యీ విధముగా ఎంత కాలం కరువుకు గురికావాలో అర్థంకాలేదు. 1957 సంవత్సరం సోంపేటలో కరువు రాకుండా పైడిగాం ప్రాజెక్టువల్ల బ్రతికినారు. అక్కడ ప్రజలకు పనసనందివాడ ప్రాజెక్టు తప్పనిసరిగాఅయ్యేటట్లు ప్రభుత్వం చూడాలి. అక్కడ famine conditionsలో ఉన్న ప్రజలకు జీవనోపాధి కల్పించే ఏర్పాటుచేయాలి. అక్కడ ప్రతి పంచాయతీ లోను fair price shops ఏర్పరచాలి. రెమిషను యివ్వడమేకాకుండా లోన్సు స్టార్టు చేయాలి Famine బాధనుంచి ప్రజలను రక్షించాలని ప్రార్థిస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. వెంకటేశ్వర్లు (మార్టూరు).--అధ్యక్షా! గుంటూరుజిల్లానుగురించి ఉన్న కొన్ని వాస్తవ పరిస్థితులను చెప్పవలసివచ్చినందుకు చాల విచారం కలుగుతున్నది. ఎందువల్లనంటే గుంటూరులో కరువుకాటకాలు అనేమాట మేము 40, 50 సంవత్స .

రాల లోను ఎప్పుడూ చూడలేదు. అందులో మెట్టతాలూకాలో గుంటూరుజిల్లాలో సాగయ్యే భూమిలో నాలుగవవంతు టుబాకో ఏరియా రెండవది నాలుగవవంతు వ్యవసాయానికి చేసుకొనడానికి పరిస్థితులు బాగులేక వర్షం లేక ఆగిపోయి విత్తనాలు వేయనటువంటి భూమి నాలుగవవంతు ఉంది. కొంత half లో విత్తనాలు కొంతమంది వేశారు. వేసినా విత్తనం పడనటువంటిచోటనే కొంత నయంగా ఉంది. విత్తనాలు యిళ్ళలో ఉన్నాయి విత్తనాలు వేసినచోట అవికూడా ఎండిపోయాయి పశువుల మేతగావి ఏ విధముగాను దానిలో పావలావంతుకూడా లేకుండా సర్వనాశనం అయిన పరిస్థితి కనిపిస్తున్నది. పొగాకు మొక్కలకు విపరీతమైన పెట్టుబడులు పెట్టారు. ఒక ఎకరంలో పొగాకుమొక్క నాటాలంటే ఎకరానికి 400 రూపాయలు 500 రూపాయలు పెట్టుబడిపెడితేగాని ఒక ఎకరం తోట వేయడానికి వీలులేదు. ఆ రకంగా ఎరువులకు పెట్టుబడిపెట్టి పుట్టినచోటంతా అప్పులు తెచ్చి నాలుగైదురూపాయలు వడ్డీకి తెచ్చి ఎంతో బాధలకు ఓర్చి యీ కరువు పరిస్థితులలో వందరూపాయలైనా అప్పు తెచ్చుకోలేని పరిస్థితిలో నిస్పృహలో రైతులున్నారు ఆ విధముగా మనం నరసరావుపేట, వినుకొండ, పల్నాడు, సత్తెనపల్లి, ఒంగోలు, బాపట్లలో డెల్టా ఏరియా పోను మిగతాదానిలో త్రాగడానికి మంచినీళ్లు లేని పరిస్థితిలో 50, 60 గ్రామాలు పదిమైళ్లు పోతేగాని నీళ్లు తెచ్చుకొనడానికి వీలులేదు 40, 50 గ్రామాల పరిస్థితి చూస్తే ప్రొద్దున లేచి వారికి కావలసిన నీరు తెచ్చి కాపురాలు గడుపుకోవడంతోనే సరిపోతున్నది. సమితులలో మంచినీటి బావులు పడవు. పెదనందిపాడు చానల్ మంచినీటి స్కీము శాంక్షను చేయాలని ఎన్నాళ్ళనుంచో కోరుతూవచ్చాము. ఇంతవరకు ఫలితానికిరాకుండాపోతున్నది. మంచినీటి కరువు పోవడానికి ఆ చానల్ తక్షణం చేపట్టవలసిన అవసరముంది. నందికొండ ప్రాజెక్టు పనివల్ల కాస్తోకూస్తో కార్మికులకు పని దొరుకుతున్నది లేకపోతే ఆ ప్రాంతంలో చాల గడ్డుపరిస్థితులు ఏర్పడేవి. ఆ ప్రాజెక్టుకూడా 10th block వరకు పనులు జరిగాయి. 11th and 12th blocks వరకు కాలువపనులు తొందరగా ప్రారంభించినట్లయితే అక్కడ ఉన్న కార్మికులకు extra యింకో కార్యక్రమం పెట్టకుండా పనులు చూపించినవారం అవుతాము. మామూలుగా యీ సమితులలో ఎక్కువగా బావులకుగాని మైనరు యిరిగేషనుకి ఎక్కువ చేయవలసిన అవసరముంది. రహదారి సౌకర్యం ఎక్కువగా చేయవలసి ఉంది. Loans యిచ్చేటట్లయితే కార్మికులకు పనిపాట్లు దొరకడానికి శాశ్వతంగా ఉండడానికి సరిపోతుంది వృథాగా మైనరు యిరిగేషను పనులువద్దు సాగర్ ఉంది 66 కి నీళ్లు యిస్తాము 1966-67 వరకు 11th block వస్తుంది. కాబట్టి మైనరుయిరిగేషనుకి డబ్బు దుర్వినియోగం అవుతుంది. సత్ఫలితం యిచ్చే పరిస్థితులు లేవు. అక్కడ ఉన్న పరిస్థితులలో communication ఎక్కువ ఉపయోగకరమైనవి. రైతులకు M. S. loans కి సంబంధించిన జి. ఒ. సడలించి 200 మొదలు 500 వరకు లోన్సు గ్యారంటీ యిస్తే అది చాలా ఉపయోగం. ఆ విధముగా చేయవలసిన అవసరముంది. ఇప్పుడున్న పరిస్థితులలో ప్రభుత్వము, మంత్రులు, రివిన్యూబోర్డు మెంబర్సు ఏ సమస్యకు ఆ సమస్య వచ్చినప్పుడు ఏమాత్రం కాగితం డిలే కాకుండా తక్షణంగా త్వరగా ఎప్పటికప్పుడు పరిష్కారంచేయడానికి సిద్ధముగా ఉండాలి. ఎందువల్లనంటే యీ రోజున neglect చేసినా యింకోరకమైన పరిస్థితులు నిస్పృహ అయిన అలస్యకరమైన

కార్యక్రమం ఎవరినుంచి వచ్చినా విషఫలితాలకు దారితీస్తుంది. ప్రభుత్వం సరియైన నిర్ణయాలు తీసుకుని చాల సిన్సియరుగా పనిచేస్తున్నారు. కలెక్టర్ల రిపోర్టులు ఫేవరబుల్‌గా ఉన్నాయి ఇంకా ఎక్కువగా యీ విధమైన విధానాలు అవలంబిస్తారని ఆశ మాకుంది పదిరోజులలో ఇంటికి పోవాలంటే ఏ అవాంతరాలు వస్తాయో ఏ పరిస్థితి వినవలసివస్తుందో, పరిస్థితులు ఎట్లా తట్టుకోవలసివస్తుందోనని ఎంతో ఇదిగా ఉంది. పశువుల పరిస్థితిచూస్తే అధ్వాన్నంగా ఉంది. పశువుల బ్యాంకివల్ల మాకు సుఖం ఏమీలేదు. ఏదైనా ప్రత్యామ్నాయంగా పశువులను ఎట్లా రక్షించుకోవాలని ప్రభుత్వం వారు తగు సలహాలు సూచనలు చేయవలసిన అవసరముందనిచెబుతూ విరమిస్తున్నాను.

(Sri P Narayana Reddy in the Chair)

శ్రీ కె. రామచంద్రారెడ్డి (రామన్నపేట్) — అధ్యక్షా, కరువు పరిస్థితి గురించి 2 రోజుల నుంచి చర్చ జరుగుతున్నది. ఈ సంవత్సరము మన రాష్ట్రములో వర్షాభావమువల్ల కరువు వచ్చినది అని అనుకొంటున్నాము. ఇంతకుముందు కూడ మన రాష్ట్రములో ఏదో ఒక ప్రాంతములో కరువు పరిస్థితి వుంటూవున్నది. కొంత మంది అధికార పక్షానికి చెందిన గౌరవసభ్యులు చెప్పారు. ప్రభుత్వము 18 సంవత్సరాల నుంచి ఏదైతే ప్లాను వేసినదో ఆ plan defective గా వుంది, ఆ ప్లాను బలహీనత వల్లనే కరువు వస్తున్నదంటున్నారు ప్లానుయొక్క బలహీనత కాదు అసలు ప్రభుత్వ విధానములోనే లోపము వుంది, ప్రభుత్వ విధానాన్ని అనుసరించి ప్లాను వుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను కనీసము దేశానికి కావలసిన తిండి గింజలను పండించే విధానాలను అవలంబించకపోవడమువల్ల అనుసరించకపోవడమువల్ల ఈనాడు పరాయి దేశాల వైపు ఎదురు చూడవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడినది. దీనికి ప్రభుత్వము బాధ్యత వహించవలసి వుంటుంది కాని రైతులు కారు అని మనవిచేస్తున్నాను. దేశములో కొంతమంది వ్యక్తుల చేతులలోనే భూమి అంతా కేంద్రీకృతమై వుంది. ప్రభుత్వ భూములు సాగుచేసుకొనే రైతాంగానికి యాజమాన్యపు హక్కులు ప్రభుత్వము కల్పించలేదు. ప్రభుత్వ భూములు సాగుచేస్తున్నవారిని బేదఖలు చేసి నిరుత్సాహ పరిచే వైఖరి ప్రభుత్వానికి వుంది దీనివల్ల మన ఆహారోత్పత్తి కుంటుపడుతున్నదని చెప్పక తప్పదు. ఈ పరిస్థితులలో ఇతర పార్టీల సహకారము కావాలని చెబుతున్నారు. సహకరించవలసినదే. ప్రజలు, ప్రతిపక్షాలు చెప్పే విషయాలు గమనించి ప్రజల కనుగుణ్యమైన పాలసీలను అవలంబిస్తే ఈ సమస్య పరిష్కారమవుతుంది. కాని ఏదో ప్రతిపక్షాలు చెప్పేది చెబుతూ వుంటారు. మా విధానము మేము అనుసరిస్తూ వుంటాము అని మొండివైఖరితో కూర్చుంటే ఈనాటి పరిస్థితులలో అది లాభము లేదు. రేడియో ఉపన్యాసాలు, బహిరంగ ఉపన్యాసాలు చేసే కాలము కాదు ఇది. ఆచరణతో పూనుకొని పనిచేసే కాలము కాబట్టి ప్రభుత్వ విధానము లోపల పూర్తిగా పునరాలోచన చేసి కొత్త పద్ధతిని, ప్రజల కనుగుణ్యమైన పాలసీలను అవలంబిస్తే తప్ప లేకపోతే ప్రయోజనము వుండదు. దేశములో వున్న భూమినంతా సాగులోకి తీసుకొని రాలేక పోయినది. ప్రజల శక్తిని భూమిమీద కేంద్రీకరింప చేయడానికి ప్రభుత్వము విఫలమైనది. వ్యవసాయానికి అనుగుణ్యమైన పాలసీలను సక్రమముగా అవలంబించడము లేదు తెలంగాణాలో వ్యవసాయానికి ఉపయోగించే 15598 బావులు రైతులు బాగు చేసుకొనే శక్తి లేక పడిపున్నవి. ప్రభుత్వము ఆ బావులను బాగుచేయుటకోసం[illegible]

అప్పులు ఇవ్వవలసి వుంటుంది. ఆంధ్ర ప్రాంతములో 10872 బావులు అలా వున్నవి నల్గొండ జిల్లాలో వ్యవసాయానికి ఉపయోగపడే 2328 బావులు రైతాంగమునకు బాగుచేసుకొని ఉపయోగించుకొనే శక్తి లేక ఆ బావులక్రింద వున్న భూమిని తరి సేద్యానికి తీసుకొని రాలేకపోతున్నారు ఏయే ప్రాంతాలలో జలాధారాలున్నవో సర్వే చేయించి, lift irrigation కి రైతులకు అప్పులు యిచ్చి ఎక్కువ భూమిని సేద్యములోకి తీసుకొని వచ్చే పద్ధతులను ప్రభుత్వము సక్రమముగా అనుసరించలేదు. నల్గొండ జిల్లాలో, ప్రభుత్వము యిచ్చిన note ప్రకారము, 2,30,946 ఎకరాలు సేద్యము అయినది అంటున్నారు. అది సరికాదు 28 వేల ఎకరాలు పడావా వున్నదని చెబుతున్నాను. వారిచ్చిన ప్రకారం చూస్తే మా జిల్లాలో 3 లక్షల 66 వేల ఎకరాల మాగాణి వుంది. ప్రభుత్వ లెక్కల ప్రకారం దాదాపు ఒక లక్ష 36 వేల చిల్లర పడావా భూమి వుంది అందుచేత ఈ లెక్కలు సరియైనవి కావని తేలుతున్నది. మా జిల్లాలో మేజరు ఇర్రిగేషన్ స్కీములు రెండు వున్నవి 1. సోంపేట, దిండి. మిగిలినదంతా చెరువుల క్రింద, కుంటల క్రింద, బావులక్రింద సేద్యమవుతోంది.

లెవీ స్కీమును ప్రవేశ పెడుతున్నారు. ఇదివరకు తెలంగాణాలో ఒకసారి ఈ లెవీ సిస్టమ్ వచ్చినది ఈ లెవీ పద్ధతి అంటే గ్రామాలలోని ప్రజలంతా భయపడుతున్నారు. మేజరు ఇర్రిగేషన్ ప్రాజక్టుల క్రింద ఒక తీరు అని, కుంటలు, చెరువులు, కాల్వల క్రింద ఒక తీరు అని, ఆస్మాన్ తరి, వర్షాధారం క్రింద పంటకు ఒక తీరు అని, 3 విధాల ఏర్పాటు చేసి లెవీ పద్ధతిని నిర్ణయించినది. నీటి వసరులను బట్టి ఈ పద్ధతి నిర్ణయించారు. ఇది చాల అనర్ధదాయకమైన విషయము, అశాస్త్రీయమైన విషయము. తరి ఎంత పండుతుంది ఎంత పండదు, రైతు ఎంత ఇవ్వగలుగుతాడు, అతని ఖర్చులు ఏమి అనేది గమనించి వేయకుండా మేజరు ఇర్రిగేషన్ స్కీమ్సు అని, మైనరు ఇర్రిగేషన్ స్కీమ్సు అని వాటిక్రింద పంపకము చేశారు. మా జిల్లాలో రెండు ప్రాజక్టులు తప్ప మిగిలినవన్నీ రెండవ తరగతి క్రిందకు వస్తాయి. ఒక ఎకరము లోపు మినహాయింపు చేశాము అంటున్నారు. 1 నుంచి 3 ఎకరాలవరకు 2 క్వింటాల్సు అంటున్నారు. ఒక ఎకరము వున్నవారికి మినహాయింపు అంటే ఎకరము కుంట వున్నప్పటికి వారికి 2 క్వింటాల్సు నిర్ణయించారు. కిలోలలో తీసుకోవాలని లేదు. దీనివల్ల రైతులకు చాల అన్యాయము జరుగుతుంది. అందువల్ల భూమి విస్తీర్ణము, ఎంత సేద్యము చేస్తారో ఆ దామాషాను బట్టి లెవీ వేస్తే బాగుంటుంది క్వింటాల్సు అని నిర్ణయించడమువల్ల భూమిని సాగుచేయకపోయినా యిచ్చుకోవలసి వుంటుంది. అసలు లెవీ స్కీము దేనికి తీసుకొని వచ్చారో అర్థము కావడము లేదు. ప్రభుత్వము మార్కెటులోకి డబ్బు తెచ్చి కూర్చుంచే లక్షల టన్నుల ధాన్యము సేకరించడానికి అవకాశము వుంటుంది. ఈ విధంగా సులభమైన పద్ధతి అనుసరించకుండా రైతాంగానికి harassment యిచ్చి, పటేలు, పట్వారీలకు క్రింది అధికారులకు లంచాలు యిచ్చి రైతులు అన్యాయానికి గురిఅయ్యే అవకాశము వుంది. అలాంటి పద్ధతిని పూర్తిగా మానుకొని ప్రభుత్వము తానే మార్కెటులో ప్రవేశించి ధాన్యము కొనాలని చెబుతున్నాను. లెవీ విషయములో ఒక సూచన చేస్తాను. వారు మొదట తరగతి ఏదయితే నిర్ణయించారో ఆ ప్రాజక్టుల క్రింద 5 ఎకరాలను మినహాయింపు చేయండి. చెరువుల క్రింద, రెండవ తరగతి స్కీములు ఏవయితే వున్నవో అక్కడ 10 ఎకరాలవరకు

మినహాయింపు చేయండి. అంతకు పైన వున్నవారి నుంచి వసూలు చేయండి వారంతా మార్కెటుకు తీసుకొని వస్తారు అప్పుడు ప్రభుత్వము కొనవచ్చు. షాహుకారు దగ్గర తీసుకోవచ్చు, పెద్దవారు ఇవ్వరు కాబట్టి లెవీ తీసుకొని వచ్చామని మంత్రి సుబ్బారెడ్డిగారు చెప్పారు. 10 ఎకరాల కంటె ఎక్కువ సేద్యము చేస్తున్నవారి నుంచి తీసుకోవచ్చు లెవీ పద్ధతిని తీసుకోదలచుకొంటే ఇది మానుకోవడము చాల ఉచితము. దానికి ధర నిర్ణయించారు. ఎట్లా నిర్ణయించాలని ఒక ప్రశ్నవేశారు. మొదటిరకానికి క్వింటాలుకు రూ 47 లు ఇస్తున్నారు. అదేధాన్యము మార్కెటులో రూ 55, 60 లకు అమ్ముతోంది. రూ. 10, 12 లు భేదమువున్నపుడు రైతుకు ఎంతనష్టము కలుగుతున్నదో ఆలోచించాలి రైతుకు గిట్టుబాటు అయ్యేధర ప్రభుత్వము యిప్పించాలి. రైతు ఉత్పత్తి చేసేవాటిమీద కంట్రోలు విధించడము, రైతుకు అవసరమైన వస్తువులను ఇప్పించే బాధ్యతనుంచి తప్పించుకొంటున్నది ఇది చాల అన్యాయమైనవిషయము మాజిల్లాలో పంటలు పోయినవి వచ్చే జూన్, జులైలలో వర్షాలువస్తేగాని చెరువులు, కుంటలలో నీరు వుండదు. భూమిఅంతా అంతవరకు పడావాగా వుండవలసి వుంటుంది రబీ పూర్తిగా పోయినది కొద్దోగొప్పో బావులక్రింద పండిస్తున్నారు 8, 9 నెలలవరకు రైతులకు పంటరాదు. ఇలాంటి ప్రాంతాలలో లెవీ ఇవ్వాలని చెప్పడము చాల అన్యాయమైన విషయము. అందుచేత ప్రభుత్వము లెవీ పద్ధతి మానుకొని స్వయంగాచేయాలి జిల్లామొత్తంగా రెమిషన్ ఇవ్వాలి. పునాసపైరుకు, రబ్బిపైరుకు రెమిషన్ ఇవ్వాలి. తక్కావి మొదలైన అప్పులను వాయిదావేయాలి. ధాన్యం సేకరిస్తున్నారు ఎక్కడెక్కడ సేకరిస్తున్నారో అక్కడ అవసరమైనంత ధాన్యము వుంచి మిగిలినధాన్యాన్ని కొరతప్రాంతాలకు పంపించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి కె ఆనందాదేవి (మెదక్) —అధ్యక్షా, ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఈ సంవత్సరం కరువుకాటక పరిస్థితులు రావటంవల్ల రైతాంగం చాలానష్టాలకు గురికావడం జరిగింది. ముఖ్యంగా మెదక్‌జిల్లాలో అనావృష్టివల్ల 1965-66 సంవత్సరంలో పంటలు పూర్తిగా దెబ్బతిన్నవి కాల్వలద్వారా నీరువచ్చే కొద్దిప్రాంతాలలోతప్ప మిగిలిన జిల్లామొత్తంలో పంటలు పూర్తిగా దెబ్బతిన్నాయి. ఎందుకంటే నీరులేక కొంత, నీరువుండికూడా ఎరువులు లేకపోవటంవల్ల మొత్తంపంటలన్నీ దెబ్బతిన్నాయి. మెదక్‌తాలూకాలోని శంకరంపేట, గణపురం, బూరుగుపల్లి, ఏల్చూరి, సిద్ధిపేట తాలూకాల్లోని తిప్పారం, మద్‌పల్లి, కుకునూరుపల్లి, గజ్వేల తాలూకాలోని కొడకంఢ, రేమలగుడ ప్రాంతాలలోని చెరువులలో నీరులేక వాటిక్రింద సాగయ్యే భూముల్లో పంటలు బాగాదెబ్బతిన్నాయి. ఈ కరువురావటం ఇదే మొదటిసారికాదు. వరుసగా 5, 6 సంవత్సరాలనుండి ఈ జిల్లాలలో కరువు వస్తూనేవుంది. జిల్లాపరిషత్‌లో తీర్మానం పాస్‌చేయటంకూడా జరిగింది వరుసగా వస్తున్న కరువును కొత్త ప్రోగ్రాట్టాలంటే చిత్తపూర్ ఉద్దఏటిగడ్డ, కృష్ణాపురంవాగువద్ద ఆనకట్టలుకట్టి అక్కన పల్లివద్ద పెదవాగుమీద సర్వేచేయబడిన ఆనకట్టను మంజూరుచేయాలి. హకింపేట ప్రాజెక్టుగురించి ఎంత ఆందోళన చేసినప్పటికి ప్రభుత్వం అశ్రద్ధ చూపుతున్నది. ప్రభుత్వంయొక్క అశ్రద్ధవల్లనే విపరీతమైన కరువుఏర్పడుతున్నది ఆ బాధ్యత ప్రభుత్వమే వహించవలసి ఉంటుంది. పంటలు దెబ్బతిన్నాయని రైతులుబాధపడుతుంటే

పెద్దేవానికంట్లో కారంచల్లినట్లు అక్కడి రైతాంగాన్ని లెవీ కట్టవలసిందని నోటీసులు జారీచేయటం జరుగుతున్నది. రైతాంగం ప్రస్తుతం లెవీ ఇచ్చేస్థితిలోలేరు కనుక ప్రభుత్వం తిరిగి ఆలోచించి కనీసం 10 ఎకరాలలోపు తరి సాగుచేసేవారిని మినహాయించి ఆపైన సాగుచేసేవారినుండే ఈ లెవీ వసూలుచేస్తే బాగుంటుంది. ఈ లెవీ కంటే ప్రభుత్వమే మార్కెటులో ధాన్యంకొంటే బాగుంటుంది కరువులో వ్యవసాయ కూలీలకు పనులులేకుండా పోయాయి మాది వెనుకబడినజిల్లా. చాలాగ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి ఇవ్వలేదు. ఇచ్చిన గ్రామాలలోకూడా సక్రమంగా పనిచేయటంలేదు. ఆప్రాంతంలో ఒక పెద్ద ప్రాజెక్టుకూడాలేదు. అటువంటి పరిస్థితిలో రైతులు ఎలా ఉత్పత్తిచేస్తారు? రైతులు ఎక్కువపంట పండించాలంటే వారికి నీటిపారుదల సౌకర్యాలు, సకాలంలో ఎరువులసప్లయి చేయాలి పండించిన పంటకు మార్కెట్‌లో ఉన్నధర రైతుకు లభించేటట్లు చేయాలి.

శ్రీ కె. ఓబులరెడ్డి (మార్కాపూర్) —అధ్యక్షా, మనం స్వరాజ్యం సంపాదించుకొన్నాము. స్వరాజ్యం రాకమునుపు చాలా కరువులు చూశాము. స్వరాజ్యంవస్తే ఈ కరువులు పోతాయని మనంఅంతా చాలాత్యాగాలు చేశాము. 1934లో పెద్దకరువు వచ్చింది. హరిసర్వోత్తమరావు, రంగాగారితోకలసి రాయలసీమలో పర్యటించాము. యావత్ ఆంధ్రదేశంకూడా చూశాము కలిసవారంతా రాయలసీమను ఆదుకోవాలని. స్వరాజ్యమువచ్చినతర్వాత మాటిమాటికి కరువువస్తున్నది. నిన్న మనకు గవర్నమెంటు సమర్పించిన నివేదికలోకూడా బైనియల్ అన్నారు, ట్రయినియల్ అన్నారు. ప్రతి రెండుసంవత్సరాలకు కరువువస్తున్నదంటే ఏకారణాలులేకుండా కరువు ఎందుకు వస్తున్నది? విశ్వనాథంగారు ఎక్కడ లోపాలుఉన్నాయో చెప్పారు. అలాగే మిగిలిన మెంబర్స్‌కూడ చెప్పారు. మనదేశానికి స్వరాజ్యము వచ్చినతరువాత మనది అదృష్టవంతమైన దేశంగా తయారవుతుందనుకొన్నాము. కాని స్వరాజ్యము వచ్చిన తరువాత ఈరోజు ఇక్కడ నిలబడి కన్నీళ్ళు కార్చవలసిన దుస్థితి ఏర్పడటము విచారించవలసిన విషయం. మనదేశములో ఏవిధముగా ఆహారముఉన్నదో అలాగే అలాటి ప్రాంతాలు యింకా ప్రపంచములో లేకపోలేదు ఆహారకొరత ఉన్నదేశాలు ఉన్నాయి. జపాన్‌లో యుద్ధంతరువాత దానికి సరిపడ ధాన్యంలో 40% మాత్రమే ఉన్నపరిస్థితిలో ఉంది. జర్మనిలో 60 % మాత్రమే సరిపడ ఆహారపదార్థాలు ఉన్నాయి. ఇటలీలాంటి దేశాలలోకూడా చాలినంత ఆహారము ఉండేదికాదు. కాని వారు కొద్దికాలములోనే కావలసినంత సంపాదించుకోవటమేగాక ఇతరదేశాలకుకూడా ఎగుమతిచేసే పరిస్థితిలో ఉన్నారు. స్వాతంత్ర్యమువచ్చి 18 సంవత్సరాలు అయిన తరువాతకూడా మనము కరువుగురించి మాట్లాడుకోవలసిన దుస్థితి రావటం దురదృష్టకరమనే చెప్పాలి ఈదేశములో పెద్దవారుఉన్నారు. మంచి ఆలోచనాపరులు ఉన్నారు. ఈదేశాన్ని అత్యున్నతస్థాయిలోనికి తీసుకురావటానికి ఆసక్తిచూపేవారున్నారు. మహాత్ములు అగ్రగణ్యులు. వారు కొరతఅనేది లేకుండా చేయాలని ప్లానింగు ఏర్పాటు చేశారు. అయినాకూడా ఈనాటికి ప్రతివిషయంలోకూడా కొరతఏర్పడింది. మనదేశంలో ఉన్న స్వేచ్ఛ మరే డెమొక్రటిక్ కంట్రీలోనూలేదు. జపాన్‌లో డిక్టేటర్‌షిప్ లేదు. రష్యాలో ఆహారకొరతవుంటే వారు తీర్చుకొన్నారు. అయితే అక్కడ డిక్టేటర్‌షిప్ ఉంది కనుక కొరడాపెట్టి పనిచేయించగలడు కాబట్టి పనులు సక్రమంగా చేయించి

కొరతలేకుండా చేసుకోగలరనే సమాధానం చెప్పుకోవచ్చు కాని జపాన్ మనలాంటి దేశము, ఇటలీ, జర్మని మనలాంటి దేశాలు వారు తీర్చుకోగలిగినప్పుడు మనదేశం కూడా డెమొక్రటిక్ అయినప్పుడు ఎందుకు తీర్చలేకపోయింది? రష్యాదేశంలో ప్రజలు బలవంతంతో ప్రభుత్వమువెనుక నిలబడితే ఇక్కడ ప్రేమతో, అభిమానంతో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం వెనుకనిలబడ్డారు. ఏదిచెబితే దానికి తలవూపారు. ఎంత అసంతృప్తి కలిగినా నెహూర్ని డిక్టేటర్‌గా వ్యవహరించటానికి మనంఒప్పుకొన్నాము. డిక్టేటర్‌గావుండేవారు బాగుచేయలేనిది వీరు నాయకత్వంక్రింద ఎంతో చేశారు ఎంత నాయకత్వం స్వీకరించినా ఈదేశములో కరువుఉందంటే చాలా దురదృష్టకరమైన విషయము విశ్వనాథంగారు ప్లానులో లోటుఉంది, దానిని సవరించాల్సింది ఎంతైనా ఉందన్నారు. నేను ముఖ్యంగా మనవిచేసేది ఏమంటే రాయలసీమలో మామూలుగా వస్తూఉండే కరువు ఈసారికూడా వచ్చింది ఐతే ఇదివరకు ఏదో ఒక మూల ఎండితే ఒకమూల పండినా సర్దుబాటుఅయ్యేది. ఇప్పుడు అన్ని మూలలా పంటలులేవు. Assured water supply క్రింద మాత్రమే మాగాణీ పంటలు పండినాయి. మెట్ట ప్రాంతాలన్నీ దెబ్బతిన్నాయి. మనం చాలా బాధపడుతున్నాము అక్కడ టి టి కృష్ణమాచారిగారు మన కరువు విషయమే ఎత్తలేదు. మనం సుభిక్షంగా ఉంటున్నాము అంటున్నారు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సస్యశ్యామలంగా పండుతోందనే అభిప్రాయం కలిగించారు. అదేవిధంగా సి సుబ్రహ్మణ్యంగారు ఆంధ్రప్రదేశ్‌కేమి బాగుందనే అభిప్రాయం వెళిబుచ్చారు అంటె మనం చాలా బాధపడినాము. మా జిల్లాలో మార్కాపూరు తాలూకా ఆదోని తాలూకాలోని ప్రాంతాలు క్షామానికి గురి అయిందని చెప్పారు. అంటె దీని అర్థం మిగతా ప్రాంతాలు బాగున్నట్లు అని చెప్పడం. ఇది చాలా misleading సవ్యం అయిన రిపోర్టు కాదు. అన్ని ప్రాంతాలు కరువుకు గురిఆయినప్పుడు ప్రజలు ఎంత బాధపడతారో మనం ఆలోచించాలి — పైవారు ఎవరో పాపం తెలియకచేసిన ప్రకటన గురించే మనం బాధపడుతున్నాముగాని మనం యిక్కడి ఉద్యోగస్థులు సత్యం ప్రకటించకపోతే అది రైతుకు చాలా బాధ కలిగిస్తుంది. కర్నూలు జిల్లా అంతా పంట పండలేదనే జాబితాలో జమకట్టి వారికి కావలసిన సహాయం సత్వరమే మీరు చేయాలి. అయ్యపురెడ్డిగారు చెప్పారు. నీళ్లకూడా త్రాగడానికి నోచుకోలేని జనం వున్నారు ఇలాంటి పరిస్థితులలో దీనిని యింతవరకు neglect చేయడం చాలా విచారకరమైన విషయం. మానవుని ప్రాణం ఏ విధంగా నిలబెట్టాలి, అతనిని ఏవిధంగా ఆదుకోవాలనేది మనం చర్యలు తీసుకోవలసిందే. ఇక్కడ పశుగ్రాసం సమస్య ఒకటి వుంది. ఇది చాలా క్లిష్టతరమైనది. దీనిని ఏ విధంగా పరిష్కరించాలనేది ఆలోచించాలి. ప్రభుత్వం, ప్రజలు నాయకులందరూ కలసి నోరులేని పశువులకు పశు గ్రాసము supply చేయవలసిన అవసరం వుంది. అధ్యక్షా 5 నిమిషాలు అంటె యింతకంటె ఎక్కువ చెప్పే అవకాశం లేదు. కాని కర్నూలు జిల్లా క్షామ ప్రాంతమనేది దృష్టిలో వుంచుకోవాలి Official reportsకు పోకూడదు. M.L As. చెప్పేదానికి ఎక్కువ గౌరవము మర్యాదా యివ్వాలని తమద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

శ్రీ పి. పర్వతరెడ్డి (పెద్దవూర).—అధ్యక్షా, దాదాపు 3 రోజులనుంచి చర్చిస్తున్నాము. ఇది కరువు సమస్య. ప్రతి సంవత్సరం ఏదో ఒక్క ప్రాంతంలో

కరువు వుండదనుకోవడం వున్నది కాని యీసారిమాత్రం మన ఆంధ్ర దేశంలో మొత్తం జిల్లాలలో కరువు పరిస్థితి ఏర్పడినట్లు నిన్నమొన్నటి చర్చలనుబట్టి తెలుస్తోంది. అయితే దాదాపు మనం 15 లేక 16 సంవత్సరాలనుంచి యీ కరువులకు గురి అవుతున్నప్పటికీ శాశ్వతంగా యీ కరువు నివారణకు చర్యలు తీసుకోలేనందు వల్లనే మొత్తము దేశమంతాకూడా యీ కరువు వాతపడే అవకాశం వుంది ఇది ప్రభుత్వంయొక్క అంచనాల లోపంవల్ల Planning యొక్క లోపంవల్ల అని పెద్దలు చెప్పారు. అది వాస్తవముకూడా. ఈనాడు దేశంలో అనేక నదలు ఉన్నాయి. అయినా జిల్లాలలో ఎన్నో ప్రాజెక్టులు కట్టకుండా వదిలిపెట్టడంవల్ల యితర దేశాలపై ఆధారపడడంవల్ల యీ కరువు వచ్చిందని చెప్పవలసిన అవసరం వుంది. ప్రతి చిన్న స్కీముకూడా ఏండ్లతరబడి అట్టే పెట్టడంవల్ల యీలాంటి కరువులకు గురి అవుతున్నాము. నిన్న యిచ్చిన list లో 4 లేక 5 జిల్లాలలో మొత్తం కరువు పరిస్థితి వుందనీ, మిగతావాటిలో కొంతమాత్రం కరువుకు గురి అయిందని ప్రకటించారు కాని యిప్పటివరకు మాట్లాడిన గౌరవసభ్యులు చెప్పినదానినిబట్టి చూస్తే ఏ ఒక్క జిల్లానుకూడా మినహాయించడానికి అవకాశం లేదు. మా నల్లగొండ జిల్లాకు సంబంధించినంతవరకు మొత్తం కరువు జిల్లాగా ప్రకటించినప్పటికీ ప్రతి జిల్లాలోకూడా అదే పరిస్థితి ఉన్నట్లుగా తెలుస్తోంది. దీనికి తీసుకోవలసిన చర్యలు ఏమిటి? మొత్తం 15 రోజులనుంచి యీ కరువు ప్రతి సమస్యపై ఆరంభం అయింది. మేము సమావేశానికి రావడానికి ముందు ప్రజలుమమ్మల్ని అడిగారు. అయ్యా, మీరు వెళ్లి మా బాధలను ప్రభుత్వానికి తెలిపి ఏ విధంగా తేలుస్తారో అని చెప్పుతున్నారు గాని 15 రోజుల తరువాత యీ3 రోజులు చర్చలలో మీరు ఏమి చర్యలు తీసుకోబోతున్నారో మనం చర్చను ఆరంభించకముందే అడిగినప్పటికీ యివ్వలేదు. ఏయే కార్యక్రమాలు తీసుకొనబోతున్నారోకూడా చెప్పలేదు. ప్రభుత్వం తీసుకొనబోయే కార్యక్రమాన్ని గురించి శాసనసభనుండి మేము వెళ్లకముందే తెలియజేయాలి ప్రజలంతా చాలా ఆందోళనగా ఎదురుచూస్తున్నారు. దానికితోడు యీ 'Levy' scheme వల్ల రైతులకు చాలా యిబ్బందులు కలిగే అవకాశం వుంది. యీ 'Levy' అంటె తెలంగాణాలో తీవ్రమయిన భయం ఏర్పడింది. మీరు తీసుకున్న విధానంవల్ల ప్రతి రైతుమీద, ఎకరం పండించినా, భారం పడుతుంది మామూలుగా మాకు 2 లేక 3 క్వింటాల్సు లాగ కనిపించిన, 2 లేక 3 ఎకరాలు పండించిన రైతుకు అది చాలా ఎక్కువగానే వుంటుంది తన తిండికికాక విత్తనాలకు సరిపడేవిధంగా అందులోనుండి మినహాయిస్తే తనకు ఒక్కగింజకూడా మిగలని పరిస్థితి ఏర్పడబోతున్నది. అటువంటి పరిస్థితిలో అధికారాలు దేశరక్షణ చట్టం చూపెట్టి జబరదస్తీగా, నోటీసులు అయినా లేకుండా వసూలుచేయడానికి అవకాశం కలిగి దౌర్జన్యానికి దారితీస్తుంది. మీరు పెట్టే విధానం దొంగ రిజిష్టర్లు వ్రాయడానికి దొంగ వ్రాతలు వ్రాయడానికి అవకాశం ఏర్పడి లంచగొండితనానికి అవకాశం కల్పించుతుంది. మీరు ధాన్యం కొనదలచుకుంటె బజారులో చాలావుంది. ఏ రైతుదగ్గరయినా మిగులు ధాన్యం తీసుకునే అవకాశం వుంది. ఏ రైతు దగ్గర ఎంత మిగులువుందో తెలుసుకోవడానికి అవకాశం వున్నప్పటికీ యీ విధానాన్ని ప్రవేశపెట్టడంతో అర్థం లేదు. మొత్తం ప్రజాభిప్రాయమే

యీ levy విధానానికి వ్యతిరేకంగా వుంది యీ levy విధానం మన ఆంధ్ర దేశానికి సరిపోదు. తెలంగాణాలలో దీనితో బాధపడుతున్నారనే విషయం మంత్రులందరికీ తెలిసిన విషయమే అందువల్ల దీనిని పూర్తిగా రద్దుచేయవలసిన అవసరం వుంది. కనీసం కరువు ప్రాంతాలకు సంబంధించిన ప్రాంతాలలోనైనా మేము levy వసూలుచేయబోవడంలేదనీ యితర ప్రదేశాలలో ఏ విధంగా చేయబోతున్నారో అదే విధంగా యిక్కడ కూడా చేయబోయన్నామని ప్రకటించవలసివుంటుంది. అంతే గాకుండా మెట్ట ప్రాంతాలలో యీ 'levy' ని సంపూర్ణంగా రద్దుచేయవలసివుంటుంది. కృష్ణా, గోదావరిజిల్లాలలో ఏ విధంగా ధాన్యం సేకరించ బోతున్నారో అదేవిధంగా యిక్కడ అమలు జరిగితే మనకు సరిపడే ధాన్యం దొరికే అవకాశం వుంది. దీనితో పాటుగా నల్లగొండజిల్లాలో మాకు యిచ్చిన List ప్రకారం 5 లేక 6 కార్య క్రమాలు మాత్రం తీసుకొన్నట్లు చెప్పారు చాలా కుంటలు, చెఱువులు తెగిపడి ఉన్నాయి ఉదాహరణకు మా దేవరకొండ తాలూకాలో మెల్లమ్మ చెఱువు సమస్య వుంది. దానిపై 25 సంవత్సరాలనుంచి ఆందోళన చేస్తున్నాము. ఇంతవరకు ఆ గండి పూర్చడం జరుగలేదు. Estimates సిద్ధమయ్యాయి. ఇప్పటికే దానికి rates ఎక్కువగా ఉన్నాయని, Contractors దొరకడంలేదని చెప్పుతున్నారు. కాని దానిపై 2 లేక మూడులక్షలు వ్యయం చేయగలిగితే 2 లేక మూడువేల ఎకరాల సేద్యం అయ్యే అవకాశం వున్నప్పటికి వాటిని తీసుకోకపోవడంవల్ల యీ విధంగా నిత్య కఱవుకు గురి అవుతున్నాము. దీనిని ప్రభుత్వం ఎందుకు వాయిదా వేస్తున్నదో తెలియదు. ఈ స్కీము అమలుకు ప్రభుత్వం వెంటనే చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాము. దీనిలో అదనంగా వుండే నీరు వృథాగా "కృష్ణాలో పోయి కలిసిపోతోంది. పెద్ద వాగు ప్రాజెక్టు గురించికూడా 20 సంవత్సరాల నుంచి ఆందోళన జరుపుతున్నాము దీనిపై కనీసం రెండు మూడుపార్లు శాసనసభలో చెప్పినప్పటికి ప్రభుత్వం శ్రద్ధవహించలేదు. దీనికి కారణం ప్రభుత్వంయొక్క procedure ఏ ఫైలు ఎక్కడ వుందో తెలియదు. ఈ Administration తప్పు పద్ధతులలో వుండడంచేత చాలా కుంటలు, చెఱువులు మరమ్మతులు లేక వున్నాయి. ఈ కఱవును నివారించాలంటే మనం యీ కార్యక్రమాలన్నింటినీ అమలుచేయవలసివుంటుందని మనవి చేస్తున్నారు.

శ్రీ పేట బాపయ్య (తిరువూరు).— అధ్యక్షా ! ఈ సంవత్సరం వచ్చిన అనావృష్టి పరిస్థితులు యింతకు ముందెప్పుడూ రాలేదని, సర్వే సర్వత్రా అంగీకరించిన విషయమే ప్రభుత్వం కూడా ప్రతి జిల్లా నుంచి లెక్కలు తెప్పించుకొని, Collectors ను కూడా యిక్కడకు రప్పించుకొని వారితో చర్చించి ఏ విధంగా ఈ పరిస్థితిని తట్టుకోవాలో బాగా ఆలోచిస్తున్నది. సంతోషమే. ముఖ్యంగా నేను మనవి చేసేదేమంటే, మొన్న రెవిన్యూ మంత్రిగారు ఒక ప్రకటనతో శిస్తు రెమిషను విషయంతో నాలుగణాలు పంట పండినచోట సాంతం రెమిషను వస్తుందనీ, ఆరు అణాలు పంట పండినచోట సగం రెమిషను మాత్రమే వస్తుందనీ శలవిచ్చారు. ఈ నాలుగణాలు, ఆరు అణాలు అనేది ఏ విధంగా లెక్కలు వేస్తున్నారు, డేన్ని బట్టి లెక్కలు వేస్తున్నారు. డెల్టాలో పంటలనుబట్టి వేస్తున్నారా. Upland లో పంటలను బట్టి లెక్కలు వేస్తున్నారా ? లేకపోతే అదంతా అక్కడ వుండే ఉద్యోగులు వదలిపెడుతున్నారా? అనేది తెలియదు. ఎక్కడైనా ఆరణాలు, నాలుగణాల [illegible]

యిప్పుడున్న పరిస్థితులను బట్టి, యిప్పుడున్న Sourceను బట్టి పండినది కాదు అప్పుడు రైతులు ఎక్కువగా ఖర్చు పెట్టుకొని పైర్లు ఎండిపోతూ వుంటే చూడలేక, ప్రక్కన వుండే మడుగుల్లోంచీ, కొవుల్లోంచీ, పంపుసెట్లు తెచ్చుకొని నీరు పొలాలకు రప్పించుకొని బ్రతికించుకోవడానికి వారు ప్రయత్నం చేశారు. అదికూడా సొంతం బ్రతకలేదు. కాబట్టి యిప్పుడు యిటువంటి పరిస్థితులలో మొత్తం అంతటికీకూడా పూర్తి రెమిషను యిప్పించాల్సిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద వుందని నేను మనవి చేస్తున్నాను ముఖ్యంగా కృష్ణాజిల్లాలో వుండే మెట్ట ప్రాంతాల గురించి నేను మనవి చేస్తాను కృష్ణాజిల్లా అనడంతోనే, అది ధాన్యాగారంగనుక అక్కడి మెట్ట ప్రాంతాలను ప్రభుత్వం కూడా చాలా చులకనగా చూస్తుంది. అక్కడ మెట్టప్రాంతం పరిస్థితి చాలా దారుణంగా వుంది రైతులు కష్టదశలో వున్నారు. అంటే కృష్ణాజిల్లాలో అటువంటి పరిస్థితులు వున్నాయా అని అంతా ఆశ్చర్యపోతారు. కృష్ణా జిల్లాలో డెల్టా ప్రాంతం బాగా పండిన మాట నిజమే. కాని మెట్ట ప్రాంతాలు — తిరువూరు తాలూకా, నూజివీడు తాలూకా, నందిగామ తాలూకా, జగ్గయ్యపేట తాలూకా, బెజవాడ తాలూకాలో సగభాగం — ఈ విధంగా మొత్తం కృష్ణా జిల్లాలో సగంభాగం ఈ సంవత్సరం పంటలన్నీ పాడైపోయినాయి మాగాణి పోయిందంటే ఇదివరకు మెట్ట పంటలైనా పండేవి ఈ సంవత్సరం అవి కూడా పండలేదు జొన్నకూడా పండలేదు. పునాస పంటలు అన్నీ పాడైపోయాయి. రైతులు అనేకములైన కష్టాలనుభవిస్తున్నారు. వ్యాపార పంటలు — వేరుశనగ మొదలైనవి కూడా చాలా నష్టమై పోయాయి. ఇట్టి పరిస్థితులలో ఈ కృష్ణా జిల్లాను కూడా ప్రత్యేకమైన దృష్టితో చూడాలని నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. నా నియోజక వర్గమైన తిరువూరు తాలూకా నుంచి అనేకములైన కబుర్లు వస్తున్నాయి. పొలానికి వెళ్లిన రైతులు యింటికి వచ్చి మంచినీళ్లు త్రాగవలసిన పరిస్థితులు వున్నాయి. ఎక్కడా కూడా నీటిచుక్క కనబడడం లేదు. పశువులకు త్రాగడానికి నీళ్లు లేవు. ఇటువంటి పరిస్థితులలో ఆ ప్రాంతం అంతా వుంది. ఈ పరిస్థితులన్నీ కూడా ప్రభుత్వానికి చెప్పి మాకు ఒక విధమైన సహాయాన్ని కలుగ చేయడానికి ప్రయత్నించ వలసిందని నాకు ఉత్తరాలు వ్రాస్తున్నారు. లెక్కల ప్రకారం నా నియోజక వర్గమైన తిరువూరు తాలూకాలో 56 వేల ఎకరాల మాగాణి వుంది. ఈ 56 వేల ఎకరాల లోనూ 12 వేల ఎకరాలలో అసలు నాట్లు వేయలేదు ఇక మిగిలినదాంట్లో నాట్లు వేసినప్పటికీ సగం — 25 వేల ఎకరాలు సంపూర్ణంగా ఎండి పోయింది. ఖర్చులు కూడా దక్కకుండా పోయిన ప్రాంతం వుంది. ఇక తతిమ్మాది వుందంటే ఏదో నాలుగణాల పంట, ఆరణాల పంట పండింది కృష్ణా జిల్లా అనగానే 7 వేల ఎకరాలకు పైచిలుకు wet fallow వుంది అంటున్నారు కాని మొత్తం మీద కృష్ణా జిల్లాలో మెట్ట ప్రాంతం ఎంత వుంది, మాగాణి ఎంత వుంది, అందులో ఎంత పండింది అని ఆలోచించడం లేదు. కాబట్టి ముఖ్యంగా నేను ప్రభుత్వం వారిని కోరేది ఏమిటంటే — మెట్ట ప్రాంతంలో వుండే రైతులకు ఆహార పదార్థాలు ఎట్లా వస్తాయి? ఎక్కడ నుండి వస్తాయి; అక్కడ rationing పెడుతారా? ఎక్కడో బెజవాడలో పెడితే మెట్ట ప్రాంతాలలో వుండే రైతులకు, ప్రజలకు ఎట్లా లభిస్తాయి. సామాన్యంగా అక్కడ వుండే రైతులంతా చిన్నచిన్న రైతులు. ఈ సంవత్సరం పండిన పంట అంతా

వెనుకటి సంవత్సరం అన్నటువంటి దానికే సరిపోతుంది. ఇక వాళ్లు బ్రతకాలంటే వాములమీద, అప్పులు చేసికొనీ బ్రతకాల్సి వుంటుంది. కాబట్టి అటువంటి వాళ్లకు రక్షణ కల్పించే విషయంలో ప్రభుత్వంవారు బాగా ఆలోచించి, అక్కడ గ్రామాల్లో కూడా Fair Price Shops ఏర్పాటుచేసి, ఆహారధాన్యాలు అందేటట్లు చూడాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. సూర్యనారాయణ (పాలకొండ) —అధ్యక్షా: విశాఖపట్టణం జిల్లాలో మార్చి లగాయితు యింత వరకూ కూడా వర్షాలు లేక భీమునిపట్నం, విజయనగరం, చోడవరం, యలమంచిలి, నర్సీపట్నం మొదలైన తాలూకాలన్నిటిలోనూ మెట్టపంటలూ వరిపంటలూ కూడా పూర్తిగా దెబ్బ తిన్నాయి. అక్కడ వుండే రైతులంతా పది ఎకరాలు లోపు వుండే చిన్న రైతులు ఎవరో కొద్దిమందికి వందా, యాభై ఎకరాలు వుంటే వుండవచ్చు. మిగతా వారంతా కూడా చిన్న రైతులే. ముఖ్యంగా ఆ జిల్లాలో వ్యవసాయ కూలీలు ఎక్కువగా వున్నారు. పంటలు లేక, రేషను పల్లె ప్రాంతాలకు సరిగ్గా దొరకక ప్రజలు చాలా యిక్కట్లు పడుతున్నారు లక్ష్మణదాసుగారు చెప్పినట్లు విశాఖపట్నం, శ్రీకాకుళం జిల్లాలలో నదులైతే వున్నాయి. కాని Projects లేవు. ఇప్పటి మనదేశ పరిస్థితులనుబట్టి, దేశం ఎదుర్కొంటున్న గడ్డు సమస్యల దృష్ట్యా పెద్దపెద్ద ప్రాజెక్టులు కట్టుకునే పరిస్థితులు మనకు లేవు కనుక కనీసం చిన్నచిన్న ప్రాజెక్టులు—Minor Irrigation Projects, 10, 15 లక్షల రూపాయల లోపు ఖర్చుతో కడితే వచ్చే సంవత్సరం అయినా పంటలు పండి, కరువును నివారించుకోవడానికి వీలు పడుతుంది. కనుక తక్షణమే తగిన చర్యలు తీసుకొని, చిన్నచిన్న ప్రాజెక్టులు అమలు చేయాలని కోరుతున్నాను. విశాఖపట్టణం, శ్రీకాకుళం జిల్లాలు జమీందారీ ఏరియా. ఆ ప్రాంతంలో జమీందారు వుండేటప్పుడు ఏవో కొన్ని చెరువులు మరమ్మత్తు చేశారు మిగతా చెరువులు యిప్పటికీ మరమ్మత్తు చేయలేదు. ఆ చెరువులన్నీ తీసుకొని, చిన్నచిన్న చెరువులు, P.W.D. ఆయకట్టగల చెరువులు ఈ సంవత్సరం మరమ్మత్తు చేస్తే కొంత వరకూ ఈ కరువుపరిస్థితులు పోతాయి కనీసం వ్యవసాయ కూలీలకైనా పనులు కల్పించగలుగుతాం. మరో ప్రక్క Irrigation పనులు సంపూర్ణం అవుతాయి. కాబట్టి ప్రభుత్వంవారు తక్షణమే వ్యవసాయ కూలీలు నిలబడగలిగినటువంటి ప్రయత్నాలను చేపట్టి వారికి ఆధారం చూపించే వలసినదిగా కోరుతున్నాను మరొక విషయంకూడా నేను ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకు రాదలచుకున్నాను. గడిగడ్డ స్కీము వుంది; దానికి పది లక్షల రూపాయలు ఖర్చు అవుతుంది. అది ఈ సంవత్సరమే మొదలుపెడితే అక్కడ వున్న వ్యవసాయ కూలీలు ఆ పనులు చేసుకొని జీవిస్తారు. కనుక ప్రభుత్వం బాగా ఆలోచించి ఈ సంవత్సరమే—వచ్చే జనవరి లోపుగానే foundation వేసి, సత్వరమే—ఆ స్కీమును అమలు చేయాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. వ్యవసాయ కూలీలకు కొన్ని కష్టాలు వున్నాయి. పెద్ద కంట్రాక్టర్సుకు గనుకయిస్తే అక్కడ వుండే వ్యవసాయ కూలీలకు పని సక్రమంగా దొరకకుండా వుంది. ప్రభుత్వంవారు 80 రూపాయలు యిస్తుంటే, వారు 40 రూపాయలే యిస్తున్నారు. ఒక ప్రక్క వ్యవసాయ కూలీలకు కనీస వేతనాలు మనం ఏర్పాటు చేస్తున్నాం. ఆమేరకు వారికి యివ్వటం లేదు. ఏ గ్రామానికి ఆ గ్రామంలో కమిటీలుపెట్టి, ఆ గ్రామ [illegible]

ఆ స్వాస్త్రీలు వారికి అప్పగిస్తే, కూలీలకు సరైనకూలీ గిట్టుబాటు అవుతుంది. కనుక ఇది ప్రభుత్వంవారు ఆలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను. రేషనింగు లక్ష జనాభాకు పైబడిన పట్టణాలలో పెడుతున్నారు కాని పల్లె ప్రాంతాలకు రేషనింగు లేదు. భగవంతుని దయ లేనందువల్ల ఈ సంవత్సరం మన రాష్ట్రంలో పంటలు బాగా దెబ్బ తిన్నాయి. గ్రామాదుల్లో రైతులకే తిండి కష్టమైపోయినప్పుడు యిక వ్యవసాయ కూలీల సంగతి చెప్పనే అక్కరలేదు. అందువల్ల వ్యవసాయ కూలీలకు, సామాన్య రైతులకు అందుబాటులో వుండేట్టుగా ప్రతి పల్లె ప్రాంతంలోనూ కూడా ఈ రేషనింగు అమలు చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను రేషనింగు గనుక అమలుజరపకపోతే పల్లె ప్రాంతాల ప్రజలు బ్రతకడం కష్టం గనుక తక్షణం తగుచర్యలు తీసుకోవాలని ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ వై. పాపిరెడ్డి (నల్లమడ).—అధ్యక్షా! కదిరి తాలూకాలో ఈసారి వచ్చిన క్షామాన్ని జీవితంలో ఎన్నడూకూడా చూడలేదు ఈ సంవత్సరం ఆ తాలూకాలో రెండు దుక్కులుకంటే వర్షం కురువలేదు. పెట్టిన పైర్లు పెట్టినట్లుగానే మాడిపోయినాయి. మెట్ట పంటలు పూర్తిగా దెబ్బ తిన్నాయి. కదిరి తాలూకాలో తలుపుల, వంగరకుంట మొదలగు 7, 8 గ్రామాలు తప్ప మొత్తం 100 కి 70 వంతులలో వేరుశనగ పూర్తిగా పోయినది యితర ప్రాంతాలనుంచి విత్తనాలను తెప్పించుకోవలసిన అవసరం యేర్పడింది ఒక్క ముత్యాల చెరువు మరకాయల చెరువుల క్రింద 100 ఎకరాలకు నీరు వుందిగాని మిగతా చెరువులలో నీరులేదు. బావుల క్రింద September నెలలో కొద్దిగా రాగులు వచ్చినాయి. వరిపైర్లు పూర్తిగా ఎండిపోయినాయి పేదరైతుల పరిస్థితి చాలా అధ్వాన్నంగా వుంది. ఆ రైతులు యింటిలోవున్న సామానును అమ్ముకొని జీవిస్తున్నారు. ఇక కూలీలబాధలు చెప్ప నలవికాదు. చాలా ప్రాంతాలలో తిండిలేక వలస పోతున్నారు. అక్కడ కూడా లేక వేరొక చోటికి వలసపోతున్నారు. ఈ విధంగా రాకపోకలు జరుగుతున్నాయి. పశువులకు మేయడానికి మేతలేక మరణించడానికి సిద్ధంగా వున్నాయి. ఈ పరిస్థితులలో యినగలూరు, ప్రాంతాలలో లారీలను, బస్సులను ఆపి దోచుకోవడం సంభవిస్తోంది. ఈ పరిస్థితులలో ప్రభుత్వం ఉదాస్యంగా కూర్చోడం సాధ్యంగాని పని. వెంటనే శిస్తు remission యివ్వడం, అప్పులు మారిటోరియం ప్రకటించడం, loans వగైరా అందివ్వడం కూలీలకు పనులు కల్పించి రోజుకు 1¼ రూపాయలు కూలీ కల్పించడం మైనరు ఇరిగేషన్ repair చేయించడానికి వేంటనే పూనుకోవడం, బావుల subsidy లు ఎక్కువగా యివ్వడం మొదలైన పనులను వెంటనే చేపట్టాలి. మా తాలూకాలో 2 లక్షల 80 వేల జనాభా వుంది మా తాలుకాలో 2 సమితులు ఉన్నాయి. కనీసం ఒక్కొక్క సమితిలో 200 బావులకైనా subsidy sanction చేయించాలని మనవి చేస్తున్నాను. గ్రామాలలో చవుక ధాన్యపు డిపోలు లేవు. ఒక రూపాయికి ఒక శేరు బియ్యం కొనుక్కొలేక ప్రజలు బాధ పడుతున్నారు. కనుక వెంటనే ప్రతి గ్రామంలోను ఒక చవుక ధాన్యపు depot పెట్టి రూపాయికి 2 శేర్లు అమ్మించే ప్రయత్నం చేయాలని కోరుతున్నాను. వెంటనే కాలహరణం లేకుండా, లంచగొండితనం లేకుండా joint పట్టాలతో నిమిత్తం లేకుండా రైతులకు అప్పులు యివ్వడం సబబు. విద్యుచ్ఛక్తిగల బావులలో నీరులేక

పనిచేయకుండా ఆగిపోయినాయి. Minimum charges తగ్గించాలని కోరుతున్నాను. అడవులలో పశువులను ఉచితంగా మేపుకోడానికి, యితర ప్రాంతాలనుంచి గడ్డి తెప్పించుకోడానికి వేంటనే ప్రయత్నం చేయాలని కోరుతున్నాను మా తాలూకా ఎప్పుడూ క్షామాన్ని ఎదుర్కొనే తాలూకా కనుక శాశ్వత కరువు నివారణకు వెంటనే చర్యలు తీసుకోకపోతే మా ప్రజలగతి అధోగతి పాలు అవుతుంది. వెంటనే బావులు లోతు తీయించడానికి పూడిక తీయించడానికి వడ్డీలేకుండా అప్పులు మంజూరు చేయించాలి వెంటనే కూలీలకు క్షామ నివారణ కార్యక్రమాలు ఏర్పాటు చేయకపోతే గ్రామాలలో దోపిడీలకు దౌర్జన్యాలకు పూనుకునే పరిస్థితులు ఏర్పడుతున్నాయి రెండవది వేలకొలది ప్రజాస్వామ్యం మరణించకుండా గంజి కేంద్రాలు యేర్పాటు చేయవలసిన అవసరం యేర్పడుతుంది కాబట్టి అంత దీన పరిస్థితి రాకుండా వెంటనే రోడ్డు పనులు, మైనరు ఇరిగేషన్ పనులు వెంటనే ప్రారంభించాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ నేను శెలవు తీసుకుంటున్నాను.

డాక్టర్ కె. నాగన్న (అచ్చంపేట) — అధ్యక్షా: ఇక్కడ సోదర సభ్యులు సామాన్యంగా వారి వారి జిల్లాల వారి వారి నియోజకవర్గాల గురించి అక్కడ వుండే పరిస్థితులను గురించి ప్రభుత్వానికి విన్నవించుకోవడం ఒక సాంప్రదాయం. మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలో నా నియోజకవర్గం అయిన అచ్చంపేట చాలా back-ward area, అది కొండ ప్రాంతం, నీటి వనరులుగాని కాలువలుగాని లేక వ్యవసాయ దారులకు ఏ విధమైన సౌకర్యాలు లేవు. కేవలం వర్షాధారంవల్లనే అక్కడ పంటలు పండిస్తున్నారు. ఈ సంవత్సరం వర్షాభావంవల్లనే ఏమీ పంటలు పండలేదు. చిన్న చిన్న చెరువుల క్రింద వరి వేసినట్లయితే అది ఎండిపోయింది అక్కడ రైతులకు ఏ మాత్రం నీటి సౌకర్యాలు లేవు. బావులను చాలా లోతుగా త్రవ్వనిదే నీరు పడదని అందరికి తెలిసిందే కాబట్టి ప్రభుత్వం వెంటనే అక్కడ ప్రజలకు ఆహార పదార్థాలను supply చేసి కరువునుండి రక్షించి, వ్యవసాయ కూలీలకు యితర labour కు చెరువులు, కాలువలు త్రవ్వించి వారికి పనులు కల్పించనిదే వారికి జీవనోపాధి కలుగదని ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను. అంతేకాకుండా పశువులను కూడా త్రాగడానికి నీళ్ళు లేవు బావులలో నీళ్ళు లేవు అట్టి పరిస్థితులలో ప్రభుత్వం వెంటనే బావులను యింకా లోతుగా త్రవ్వడానికి సహాయపడాలని కోరుతున్నాను. అక్కడ పంటలు ఏమీ పండనందున వెంటనే అక్కడ ప్రజలకు ఆహార పధార్థాలను supply చేయాలని కోరుతున్నాను ముఖ్యంగా అచ్చంపేట తాలూకాలో పరిస్థితి చాలా అధ్వాన్నంగా వుంది కాబట్టి ప్రభుత్వం వెంటనే తగు చర్యలు తీసుకుంటుందని ఆశిస్తున్నాను

శ్రీ కె. గోవిందరావు :– నాకు వున్నటువంటి పరిమిత కాలంలో విశాఖ పట్టణం జిల్లా గురించి మాత్రం చెప్పదలచుకొన్నాను ప్రభుత్వం యిచ్చినటువంటి seasonal report యే మాత్రం కూడా సవ్యంగా లేదని కనపడుతున్నది. విన్న స్పీకరుగారు వారి జిల్లాలో కోయలకుంట్ల ప్రాంతంలో చాలా తీవ్రమైన క్షామపరిస్థితులు వున్నాయని చెపితే ఆ విషయం యిందులో కనపడడం లేదు. Speaker గారు

స్వయంగా Statement యిచ్చినప్పటికీ యిందులో పొందుపరచలేదు. మిగతా ప్రాంతాల గురించి రిపోర్టు యెంత సక్రమంగా వుంటుందో వేరే చెప్పవలసిన పనిలేదు. ఆంధ్ర దేశంలో వివిధ జిల్లాలనుంచి వారిచ్చిన రిపోర్టు సరైనటువంటి, వాస్తవమైనటువంటి అంచనాల ప్రకారం వేయలేదనేది స్పష్టంగా కనిపిస్తుంది. నాకు వున్నటువంటి అనుభవమును బట్టి చూస్తే 3, 4 తాలూకాలలో మాత్రం పంట దెబ్బతిన్నదని partly affected area అని వారు వ్రాశారు. మంత్రిగారు యిచ్చిన ఉపన్యాసంలో విశాఖపట్టణం జిల్లా మన రాష్ట్రంలో వున్నటువంటి 5 జిల్లాలలో చాలా తీవ్రంగా దెబ్బతిన్నదని చెప్పారు. మరునాడు యీ రిపోర్టులో మాత్రం దానిని మినహాయించి కొద్దిగా దెబ్బతిన్నదని వారు చెప్పారు.

The House then adjourned till Half past Eight of the clock on Friday, the 3rd December, 1965.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]